

Ponovni poskus sprejema volilne zakonodaje

Odločanje julija ali septembra

Optimisti računajo, da bi slovenski parlament lahko sprejel osnovno volilno zakonodajo že na zadnjem predpočitniškem zasedanju 29. julija, realisti pa, računajoč na vedno mogoče zaplete, pa na september, kar bi še zagotavljalo izvedbo volitev v ustavnem roku do konca leta.

Ker so v slovenski politiki (in v politiki na sploh, ne samo pri nas) presenečenja vedno mogoča in je bil in bo še marsikater dogovor sklenjen s figo v žepu, nihče pa ne more zagotoviti, da se ne bi kdo od prizadetih zadnjih hip premisil in takstiral iz takšnega ali drugačnega razloga (tudi zaradi zbiranja volilnih točk), bi bil julijski sprejem temeljnih volilnih zakonov prava senzacija. Za velik uspeh zrestoti slovenske politike pa bi šeli tudi septembrsko parlamentarno soglasje o volilni zakonodaji.

Čeprav je bilo na torkovem zaprem sestanku predstavnikov strank in poslanski klubov doseženo načelno soglasje, da je treba volilno zakonodajo sprejeti in s tem ublažiti neugoden odmev v javnosti zaradi nesprejetja zakonov pretekl teden ter pokazati, da je politična volja za ustavno predpisano volitve do konca leta iskrena (nekateri so torkovo sestankovanje imenovali popravni izpit, drugi pa posipanje s pepelom), ostaja kar nekaj pasti, kjer se lahko sedanja dobra volja za sodelovanje in sporazumevanje spremeni v hudo nasprotovanje. Predlog zakona o volitvah v državni zbor je padel na vseh treh zborih in tu je položaj še najbolj jasen. Dva zoba sta zavrnila predlog zakona o volitvah v državni svet, zakon o volitvah predsednika republike pa je bil v zborih sprejet v različnem besedilu, vendar bo tu očitno še najmanj problemov pri usklajevanju. Narodna demokratska stranka še naprej najbolj trdno vztraja pri razpisu referendumu o volilnem sistemu. Zbor občin je zahteval referendumu sprejet, to pa pomeni, da se morata o njej odločati tudi druga dva zpora. Nekaj strank, pred-

vsem iz opozicije, in poslanski klub Demosa, pristajajo na kompromis, vendar z določenimi pogoji, od katerih utegne povzročiti največ razprave zahteva Demosa in Liberalne stranke, da morajo poslanski kandidati predložiti volilni komisiji izjavo o nesodelovanju z Udbjo do leta 1990, če pa bi se ugotovilo drugače, bi poslanec odvzel mandat. Drugi trije pogoji, da vsak kandidat lahko kandidira zase in za listo v dveh volilnih okrajih in ne samo v enem, da bi imeli volilno pravico tudi slovenski državljanji na tujem in bi volili po pošti ali na naših predstavništvih in da bi v drugem krogu volitev poslancev v državni zbor polovico mandatov lahko razdelile stranke na osnovi nacionalnih list, pa so bili, kot so povedali po torkovem sestanku, načeloma sprejeti. Pametno je tudi pobuda, da bi bilo treba sočasno sprejeti tudi zakon o vladni določitvi, ali bo združljivost funkcije poslancev in ministra veljala tudi še naprej ali ena funkcija izključuje drugo.

Osnutki novih volilnih zakonov se pripravljajo in prav bi bilo, če bi se v njihovo nastajanje vključila tudi vlada. Zanesljivost sprejema bo tudi večja, če bo dokaj trdna predhodna usklajenost, ki pa jo bo v piclem tednu težko dosegči, zato bi iz tega razloga kazalo preložiti sprejem zakonov na september. Tudi zaradi sklepnosti, ki zadnje tedne vedno bolj grozi parlamentu in njenim organom, septembra, po počutnicah, pa jo bo lažje zagotoviti. Za parlament ne bi bilo posebej ugledno, če bi volilni zakonodaja padla zaradi nesklepnosti. ● J. Košnjek

DANES

SNOVANJA

Ljubljanska banka

Gorenjska banka Kranj

GORENJC IN BANKA PRIHRANKA

Križe, 23. julija - Polona Frelih, namiznoteniška igralka z izpolnjeno olimpijsko normo, je med športniki Slovenije, za katere si slovenski olimpijski komite prizadeva povečati zastopstvo naše države na 25. jubilejnih olimpijskih igrah, ki se jutri začnejo v Barceloni. Polono smo včeraj z objektivom ujeli na treningu v telovadnici osnovne šole v Križah - vse o letosnji in prejšnjih udeležbah gorenjskega športa na letnih olimpijskih igrah si preberete na 20. strani! (foto: G. Šimik)

Gospodarska recesija se nadaljuje

Proračun je za naše možnosti prebogat

Vlada bo poskušala umiriti rast plač v državni upravi in v družbenih dejavnostih in se s sindikati sporazumi za kolektivne pogodbe, ki bodo realne in uresničljive.

Najnovejši statistični podatki ter aktualne informacije iz podjetij in iz gospodarske zbornice kažejo, da za boljšo konjunkturo gospodarstva tudi v naslednjih mesecih ni izgledov. Še več: velika je nevarnost, da se zaradi nakopičenih finančnih, tržnih in razvojnih težav začne proces, v katerem bi prihajalo do "sesutja podjetij".

Ko je o gospodarskih razmerah v torek razpravljal upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije, je največ pozornosti vzbudilo poročilo finančnega ministra Mitje Gasparija, ki je med drugim dejal, da država s proračunom, ki ga je sprejela aprila, ne bo mogla vzdržati do konca leta in da ga bo zato treba popraviti. Če bi vztrajala pri sedanjem, bi nastal proračunski primanjkljaj blizu milijarde nemških mark, ki pa ga ni mogoče pokriti ne z domaćimi viri in ne z zadolževanjem v tujini. Ker je proračun za naše materialne (gospodarske) možnosti prebogat, bo vlada poskušala nekoliko oklestiti družbeno nadgradnjo, umiriti nadaljnjo rast plač v državni upravi in v družbenih dejavnostih, se sporazumeti s sindikati za takšne kolektivne pogodbe, ki bodo tudi uresničljive, in zmanjšati naložbene programe, za katere se zbira denar v proračunu. Vlada, ki kljub tem ukrepom še vedno predvaja od 13 do 19 milijard proračunskega primanjklja, ugo-

tavlja, da ima kar precej rezerve tudi pri pobiranju davkov. Ker se številna podjetja in posamezniki izogibajo plačilu davkov (nekatera podjetja tako, da ustanavljajo nadomestna podjetja), bo poostria delo republike uprave za družbenne prihodke; razmišlja pa tudi o večji obdavčitvi višjih dohodnikov razredov in o večjem nadzoru nad ustanavljanjem sestrskih podjetij v tujini, kamor se stekajo precejšnje vsote denarja. Ko je Gaspari govoril o sanaciji bank, predvsem o ponudbi države bankam, je med drugim dejal, da banke, ki bodo bežale od kreditiranja gospodarstva, ne bodo deležne podpore proračunskega denarja in drugih sredstev, sicer pa je z besedami "če z bankami ne bo šlo zlepa, bo šlo pa zgrda" dal vedeti, da vlada tudi na tem področju ne namerava popuščati. ● C. Zaplotnik

MEGAMILK

Odtujitve v drugih republikah

Gorenjsko premoženje kopni

Kranj, 22. julija - Gorenjskim podjetjem je bilo od 10. oktobra predlani do 15. aprila letos pri 188 poslovnih enotah v drugih republikah nekdanje Jugoslavije odvzeto za 85 milijonov nemških mark materialnih naložb (obratov, trgovin, skladišč, predstavništva itd.) in zalog ter za 1,2 milijona mark stanovanj in počitniških objektov.

Štiri petine vsega premoženja gorenjskih podjetij (materialnih naložb in zalog) je bilo odvzeto poslovnim enotam v Srbiji, dobro desetino v Bosni in Hercegovini ter skoraj šest odstotkov v Črni gori. Od 188 poslovnih enot, ki so bile odvzete gorenjskim podjetjem, jih 169 sodi na področje trgovine, dve v industrijo, ostale pa v druge gospodarske panoge. Po odčinah je bila gospodarska škoda različna: v kranjski ocenjujejo, da jim je bilo do sredine letosnjega aprila odvzeto za 41,5 milijona mark premoženja, v trički za 25 milijonov mark, v škofješki za 13,5, v radovljiški za 5,2 milijona, v jesenški pa samo za 45 tisoč mark.

Ceprav imajo gorenjska podjetja največ stanovanj in počitniških objektov na Hrvaškem, pa jih je bilo od skupne vrednosti 1,2 milijona mark tovrstnega premoženja, največ odvzetega v Srbiji (53 odstotkov) ter v Bosni in Hercegovini (38 odstotkov), najmanj pa na Hrvaškem in v Sloveniji (manj kot 9 odstotkov). ● C. Z.

Marka tik pod 57,00

Včerajšnji nakupni in prodajni tečaji za nemško marko po gorenjskih menjalnicah so se gibali od 52,60 tolarja v LB-Gorenjski banki do 55,20 tolarja v medvoški menjalnici pri avtobusni postaji. Obenem so prodajni tečaji ostali na ravni, ki so jo dosegli v začetku leta: najugodnejše ste nemške marke (po 55,50 tolarja) včeraj lahko kupovali na poštab v menjalnicah Postne banke Slovenije, d.d. - druge menjalnice so prodajni tečaj marke oblikovali med 56,00 in 56,90 tolarja.

Danes Ljubljanska banka, d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov podjetij uporablja nakupni tečaj 55,00 ter prodajnega 55,40, ostale poslovne banke pa so oblikovali podoben tečaj kot LB. Banka Slovenije je razmerje med marko in tolarjem že predvčerajšnjim povzdrignila na dobrih 5.100,00 SIT za 100 DEM (srednji tečaj). Uradni danasni srednji tečaj Banke Slovenije je 5.119,51 SIT za 100 DEM.

MERKUR KRAJN
1. nagrada CITROËN ZX avantage
MERKURJEVA POLETNA NAGRADNA IGRA
IN ŠE 159 DRUGIH NAGRAD
Žrebanje 4. septembra 1992 v GLOBUSU.

Prijatelji iz Oberzellach v Škofji Loki

Škofja Loka - V nedeljo bodo predstavniki občine Škofja Loka sprejeli na prijateljski obisk desetčlansko delegacijo iz Oberzellach na avstrijskem Koroškem. Skupna zgodovinska preteklost povezuje Škofjo Loko z Zgornjo Belo, saj sta bila oba kraja pred davnimi stolletji v lasti freisinških gospodarjev.

Pod vodstvom tamkajšnjega župana g. Josefa Moeschla prihajajo gostje zdaj prvič med Ločane, predvsem z željo, da bi pobliže spoznali kraje, ljudi, našo kulturo, znamenitosti in preteklost. Gostitelji so za srečanje pripravili privlačen program. Tako si bodo avstrijski gostje v Škofji Loki ogledali staro mestno jedro, zbirke muzeja na Loškem gradu ter kapu-

cinsko knjižnico, popoldne pa odšli še v Oselico na tekmovanje košcev. Seveda bo med obiskom tekla beseda tudi o nadaljnjem sodelovanju, predvsem na kulturnem področju. Prva priložnost se Ločanom ponuja že septembra, ko v Oberzellachu pripravljajo mesec kulture. ● M. Tozon

Viktorija
Skalica 1, Kranj
Tel./fax 324-734
VOZILA OPEL IN FORD V
ZALOGI V KRAJU

GORENJSKI GLAS
MALL OGGLASI 217 960

SLOVENIJA IN SVET**Sporazum z Evropsko skupnostjo**

Oktobra naj bi bil podpisan kooperacijski sporazum med Evropsko skupnostjo in Slovenijo kot prvo državo na ozemlju bivše Jugoslavije. V njem bo novo "politično poglavje" o človekovih pravicah in varstvu manjšin.

Sredini pogovori med delegacijama Evropske skupnosti, ki jo je vodil Eberhard Rhein, in Slovenije, ki jo je vodil svetovalec v zunanjem ministrstvu dr. Boris Cizelj, kažejo, da bo kooperacijski sporazum mogoče podpisati že do konca oktobra, pogajanja pa se bodo nadaljevala proti koncu septembra. Dogovor s Slovenijo, ki želi prek pridruženega članstva postopoma postati članica Evropske skupnosti, bo vzorec za dogovore z drugimi državami, ki so nastale iz nekdajnih socialističnih držav. Obenem s kooperacijskim sporazumom naj bi sprejeli tudi

Slovenska kultura v Argentini

Predstavitev slovenske kulture v Argentini je uspela, je povedal vodja številne slovenske delegacije, pomočnik ministra za kulturo Marko Jenšterle. Slovenci so navezali številne stike z argentinskim kulturniki, politiki in javnimi delavci. V naši odpravi so bili umetniki, ki so se jima na prireditvah v Argetini pridružili tudi slovenski umetniki iz Argentine.

posebni finančni protokol in dogovor na transportnem področju. Slovenija je kot prva pogajalka v prednosti, saj bo lahko koristila tudi kvoto, ki je bila namenjena bivši Jugoslaviji. Govori se o milijardi dolarjev posojila za ceste, ki naj bi ga nam odobrila skupnost. Slovenija je v prednosti tudi zaradi tega, ker je že doslej dokaj trdno in stalno sodelovala z državami Evropske skupnosti in je v teh državah ustvarila dve tretjini svojega izvoza. V začetku prihodnjega leta pa naj bi se začela pogajanja o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski skupnosti.

Diplomati potujejo

Slovenski zunanjji minister dr. Dimitrij Rupel je obiskal Litvo in Belorusijo in se pogovarjal o utrditvi sodelovanja med državami, v Belorusiji pa sta dr. Rupel in tamkajšnji zunanjji minister Pjotr Kravčenko podpisala sporazum o navezavi diplomatskih odnosov. Belorusija je tako po Grčiji 45. država, s katerimi ima Slovenija vzpostavljene diplomatske odnose. Spora-

Dr. Prunk na Koroškem

Minister za Slovence po svetu dr. Janko Prunk se je v Celovcu pogovarjal s predstavniki avstrijske socialdemokratske stranke, njenim predsednikom Ambrozyjem in predstavniki slovenske manjšine na Koroškem. Dejal je, da bo Slovenija skrbela za svoje rojake, vendar se ne bo vmešavala v avstrijske notranje zadeve.

zum o diplomatskih odnosih med Grčijo, ki je bila razen Irske zadnja članica Evropske skupnosti, s katerimi naša država še nima diplomatskih odnosov, pa sta v torek podpisala Rupel in grška podsekretarka Virginia Cuderu. Sploh je za te dni značilna živahnata zunanjepolitična dejavnost Slovenije. V Ljubljani je zasedala mešana komisija za sodelovanje med Slovenijo in Bavarsko. Bavarska je pomemben trgovinski partner Slovenije. Pred tem je bila v Sloveniji delegacija nemškega Bundestaga pod vodstvom Johanna Gersterja. Sprejeli so jo najvišji predstavniki Slovenije in slovenske krščanske demokracije.

Predstavitev Slovenije v Kanadi

Slovensko ministrstvo za informiranje pripravlja v Kanadi med 19. avgustom in 7. septembrom predstavitev države Slovenije. Predstavitev bo na sejmu v Torontu, ki ga obiše nad milijon ljudi.

Obrambni minister Janez Janša je bil na Dunaju gost avstrijske armade in obrambnega ministra Wernerja Fasslabenda, naša delegacija pa se je posebej zanimala za avstrijski način usposabljanja vojakov. Prometni minister Marjan Krajnc je obiskal avstrijsko Štajersko. Avstriji so zainteresirani za vključitev Maribora v graško prometno zvezo in sploh za prometno povezavo s Slovenijo in Hrvaško. Minister za turizem Janez Sirš pa je v Bonnu predstavil vladnim in drugim funkcionarjem slovenske turistične načrte. ● J. Košnjek

DOLES d.o.o. Tržič Cankarjeva 25

NABAVLJA:**TOPOLOVNO HLODOVINO
LIPOVO HLODOVINO**

dolžina 1 m - 5 m (po 1 m), debelina Ø 20 in dalje

CENE: fco cesta

Kvaliteta

L	4.000,00 SIT/m ³
1	3.000,00 SIT/m ³
2	2.500,00 SIT/m ³

Rok plačila 15 dni. PD plača kupec. Tel.: 064/50-423

IZ SLOVENSKEGA PARLAMENTA

Poslanci s težavo sprejemajo dnevne rede zasedanj

**Predsednik se je premislil,
minister pa je odstopil**

Predsednik zborna združenega dela Jože Zupančič je pretekli teden odstopil, v sredo pa so poslanci zborna po vroči razpravi sklenili, naj prekliče odstop, kar je Zupančič sprejel. Govorce, da utegne odstopiti več ministrov, pa se niso uresničile. Odstopil je le minister za trgovino Jože Jeraj, ki odhaja za generalnega konzula v Celovec.

Ljubljana, 24. julija - Zgodba o preklicanem odstopu še ni končana. Socialdemokratska stranka, Liberalna stranka in poslanski klub Demosa vtrajajo, da se mora začeti postopek za razrešitev Jožeta Zupančiča, ki naj bi bil orodje v rokah predsednika skupščine dr. Franceta Bučarja in glavni krivec za najrazličnejše blokade v parlamentu. Prav tako naj bi začeli tudi postopek za razrešitev predsednika skupščine dr. Franceta Bučarja.

Zadnje dneve se je veliko govorilo tudi o odstopih nekaterih ministrov vlade dr. Janeza Drnovška. Odstopil je samo minister za trgovino Jože Jeraj. Navedel je razloge za odstop, ki je bil sporazumen s predsednikom Drnovškom. Povedal je, da je šlo tudi za različne poglede v vladu na kmetijstvo, pomembna razloga za odstop pa sta imenovanje za generalnega konzula v Celovcu in članstvo v Slovenski ljudski stranki, ki

ni članica vladajoče vladne koalicije. Slovenska ljudska stranka, katere član je Jože Jeraj, pa nasprotuje odstopu, saj je vlada s tem izgubila velikega

Ruplova odgovornost

Poslanec Danijel Starman je obvestil javnost, da so zbrali potrebnih 41 podpisov za vložitev interpelacije o delu in odgovornosti zunanjega ministra dr. Dimitrija Rupla zaradi izjav, ki so zapletle odnose s Hrvaško.

strokovnjaka. Kandidat za novega ministra je Davor Valentinčič, zadnji dve leti predsednik izvršnega sveta občine Ljubljana Vič Rudnik.

Sicer pa so v sredo poslanci namenili največ časa sprejemaju-

nju dnevnega reda tokratnega sredinega in včerajnjega zasedanja. Vlada je namreč predložila v razpravo nekaj novih zakonov, od katerih bi nekatere sprejeli po hitrem postopku. Gre za predlog zakona o poravnavanju obveznosti iz neplačanih deviznih vlog, za predlog zakona o jamstvu Republike Slovenije za obveznice, izdane zaradi sanacije bank in hranilnic, za predlog za izdajo zakona o zagotavljanju socialne varnosti slovenskim državljanom, ki so upravičeni do pokojnini iz drugih republik bivše Jugoslavije. Vlada je predlagala sprejem zakona o začasnem omejevanju plač v podjetjih in organizacijah, ki imajo javni ali monopolni značaj, in predlog zakona o začasnem določjanju izhodiščnih plač. O teh predlogih je bilo že na skupščinskih telesih obilo razprave, nič manj pa v parlamentu, kjer so bile tudi zahteve, naj vlada najprej predloži celovit

gospodarski program in program sanacije finančnega sistema, potem pa bo o tem mogoče sklepati. Pri zakonih glede deviz in obveznic gre za vladni predlog, da bi 1,2 milijarde mark neizplačnih deviznih vlog spremenili v dolg Republike Slovenije, agencija za sanacijo bank in hranilnic pa bi izdala obveznice v vrednosti 2.200 mark. Samo zbor združenega dela je predloge potrdil, zbor občin je predloge zavrnil in terjal, da mora vlada najprej pripraviti zasnovo ekonomske politike, družbenopolitični zbor pa je bil proti skrajšanemu postopku. Na vrsti je torej usklajevanje. Pri zakonih o omejevanju plač je bilo doseženo soglasje, da je treba znižati plače naftarjem, bankirjem, zavarovalnicam in drugim, sicer pa je bila večina poslancev zoper administrativno določanje plač. Zbor občin teh zakonov sploh ni uvrnil na dnevnini red. Prava razprava se torej šele začenja. ● J. Košnjek

Pred 50 leti je gorela Kokra

Na tleh leže so nas streljali

Kokra, 22. julija - V ponedeljek, 20. julija, je minilo 50 let od požiga vasi Kokra in streljanja nedolžnih vaščanov. Teh strelhot ljudje ne bodo nikoli pozabili. In ko danes sosednji Hrvaški in Bosna in Hercegovina doživljata enake, včasih še strašnejše tragedije, je spomin še bolj živ. Vsako leto se preživi Kokrjani s komemoracijo spomnijo svojih sovaščanov; njihove slovesnosti ob spomeniku padlih veljajo za najlepše, najbolj doživete. Da se je tu tako živo ohranil spomin na dogodek iz druge svetovne vojne, ima svoje zasluge dr. Avguštin Lah, ki je tragedijo Kokrjanov in dogodka v letih 1941-45 celovito obdelal. Vzrok za tragedijo v Kokri je bila ena od akcij borcev pravkar ustanovljenega Kokrškega odreda (18. junija 1942), ki si je skupaj z Gorjenjskim odredom zastavil za nalogo, zapreti doline, ki so Slovenijo povezovale s Tretjim Reichom in po katerih so nemške horde prihajale na naše ozemlje. Akcije v Kokri so se začele že 30. junija 1942 in sicer v obliki ovir na cesti, podrti drogov, razstreljeni mostovi, uničene naprave v kamnolomu. 4. julija pa je 2. četa 2. bataljona Kokrškega odreda postavila v Kokri zasedo in napadla tovornjak, ki je peljal na Koroško. Šofer je bil ubit, ranjeni spremjevalec pa je ušel. Partizani so napadli tudi policiste, ki so prišli na mesto dogodka.

strelnje odpeljali vse moške star 15 let. Štirinajst so jih ustrelili, petnajsti jim je ušel... Toda naj je bilo maščevanje še tako strašno, partizanskega osvobodilnega boja niso mogli zaustaviti. Veliko žrtev je bilo, res, toda za svobodno domovino ni nobena žrtev preveč. Res pa je, da bi jih bilo veliko manj, če med nami, Slovenci, ne bi bilo prodanih duš...

Andrej Krč, Pstotnekov: "Malo čez osmo je bila ura, ko so Nemci pridrli v hišo s puškami, pripravljenimi na strel. Najprej

so me vprašali, koliko sem star. Pol leta mi je manjkal do 15 let. To me je rešilo. 10 minut so nam dali, da vzamemo s seboj najnujnejše. Bili smo zmedeni. Med njimi je bil Korošec, ki je slovensko ukazal, naj greva z bratom po živino. Iz gmajne sva pripeljala še teto. Živino so odgnali v Preddvor. Oče je na saneh pred Jurjevo gostilno pripeljal punkle. Njega so potrivali v gostilno k drugim mostom, nas 9, mene in brata, 4 sestre, teto, mamo in nečaka pa so strplali na tovornjak in odpeljali. Do konca vojne smo bili v taborišču na Bavarskem, vrnili smo se na požgan dom. Če bi vsaj slutili, kaj se bo zgodilo, bi lahko vsi ušli. Tako pa nismo. Oče je bil takrat ravno toliko star, kot jaz danes, 64 let."

Mihal Šenk, edini preživelci talec: "Na tleh leže so nas streljali. Roke smo morali imeti sklenjene za vratom. Pod pazduhu mi

je stopil s škornjem in s pištoljem v rato. Izgleda, da se je krogla odbila od prstov in ostal sem živ. Ko so dravnico zazgali, sem na drugi strani podrl deske in ušel ven. Stekel sem proti vodi, streljali so za menoj. Okrog pol dveh popoldne je bila ura takrat. Do pol sedmih svečer sem potem ležal v grabnu, z nogami v vodi, roko sem imel nekako zakavljano v jelšovo grmovje, da me voda ni mogla odnesti. Bili so prepirčani, da sem mrtev. Preden so odšli, so še z mitraljezom užgali po grmovju in škarpi. A me k sreči ni zadelo. Je bil pa v škarpi kar graben od rafalov. Na Povšini so me potem obvezali..."

Jože Rezman, Prodanov iz Kokre: "Dvanajst let sem bil takrat star. Brat in oče sta bila skupaj ustreljeni. Ko je Nemec prišel v hišo, je najprej vprašal brata, koliko je star. Povedal je, da ima 18 let. Šel je ven in nikoli več ga nisem videl. Pri nas so vzelci tudi Petra Kalana, Cunar-

jevega, reveža, ki mu je bilo že 79 let. Trije so bili ustreljeni od naše hiše, nas pa so odpeljali v lager. starejši brat France je teden dni prej odšel v partizane. Od sedmih zjutraj do enajstih smo čakali na tovornjaku. Tarket vasi še niso požgali. Da so naši postreljeni, in vas požgana, nam je sporočila Helena Štular, od Sv. Lenarta doma: v kruh je zapekla škatlico od aspirina, dala vanjo sporočilo."

Dr. Avguštin Lah: "V Kokru sem prišel 1965. leta in prevzeli som njena tragedija in njeni ljudje. Sklenil sem no usodo zgodovinsko obdelati. Obiskoval sem ljudi, poslušal njih pripovedi, iskal in pregledoval dokumente. Izdali smo posebno knjižico o Kokri. Pred 10 leti, ob 40-letnici tragedije v Kokri je bila zgodovina Kokre objavljena v Obzorniku in v Borcu. Vsako leto za slovesnost pri spomeniku napisemo poseben recital. Kot častni krajši Kokre čutim za dolžnost, da jim pomagam. Ljudje vedo, da gre za pieteto, za to, da o zgodovini povemo tako, kot se je v resnici zgodilo." ● D. Dolenc

Priznanje Kučanu

Jubljana, 23. julija - Predsednik Predsedstva R. Slovenije Milan Kučan je dopoldne sprejel direktorja Poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem Kranj Franca Ekarja in predsednika Programskega sveta Gorenjskega sejma - podpredsednika izvršnega sveta občine Kranj Petra Oreharja. Izročila sta mu priznanje in zlato značko ob 20. jubilejnem sejmu Zaščita - Protection v Kranju in ga hkrati seznanila s projektom sejemske prireditve Slovenki proizvod - Slovenska kakovost SQ, ki bo letos od 8. do 11. septembra že drugič v Kranju. Predsednik Kučan, ki se je zahvalil za pozornostno priznanje in pozdravil načrtovane aktivnosti PPC Gorenjski sejem, se je včlanil tudi v Združenje SQ v Kranju. ● A. Ž.

Komunalno deponijo v Dragi bo treba zapreti

Kam z novimi odpadki?

Škofja Loka, 23. julija - Škofjeloška občina ima edino urejeno deponijo komunalnih odpadkov v Dragi. Odprta je od 1975. leta in sodi med redke v Sloveniji, ki ima vsa potrebna upravna dovoljenja, tudi soglasje mejne občine Ljubljana - Šiška. Na odlagališče pripeljejo od 30 do 50 tisoč kubičnih metrov odpadkov na leto.

Inšpektorji priznavajo, da je deponija primerno vzdrževana, odpadke delavci Komunalnega podjetja Škofja Loka redno zasipajo s prekrivnim materialom, redno opravljajo deratizacijo in dezinfekcijo, vendar pa so izcedne vode večkrat prekomerno onesnažene. Zaradi tega je Komunalno podjetje že pred dobrima dvema letoma dobilo nalogu, da izdela sanacijski program. Skoraj hkrati so isto zahtevali tudi krajanji iz sosed-

nje občine; nasprotujejo načrtovani širiti deponije, terjajo, da Ločani poiščejo za deponijo drugo, primernejšo lokacijo.

Sanacijski program so izdelali v Smetu, deponija je že sanirana in omogoča shranjevanje komunalnih odpadkov brez širite - do leta 1995. Kot zahtevajo v občini Ljubljana - Šiška, naj bi bila odprta samo še do konca naslednjega leta. Kam z odpadki po tem?

Ponujajo se tri možnosti. Po prvi naj bi deponija v Dragi zaprla in sanirala ter v občini poiškala primernejšo lokacijo. Ureditev nove deponije po strogih merilih nove zakonodaje je v varstvu okolja bo zahtevna, draga, problematična tudi zaradi lastništva primernih površin. Druga možnost je zaprtje in sanacija deponije v Dragi ter začasen (do vzpostavitve regionalnih odlagališč) odvoz in deponiranje odpadkov na lju-

bljanski deponiji na Barju. Ta način bi bil za občino nekoliko dražji, problem bi kratkoročno rešili, vendar loški komunalci doslej v dogovarjanjih z ljubljanskimi še niso nikamor prišli. In še tretja možnost, to je sanacija deponije v Dragi ter odlaganje na nej do vzpostavitve regionalne mreže komunalnih odlagališč.

Škofjeloški izvršni svet se je odločil, da se bo povezel z ministrstvom za varstvo okolja in urejanje prostora zaradi koncepta regionalnih deponij ter zainteresiranimi občinami, ki bi bile pripravljene uresničiti skupni projekt regionalne deponije. Hkrati je naročil presojo novih možnih lokacij za občinsko deponijo komunalnih odpadkov.

● H. Jelovčan

Bolje izkoristiti možnosti

Dolžanova soteska naj polno zaživi

Tržič, julija - Samo narava lepota za kraj je premalo, če je ne znaš prav izkoristiti, so na posebnem razgovoru o Dolžanovi soteski v Tržiču znova ugotavljali odgovorni z oddelka za gospodarstvo in družbene dejavnosti in vsi uporabniki Dolžanove soteske ob predstavitvi idejnega koncepta ureditve soteske, ki sta ga pripavila študenta Fagg. Da bo Dolžanova soteska resnično zaživel, je treba sanirati predor, podaljšati sedanji most preko Tržiške Bistrice z galerijami, usposobiti pot po desnem bregu, pot opremiti z opisnimi tablami, klopmi in razgledišči, postaviti geološki stebri in izdati poseben vodnik za Dolžanovo sotesko. - Ustanovljen je poseben koordinacijski odbor za Dolžanovo sotesko.

Razstava mineralov in fosilov vsako leto znova pokaže in dokaže, da bi Tržičani lahko svojo edinstveno Dolžanovo sotesko turistično in geološko vse drugače uveljavili. Dosedaj je bil tu zgrajen le most, za katerega so že takoj v začetku ugotavljali, da njegova lokacija ni primerena, vendar so se doseči zadovoljili le s tem. Da bi ga danes prestavljali, bi bilo preveč stroškov, zato so na tem skupinem sestanku predlagali, da bi most ostal, vsekakor pa je potrebno narediti galerije, ki pa bodo morale biti varne za obiskovalce. Osnovna pot ogleda naj bi potekala torej prek mostu in galerij na desni breg Tržiške Bistrice in naprej po poti skozi zaselek Dolina - Jame na cesto, mimo najpo-

membnejših geoloških točk in nazaj po galerijah do mostu. Veljalo pa bi v ponudbo Dolžanove soteske vključiti že peš pot po desnem bregu reke od Slapa naprej.

Dolžanova sotesko naj bi opremili z geološkim stebrom, klopmi na razglediščih, opisnimi tablami. Kot posebna botanična zanimivost v Dolžanovi soteski naj se v program ogledov ključi tudi gozdna pot iz Doline na Borovo peč. Vsekakor pa je pri preurejanju Dolžanove soteske treba upoštevati potrebe in želje domačinov, lastništvo poti in zemljišč, je bilo poudarjeno na sestanku. Vsa preureditev naj bi temeljila na ureditvenem načrtu.

Da bi priprave in delo steklokar najhitreje, je bil na sestanku imenovan koordinacijski odbor za Dolžanovo sotesko, ki ga bo vodil sam dr. Stanko

Buser, imel pa bo vrsto strokovnih sodelavcev, kot so geolog, urbanist in podobni ter seveda predstavnik KS Jelendol - Dolina. ● D. Dolenc

Zaključni izpit marsikateremu dijaku zagrenil počitnice in študij

Fakultete bodo čakale - ali pa tudi ne

Kranj, 23. julija - Zapletov ob zaključnih izpitih v štiriletnih srednjih šolah, kakršnih se spominjam ob lani (večdnevni štrajk dijakov), letosnjega junija na srečo ni bilo. Pojavili so se, seveda v drugačni obliki, po samih zaključnih izpitih. V nekaterih šolah oziroma pri nekaterih predmetih je na zaključnih izpitih padlo nenormalno veliko dijakov, med njimi tudi takšni, ki so vsa štiri leta sedili med solidne, če že ne boljše učence. Mnogi od njih nameravajo jeseni postati bruci. Bodo vpisni vlak na fakultetah glede na to, da bo prvi rok za popravne izpite zaključnih izpitov šele po 20. avgustu, uspeli ujeti, jih bodo zvečine prenapolnjene fakultete čakale? Ali pa bodo študijske ambicije pokopali, se skušali zaposliti, iskali srečo naslednje leto, izbrali drugi, manj želeni študij?

Republiški strokovni svet za vzojno in izobraževanje je fakultet priporočil, naj kandidate za študij, ki junija niso bili uspešni na zaključnih izpitih v srednjih šolah, obravnavajo enakovredno z uspešnimi dijaki, jim omogočijo opravljanje sprejemnih izpitov, pogojni oziroma kasnejši vpis.

Odzvi na priporočilo so na fakultetah dokaj različni, odvisni predvsem od števila vpisnih mest oziroma navala kandidatov. Na Fakulteti za družbene vede v Ljubljani, na primer, se s pogojnim vpisom strinjajo.

Vsi kandidati, ki še nimajo zaključnega izpita, se lahko vpisajo dodatno 10. in 11. septembra. Na Medicinski fakulteti pa število vpisanih že tako presegajo število sprejemnih mest (250), na njej pogojnih vpisov ni. Na Fakulteti za organizacijske vede v Kranju zahtevajo za vpis potrdila o popravnih izpitih zaključnih izpitov, tako da se bodo ti dijaki lahko vpisali tudi septembra. Na Ekonomski fakulteti v Ljubljani pogojnega

vpisa sicer ne odobravajo, vendar klub temu nikomur niso zaprli vrat. Možnost opravljanja sprejemnih izpitov so dali tudi dijaki, ki zaključnih izpitov iz srednjih šol še nimajo, razlika se kaže "le" v tem, da je dijak brez dokončane srednje šole štartal s številom točk 0, medtem ko so bili uspešni točkovani s štirimi do desetimi (odličnjaki) točkami.

Prezahetveni zaključni izpit?

Točnega seštevka, koliko dijakov gorenjskih srednjih šol bo šlo po 20. avgustu na popravni izpit zaključnega izpita, žal, nismo. Poklicali smo v nekateri šole in skušali zvesteti, kako (ne)uspešni so bili njihovi dijaki. V elitni kranjski gimnaziji je imelo pravico opravljati zaključni izpit 261 dijakov. 41 jih je bilo odrešenih, ker so bili odlični, od 220 dijakov, ki so izpit opravljali, pa jih je uspelo 199. Devetnajst jih ima popravni iz-

nomske tehnike precej zahteven. Za matematiko so dijaki že med šolskim letom ponudili celo posebne ure, sicer pa so se med letom tudi pri vseh drugih izpitnih predmetih pripravljali na zaključni izpit, na katerem so profesorji zahtevali "normalno" raven znanja.

Lani je Zavod RS za šolstvo in šport izdal kataloge znanj, ki bi jih morali dijaki po štirih letih osvojiti in dokazati na zaključnih izpitih. Katalogi so v bistvu program dela pri posameznih predmetih, po mnemu ravnatelja kranjske gimnazije Valentina Pivka neuporabni, ker bi morali biti tako učiteljem kot dijakom znani že od prvega letnika naprej. Po njegovem imajo profesorji v t.i. interni maturi (eksterna matura bo prvič 1995. leta) pravico spraševati tisto, kar so z dijaki v štirih letih predelali. Zaključni izpit so rezultat štiriletnega dela. V normalnih pogojih in v normalnih šoli bi moral na izpit uspeti več kot 90 odstotkov dijakov. Dijak, ki je bil vša štira leta uspešen, na zaključnem izpitu ne bi smel pasti.

V Iskrini šoli so padli tudi takšni, kar je vse prej kot normalno. V šoli bi se morali poštovno vprašati, v čem so zgrešili. So profesorji na koncu terjali preveč, več kot so v štirih letih dijakom dali? Koliko potencialnim studentom so ne le zagrenili zasluzene počitnice, ampak tudi prekrižali študijske načrte, morda celo usodno spremenili življenje? ● H. Jelovčan, H. Brdar

S seje kranjske vlade

Kdo se boji inšpektorjev?

Pogodbeno delo je slovenska znamenitost, ki se povsem legalno širi, ministrstvo pa za ljubo socialnega miru mihi.

Kranj, 23. julija - Inšpektorski in policijski nočni skok 23. maja po dvanajstih kranjskih gostinskih lokalih, namerno izbranih kot tako ali drugače problematičnih, je bil le osnova za globljo razpravo na sredini seji kranjske vlade o moči in nemoči inšpektorjev. Člani vlade se (po dveh mesecih) kajpak niso ustavljali pri konkretnih napakah in kršitvah predpisov v posameznih lokalih, pod drobnogled so vzeli predvsem pojav, ki, žal, postaja vsakdanja praksa tako v družbenih kot zasebnih podjetjih in obrteh; pogodbeno zaposlovanje, in - to pa je značilnost zasebnikov, tudi obiskanih gostincev - zaposlovanje na črno.

Edini gorenjski inšpektor za delo Božo Ahec je v štirih mesecih spopadanja s tovrstno problematiko prišel do zanimivih ugotovitev. »Pogodbeno delo je znamenitost slovenske družbe, ki se povsem legalno širi. Po več mesecih še nismo dobili odgovora od ministrstva za delo, ki mu je očitno pomembnejši socijalni mir kot pravni red. Firme v stečajih, denimo, pošiljajo delavce na Zavod za zaposlovanje, hkrati pa z njimi sklepajo pogodbi o delu. V skupno vrečo torej ničesar ne dajejo, iz nje pa jemljejo. To je tudi neloyalna konkurenca firmi, ki posluje poštano in jo delavci znatno več stanejo. Kršitelj sicer gre pred sodnika za prekrške, vendar je kazen neznačna. Problem je treba globlje rešiti,« je dejal Božo Ahec.

Še več nereda v zasebnem sektorju. Medtem ko so obrtniki nadzorovani - vse pogodbe o delu je treba registrirati - za podjetnike to pravilo ne velja, oboji pa veliko zaposlujejo na črno (to so pokazali tudi letosnjiki nočni inšpeksijski pregledi gostinskih lokalov po vseh gorenjskih občinah). Inšpektor naj bi praviloma ukrepal, ko gre za kršitve delovnih razmerij, tu delovnega razmerja sploh ni. Problem pogosto izbije šele, ko delavec, zaposlen na črno, obiše zdravnika ali ko se ga delodajalec naveliča in ga odslovi. Takrat išče pravico. Delovni inšpektor skuša sporazumno z delodajalcem urediti delovno razmerje, saj samo sodišče lahko prizna delovno razmerje za nazaj. Dogaja se tudi, da delavci niti ne vedo, da delodajalec zanje ni sklenil delovnega razmerja. Pogodbo z njim podpišejo, plačo dobivajo na roko... Inšpektor za primer navaja podjetnika Boža Dukiča s štirinajstimi "zaposlenimi" delavci, za katere že dve leti ne plačuje nobenih prispevkov. Inšpektor je praktično nemočen, saj so kazni za nespoštovanje ureditvenih odločb smešno nizke.

Kršitelji se bodo inšpektorjev "bali" in jih nehalo psovati šele, ko bodo imeli v rokah konkretnje kaznivalno orozje. Le-to se obeta z novo slovensko zakonodajo, kdaj bo ugledala dan, pa je še skrivnost. Inšpektorji v republiki že dve leti predlagajo, terjajo, sooblikujejo nova pravila, žal življenje vse kreke prehiteva normativno urejenost. Zato bodo inšpektorji, še naprej predvsem veliko delali, imeli podporo občinske vlade za ukrepanje, prvega učinka pa ne bo. Sicer pa - so se strinjali kranjski izvršniki - inšpekcije tudi niso edine dolžne delati reda, tu so še drugi občinski in državni organi. ● H. Jelovčan

Dražji vozniški izpit

Kranj, 23. julija - Kranjska vlada je po pooblastilu vseh gorenjskih občinskih vlad včeraj potrdila višje cene za vozniški izpit in preizkus znanja. Cene so bile zadnjici popravljene s 1. marcem, nove, ki so za dobro polovico višje, bodo uveljavili s 1. avgustom.

Tako bodo poslej kandidati za teoretični del izpit za vožnjo motornih vozil oziroma traktorjev odšeli na sedež izpitnega centra 600, zunaj sedeža pa 700 tolarjev. Praktični del izpit, torej vožnja, bo za kategorijo A stal 550, za B 750, za B-3 1.200, za C in E 1.000, za D 1.500 in za F 550 tolarjev.

V prvem polletju letos se je število izpitov v primerjavi z enakim časom lani skoraj razpolovilo. Kljub temu so bili stroški poslovanja izpitne komisije bistveno višji zaradi inflacije in drugih nepredvidenih izdatkov, kot podražitev najemnine prostorov, zamenjave dotrajane telefonske centralne in telefonov, opreme ipd. Vse stroške poslovanja, vključno s plačami treh redno zaposlenih, je komisija doslej pokrivala sama. Junija pa je bil dotok denarja zaradi manjšega števila izpitov in preizkose cene izpitov tako skromen, da so bili pogodbeni ocenjevalci izplačani z zamudo. Komisija trenutno zaradi dopustov ne dela, avgusta, ko bo spet začela, pa z dosedanjimi cenami izpitov ne more biti več pokriti vse stroškov poslovanja. ● H. J.

Injekcija za nova delovna mesta

Kranj, 23. julija - Občinski izvršni svet je v sredo obravnaval štiri vloge za dodelitev denarja za odpiranje novih delovnih mest iz t.i. spomladanskega paketa. Denar so dobili trije zasebni podjetniki in en obrtnik, in sicer: podjetje Barvatex - barvanje tekstila iz Sr. Bitenj okroglo 2.000 mark v tolariski protivrednosti, podjetje Spin - poslovna in športna informatika iz Kranja 3.000 mark, podjetje Panter trade - zunanjega trgovinu iz Kranja 2000, prav toliko pa tudi stavni klepar Silvester Oblak iz Predosej.

Naslednji paket vlog bo prišel na vrsto šele po septembru. V kratkem bo kranjski izvršni svet tudi pogledal, kaj so z tem denarjem naredili tisti podjetniki in obrtniki, ki so ga že dobili. ● H. J.

STRANKARSKE NOVICE

Izredni občni zbor kranjskih podružnic kmečke zveze

Kranj - Podružnice Slovenske kmečke zveze Naklo, Sorško pole, Cerkle in Jezersko vabijo v nedeljo ob desetih v kulturni dom v Naklem na izredni občni zbor. Na zboru bo Lojze Peterle predstavil stranko Slovenskih krščanskih demokratov, Ivan Oman pa program dela novoustanovljenega kmečkega gibanja v okviru SKD. Kranjske podružnice so povabilne na zbor tudi prejšnjega kmetijskega ministra prof. dr. Jožeta Osterca. ● C. Z.

Čipkarski dan v Železnikih

Železniki, 23. julija - Od 18. julija do 26. julija letos poteka pred starim Plavžem v Železnikih jubilejni, 30. čipkarski dan, ki ga organizira Turistično društvo Železniki. V okviru te tradicionalne turistične narodopisne prireditve so bile že nekatere prireditve. V petek, 24. julija, bo pred Plavžem ob 16. uri otroški Živ žav z gostom Janezom Trilerjem in ob 21. uri pod lipo na Racovniku Večer podoknic. V soboto, 25. julija, bo ob 18. uri otvoritev razstave čipk v galeriji muzeja, ob 19. uri pred Plavžem koncert pohalnega orkestra Alples Železniki, ob 20. uri pred Plavžem veselica z ansamblom Obzorje Železniki in ob 21. uri pred Plavžem stari običaji z nočnim čuvajem. V nedeljo bo od 9. ure dopoldne ob 17. ure razstava čipk v galeriji muzeja, ob 15. ure nogometna tekma može - fantje, ob 15. uri pred plavžem tekmovanje klekljaric, kulturni program in podelitev nagrad in priznanj. Ob 16.30 uri bo pred plavžem veselica z ansamblom Ptujskih 5. Od 13. ure dalje pa bodo predstavili klekljanje na ulicah starega dela Železnikov. ● D. S.

90 let gasilskega društva Dobracheva

Škofja Loka, 23. julija - Gasilsko društvo Dobracheva in občinska gasilska zveza Škofja Loka ob 90-letnici gasilskega društva Dobracheva organizirata praznovanje, ki se bo začelo v soboto, 25. julija, ob 20. uri, ko bo najprej slavnostna seja gasilskega društva v dvorani gasilskega društva na Dobrachevi. V nedeljo, 26. julija, ob 15.30 uri gasilska parada, slavnostni govornik pa bo Viktor Žakelj. Ob 17.30 uri bo gasilska veselica z bogatim srečevom. Za ples in dobro razpoloženje bo igrал ansambel Čuki. ● D. S.

Ekološki delovni tabor

Bled, 22. julija - Mladinska komisija Planinske zveze Slovenije in Triglavski narodni park sta na Planini na Kraju (Komna) in v okoliških gorah organizirala med 5. in 19. julijem mednarodni Ekološki delovni tabor. Več kot 40 udeležencev iz Italije, Nemčije, Belgije, Nizozemske, Finske in Slovenije je spoznavalo Triglavski narodni park in se učilo osnov varstva narave. Po poteh parka so pobirali smeti, uredili šest večjih divih odlagališč odpadkov (Bogatinsko sedlo, Planina na Kraju, Črno jezero, Belška planina, Zgornja Krma in Polog) ter obnavljali in vzdrževali poti po parku. Čeprav je bil program naporen, so bili udeleženci tabora zadovoljni. Zadovoljstvo pa bo še večje, če bodo poti in predeli, ki so jih očistili, tudi ostali čisti.

Krajevni praznik na Hrušici

Hrušica, 23. julija - Letos mineva 50 let, odkar so na Belem polju na Hrušici ustrelili talce. V spomin na ta dogodek pripravljajo Hruščani več različnih prireditv, srečanje in športnih tekmovanj.

Že prejšnjo soboto so se krajanji Hrušice odpravili na pochod na Hruščansko planino. Najbolj pestro pa bo v soboto, 25. julija, pred domom Svobode. Najprej se bo ob 10. uri začelo srečanje borcev, internirancev in drugih krajanov. Popoldne bodo športna tekmovanja: turnir v balinanju, kros in nogometna tekma suhi proti debelim. Sledil bo nastop domačih šolanih psov in gasilska vaja. V nedeljo bo nogometni in odbojkarski turnir, v pondeljek pa bo komemoracija pri spomeniku talcev na Belem polju. ● Janko Rabič

Kmečke žene na Blegoš

Javorje - Kmečke žene iz Javorij in Poljan vabijo v nedeljo na tradicionalno srečanje na Blegošu. Kulturni program se bo začel ob 12. uri, ves dan pa bo v senci gozdčka poskrbljeno za pijačo in jedačo, med katero bodo tudi razne dobrote iz kmečke peči. Na Blegoš je mogoče priti iz štirih smeri: iz Hotavelj prek Leskovice, iz Hotavelj prek Suše in Črnega kala, iz Železnikov do Zalega Loga, Potoka in naprej do Črnega Kala ter iz Poljan do Javorij, Žetine in Črnega Kala. ● C. Z.

Biserna poroka v Britofu

Britof, 22. julija - Prav na danšnji dan pred 60 leti, 22. julija 1932, sta se v Kranju poročila Jožica in Jože Presek. Ona je bila Zajčeva z Jezerskega, on pa Veharjev iz Voklega. Ko se je mama Jožica učila šivati pri Serajniku pod Lenardičem v Kranju, sta se spoznala. Ljubezen, poroka, otroci, za katere sta že lela topel dom. 1940. leta jeseni sta začela graditi hišico v

pač mogla pri gospodinjstvu, pri treh sinovih in hčerk in potem pri vnučkih. Zdaj je mami skoraj 80, očetu 86 let, a jih dobro skrivata. Deto ju je krepilo ves čas. Oče Jože, ki je vse življenje delal pri kranjskem Vodovodu, se še danes ne loči od kolesa. Najteže jima je bilo, ko sta pokopala dva sinova.

Danes jima dela veselje 6 vnučkov in 4 pravnuki. V sredo, na sam njun praznik, so njun visoki jubilej praznovali v domaćem krogu. Čestitkam sosedov in priateljev se pridružujemo tudi mi in Jožici in Jožetu Presekovima želimo še vrsto lepih, zdravih let.

● D. Dolenc

Skupno življenje na tromeji**Nas ne ločujejo državne meje**

Kranjska Gora, 20. julija - Kranjskogorski gasilci so že leta 1981 navezali prijateljske stike z gasilci iz Egga v Avstriji. Čeprav je imelo društvo že v preteklosti stike z zamejskimi društvi, so še po tem datumu vzpostavili tesnejše prijateljske vezi, kar se je najbolj

Nedvomno je sodelovanje raznih društev in organizacij na tromeji izjemnega, širšega pomena, zato smo se o tem pogovarjali s predsedniki gasilskih društev iz zamejstva, predsednikom TD Kranjska Gora in jeseniškim županom.

Gospod Johann Zankl iz Egga je prvi, ki je vzpostavil prijateljske stike s Kranjskogorci že leta 1981, ko so v Šmohorju

praznovali 100-letnico gasilstva. Ko je bila v Sloveniji vojna, so gasilci iz Radniga, Egga in drugih krajev takoj ponudili, da Kranjskogorcem odstopijo orodje in opremo, otrokom pa bi nemudoma pripravili zavetišče in nasploh nudili vso pomoč, ki je v vojni potrebna.

Gasilci iz Egga so kranjskogorskim gasilcem minulo nedeljo poklonili tudi agregat, za katerega so zbrali denar med prebivalci. Johann Zankl pravi: »S kranjskogorskimi gasilci imamo stalne prijateljske stike, pomagamo si in naša želja je, da bi to prijateljstvo gojili tudi naprej. Že več: radi bi več sodelovanja tudi na drugih področjih, glasbenem, kulturnem, športnem. Dogovorili smo se že, da bo pri nas gostoval kranjskogorski pevski zbor. Skratka: sodelujemo več kot odlično in tako bo tudi v prihodnjem!«

Mavčiško solo sanirajo

Septembra spet varna za otroke

Kranj, 23. julija - Zadnji mesec minulega šolskega leta so se morale učiteljice in učenci podružnične osnovne šole Lucijana Seljaka v Mavčičah (ž. tretjič) seliti. Tokrat zaradi razrahuljanih temeljev 90-letne stavbe, v kateri so začele zevati razpoke. Trije razredi so dočakali počitnice na Orehku, eden v dvorani krajevne skupnosti Mavčice.

Ob pojavu razpok, tretji seletivi in še ne končani postopni redni obnovi mavčiške šole so se junija predvsem učiteljice resno spraševali, ali je sploh še pametno v zgradbo vlagati, je ne bi bilo bolje prodati, za vrtcem v Mavčičah pa s pomočjo občinskega in krajevnega deželnega postaviti novo, varno šolo. Potencialna financerja - občinski proračun in krajanji - za takšne ideje nista bila zagreti. Ne nazadnje, kot je povedala **Emina Grabec** s kranjske občine, bi proračun v nekaj letih ob pomoči domačinov novogradnjo še morda zmogel - prvi pogoj bi bilo seveda lastniško urejeno zemljišče - vendar Mavčiče šolo potrebujejo takoj. Orehovška se z novimi priseljenci v Drulovki hitro polni, v Smlednik, ki je že zunaj kranjske občine, pa mavčiških otrok tudi ne bi radi vozili.

V Zavodu za raziskavo materiala v Ljubljani so poiskali vzroke razpok. Ugotovili so, da se je šola začela posedati, ker je puščajoča kanalizacija skupaj z meteorinimi vodami vse bolj "mehčala" temelje. Za sanacijo bi potrebovali okrog 17 milijonov tolarjev. Obnova bo zaradi pomanjkanja denarja postopna, fazna. Letos bodo odpravili vzroke razpok, kasne-

Karel Vigelle iz Beljaka: »Dolga leta že sodelujemo gasilci na območju treh meja, v dobrem in slabem si medsebojno pomagamo. Predvsem zaradi požarov na meji, ki jih gasijo vsa gasilska društva s te ali one strani meje, smo v stalni pripravljenosti. Želimo si, da bi bilo tako kot doslej tudi v prihodnje.«

Dr. Božidar Brudar, jeseniški župan: »Gasilstvo ni le gašenje požarov, to je prostovoljna in humanitarna dejavnost, ki zahteva disciplino in odgovornost. Gasilstvo je družbeno pomembno tudi zato, ker krepi zavest po varovanju premoženja, skupnega in zasebnega v vzgaju odnos do lastnine. Sodelovanje gasilcev treh dežel ni le družabno srečanje, ampak je pomembno tudi po strokovni povezavi in nasploh za krepitev tudi drugačnega sodelovanja na tem prostoru. 100 let je izjemna obletnica, vredna vseh čestitk tudi tistim, ki jih ni več in le želite si je, da bi gasilcem

vseh treh dežel skrbijo, da ne bi prišlo na območju tromeje do požarov. Začetno sodelovanje je preraslo v pravo prijateljstvo tudi s kranjskogorskimi gasilci, med katerimi ima za pristnost prijateljskih stikov največ zaslug kranjskogorski komandant gasilcev Miro Kosmač.«

pokazalo v letu 1991, med agresijo JLA na Slovenijo, ko so jim takoj ponudili vso svojo pomoč. Povezali so se tudi z društvom Radnig in Šmohor, v Italiji pa imajo prijatelje v Ukvah, Žabnici in Moggiu, sodelujejo pa tudi z gasilsko enoto gozdarjev iz Trbiža.

čestitali tudi tedaj, ko ne zago-ri, saj s svojim preventivnim delom pomembno pripomorejo k požarni varnosti.«

Evald Grollitsch iz Radniga: »S kranjskogorskimi gasilci smo prijatelji že dolga leta, medsebojno si pomagamo in zelo dobro sodelujemo. Naša želja je, da bi tako tudi ostalo in da bi se sodelovanje še bolj poglobilo. Ob 100-letnici želimo našim prijateljem v Kranjski Gori vse najlepše in smo jim v znak prijateljstva in sodelovanja poklonili elektroagregat.«

Jakob Wedan iz Arnoldsteina: »Pobudniki za sodelovanje gasilcev treh dežel so bili gasilci iz Arnoldsteina in Žabnice. Gasilci vseh treh dežel skrbijo, da ne bi prišlo na območju tromeje do požarov. Začetno sodelovanje je preraslo v pravo prijateljstvo tudi s kranjskogorskimi gasilci, med katerimi ima za pristnost prijateljskih stikov največ zaslug kranjskogorski komandant gasilcev Miro Kosmač.«

Jože Borštnar, predsednik Turističnega društva Kranjska Gora: »Za čase, v katerih živimo, je se posebej razveseljivo, da se sodelovanje na naši tromeji krepi in se poglablja. Čeprav ima sodelovanje dolgoletno tradicijo, ga je treba vsak dan še krepitev in bolj razmišljati o tem, da živimo skupno življenje na tem majhnem prostoru. To srečanje je pomembno tudi iz turističnega vidika, saj so prijetni trenutki tujih - zamejskih gostov, ki so jih doživel v teh treh dneh, najboljša propaganda za ljudi, ki bodo še prihajali v Kranjsko Goro. Do danes nisem misil, da so domačini, če so zavzeti za neko stvar, tako zagreti in pridni, saj so dolgo časa v velikem številu pripravili prireditve tako, da je kar najbolj uspel. Turistično društvo podpira gasilstvo, saj je bogastvo, ki ga imamo v kraju veliko in nepreknjivo in v primeru nesreč v veliki meri odvisno od zavzetosti gasilcev. Predsednik Miro Kosmač je vodilna sila in najbolj zaslužen, da je danes v Kranjski Gori toliko ljudi. Sodelovanje treh dežel je različnih področij je preraslo začetniške okvire in ljudje, ki tu živijo so kot ena družina, ki je ne ločujejo državne meje.« ● D. Sedej

Stolpec za upokojence

Na Zelenico in Vrtačo - Enodnevni pohod v organizaciji sekcije za planinarenje pri društvu upokojencev Kranj bo v četrtek, 6. avgusta, ob sedmih zjutraj izpred kina Center.

Drugič na Grossglockner - Ker je bil prvi avtobus za izlet na Grossglockner (4. avgusta) takorekoč v hipu poln, DU Kranj ponavlja izlet še v petek, 7. avgusta. Odhod ob 5.30 izpred kina Center.

Kopanje v Izoli - DU Kranj prireja za člane, druge upokojence in svojce 13. avgusta (odhod ob 6. uri izpred Centra) na kopališki izlet v Izoli. Najprej si bodo ogledali Socerb, nato Hrastovlje, po kopalu v morju ali notranjem ogrevanem bazenu in kosišu v Izoli pa bodo na povratak obiskali še Portorož in Lipico. Prijave za vse izlete sprejemajo v društvu vsak pondeljek, sredo in petek od 8. do 12. ure.

Skromna oddolžitev za pomoč

Interniranci podarili LIP-u album

Bled, 22. julija - Predstavniki odbora internirancev taborišča Matthausen so v sredo delovnemu kolektivu blejskega podjetja LIP izročili skromno darilo - spominski album fotografij. Odbor se je s tem podjetju zahvalil za finančno pomoč pri postaviti spominske plošče v taborišču Matthausen, ki so jo odpravili pred petimi leti. LIP je odboru pomagal predvsem zato, ker je v Matthausnu umrl tudi Tomaž Godec, po katerem se imenuje LIP-ov obrat v Bohinjski Bistrici. Album fotografij s slovesnosti ob odkritju plošče je v imenu delovnega kolektiva prevzel direktor Franc Bajt. Predstavniki odbora so seznanili direktorja tudi z načrtom o izdaji posebnega zbornika. ● C. Z.

Kotli Central
TVT brez bojlerja
od 72.900,- od 104.315,- SIT
Kranj Stražišče, Škofjeloška 56,
tel. 310-050, 311-984

JEKLO TEHNA

ŽELEZNINA
ZPOTNIK

ARMATURE
UNITAS

TOVARNIŠKE CENE
popust na gotovinska plačila

Posledice osamosvojitve

Gorenjsko premoženje v preostanku Jugoslavije

Gorenjska ima v obratih, skladiščih, trgovinah, predstavnistvih, zalogah ter v počitniških in stanovanjskih objektih, ki so po slovenski osamosvojitvi "ostala" na ozemljih republik nekdanje Jugoslavije, (po tržni vrednosti) za 9,2 milijarde tolarjev premoženja.

Kranj, 22. julija - Slovenska vlada je službi družbenega knjigovodstva naročila, naj zbere in obdela podatke o premoženju, ki ga imajo gospodarska podjetja v republikah nekdanje Jugoslavije, podatke o odtujitvah premoženja in o premoženju podjetij iz drugih republik v Sloveniji. Ker iz rednih računovodskih poročil ni bilo mogoče dobiti podatkov, jih je SDK zbrala na osnovi vprašalnika (obrazca), ki ga je poslala podjetjem.

Na Gorenjskem je podatke o premoženju v drugih republikah nekdanje Jugoslavije dalo 533 gospodarskih podjetij. Ta podjetja so imela ob koncu minulega leta na območju nekdanje Jugoslavije (po tržni vrednosti) za 7,6 milijarde tolarjev premoženja, kar predstavlja 2,4

odstotka premoženja (materialnih naložb) vseh gospodarskih podjetij na Gorenjskem. Po občinah je ta delež različen: največji (skoraj 10-odstotni) je v tržiški občini, najmanjši pa v jeseniški (manj kot enoodstotni). V celotnem premoženju ima kranjska občina 37-odsto-

tne delež, škoftjeloška 35-odstotnega, tržiška 17-odstotnega, radovjiška 7-odstotni in jeseniška občina 4-odstotni delež. Približno polovica premoženja je na Hrvaškem, skoraj tretjina pa na območju sedanje Zvezne republike Jugoslavije (Srbija in Črne gore). To premoženje obsegata materialne naložbe (obrati, prodajalne, skladišča, predstavnistva) in zaloge, ki so jih ob koncu minulega leta največ imela podjetja iz škoftjeloške občine. Največ premoženja (dve tretjini) je v trgovini, na

Gorenjska podjetja so predlani v republikah nekdanje Jugoslavije ustvarile za 3,5 milijarde tolarjev prihodkov. Zanimivo je, da so na Hrvaškem in na območju sedanje Zvezne republike Jugoslavije ustvarile manj prihodkov, kot je sicer njihov delež v premoženju, v Bosni in Hercegovini in v Makedoniji pa več.

drugem mestu je gostinstvo, na tretjem pa predstavnistva.

K premoženju, ki ga imajo gorenjska podjetja v drugih republikah nekdanje Jugoslavije, je treba pristeti tudi novost stanovanjskih in počitniških objektov. To premoženje je knjigovodsko vredno skoraj 700 milijonov tolarjev, po oceni 167 gorenjskih podjetij, ki so posredovala podatke, pa njegova tržna vrednost presega 1,6 milijarde tolarjev. Večina premoženja (94 odstotkov) je na ozemlju Hrvaške, kar 85 odstotkov premoženja pa odpade na gradbene objekte. ● C. Zaplotnik

Vlada zavrača pobudo treh gorenjskih občin o odvzemu lovišča Kozorogu

Ustrahovani Kozorog (za zdaj) ostaja v svojem lovišču

Kmetijsko ministrstvo je na sodišču začelo postopek, s katerim poskuša preprečiti preoblikovanje podjetja Kozorog v delniško družbo.

Kranj - Slovenska vlada je na eni od junijskih sej obravnavala zahtevo občine Tržič in pobudo radovljiske in kranjske občine, da bi Podjetju za gojitev divjadi Kozorog Kamnik odvzeli gojitevno lovišče in ga dodelili občinam. Občine so predlog utemeljile predvsem s tem, da nekdanji zavod s preoblikovanjem v podjetje oz. v delniško družbo ne izpolnjuje več pogojev, ki jih določa zakon o varstvu, gojiti in lov divjadi ter o upravljanju lovišč, in da kot podjetje nima več širšega pomena za ohranitev in gojitev divjadi. Vlada je pobude treh gorenjskih občin zavrnila iz več razlogov: za odvzem lovišča in za dodelitev drugemu ni zakonske osnove, Kozorog svoje naloge dobro izpolnjuje, počakati je treba na novo zakonodajo o lovstvu in na odločitve o tem, kateri deli lovišča bodo vključeni v načrtovana naravoslovna območja, samo prizadevanje za preoblikovanje ustanove v delniško družbo pa tudi ne more biti razlog za razdelitev lovišča drugim...

Na zemljiščih, ki jih občine Kranj, Tržič in Radovljica želijo odvzeti gojitevnu lovišču Kozorog, je slovenska vlada že 1949. leta ustanovila gojitevno lovišče Karavanke, ki so mu kasneje dodelili tudi nekaj lovišča lovskih družin, med drugim tudi 1200 hektarjev lovišča LD Tržič. Ko

sta se gojitevni lovišči Karavanke in Kamniške planine združili v enoto lovišče Kozorog, je slovenska vlada 1960. leta upravljala lovišča zaupala Zavodu za gojitev divjadi Kozorog; ta pa se je skladno s predpisi preimenoval v podjetje, ki po oceni sedanje vlade vseskozi uspešno izpolnjuje

svoje naloge. V vladi še posebej izpostavlja njegove napore za ohranitev Kozoroga na Begunščici in v Kamniški Bistrici, uspehe pri izboljšanju kakovosti jelejnadi, prizadevanja za preprečevanje gamsje garjavosti ter uspešno naselitev in razširjanje svizca.

Razdelitev lovišča Kozorog med lovsko družino bi bila v nasprotju z odločitvijo republike vlade, ki je pred dvema letoma sklenila, da je gojitevna lovišča treba ohraniti; za to, da bi Kozorog odzvrali del lovišča in ga dodeli drugemu, pa po ugotovitvah vlade tudi ni zakonske osnove. Še manj jo je za to, da bi lovišče lahko razdelili po občinskih mejah ali mejah posameznih krajevnih skupnosti.

Ker Slovenija skupaj z Avstrijo načrtuje na območju Kara-

vank in Kamniških planin naraščavarsko območje oz. park, ki bi obsegal zemljišča na obreht straneh državne meje (na slovenski velik del gojitevnega lovišča Kozorog), bi bilo nesmiselno, da bi še pred dokončnimi odločitvami o parku lovišče razdelili sosednjim lovskim družinam. To bi bilo nesmiselno tudi zato, ker vlada pripravlja nov zakon o divjadi in lovstvu, ki bo med drugim vseboval tudi določila o oblikovanju, dodeljevanju in velikosti posameznih lovišč.

V vladi tudi ocenjujejo, da prizadevanja vodstva podjetja Kozorog za preoblikovanje v delniško družbo za zdaj še ne morejo biti razlog za razdelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in dodelitev lovišča in dodelitev sosednjim ali celo novim lovskim družinam. Ker je vodstvo podjetja začelo postopek za preoblikovanje, ne da bi o tem obvestila ustanovitelja - republiko vlado in od nje dobila soglasje, je ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano že začelo razlog in d

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše razstavlja karikature *Aljana Primožič*. V galeriji Mestne hiše razstavlja akad. slikar *Matej Metlikovič*. V galeriji Lipa v Mestni hiši razstavlja slikar *Bernd Hubert Romankiewitz* iz Bayreutha. V kava baru Kavka razstavlja podobe iz žgane gline *Mitja Žagar*.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled razstava krajinske barvne fotografije Med Alpami in Jadranom fotograf *Rafaela Podobnika* z Nove Gorice. V pizzeriji *Bistriga* v *Mojsstrani* razstavlja grafike *S485Vojko Otovič*. V pizzeriji Ajdna v Žirovnici razstavlja fotografije *Tone Urbanc*. V bistrovni Želva na Jesenicah so na ogled originalni načrti za vilo Bled arhitekt *Maxa Fabiani* iz leta 1906.

KRANJSKA GORA - V avli hotela Lek je na ogled fotografska razstava avtorja *Marjana Bažete*.

BOH. BISTRICA - Usnjarski muzej in Mali vojni muzej (prva sv. vojna) sta odprta ob sredah, sobotah in nedeljah od 10. do 12. ure in od 16. do 18. ure.

RADOVLJICA - V galeriji Šivčeve hiše je še do konca tega tedna na ogled *razstava grafične podobe poezij* Slavka Kvase avtorice študentke oblikovanja Petre Černe. V galeriji Kamen razstavlja risbe, skulpture in modele oblikovalka Milena Dežman.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja razstavlja fotografije *Herman Pivk. Zbirke Loškega muzeja* so na ogled vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 17. ure. V okroglem stolpu je na ogled *razstava slik na steklo*. Od danes je v galeriji Loškega gradu na ogled razstava slikarsko kiparskih del članov prvega slikarsko kiparskega tabora *Pokljuka 92*.

TRŽIČ - V paviljonu NOB je na ogled razstava *Slovenski kraji in mesta v XIX. stoletju* iz zbirke muzeja grafik iz Rogaške Slatnine. V galeriji Kurnikove hiše je odprt prodajna razstava *Idrijska čipka*. V prostorih A Banke je na ogled slikovno in videotečno gradivo o bibliofilu, lekarnarju in zbiratelju *Bohuslavu Lašicki*.

KAMNIK - V razstavišču Veronika je na ogled razstava slik *Franca Židana*. V galeriji Miha Maleš je na ogled razstava slik in grafik *Staneta Cudermana*.

LJUBLJANA - V Narodnem muzeju, Prešernova cesta 20, je do septembra na ogled razstava *Gradovi minevajo, fabrike nastajajo* ter razstava *Denarništvo v antiki na Slovenskem*.

BEGUNJE - V galeriji Avsenik je na ogled razstava *Slike - grafične dvajsetih slovenskih likovnikov*.

BOHINJ - V hotelu Pod Voglom razstavlja akad. slikar Albin Polajnar. V cerkvi sv. Janeza bo danes, v petek, ob 20. uri koncert Slovenskega kvinteta trobil.

PRIREDITVE TEGA TEDNA

KRANJ: VLADO KRESLIN - Na dvorišču gradu Kieselstein bo danes, v petek, ob 20. uri nastopil s koncertom Vlado Kreslin. Jutri, v soboto, ob 20. uri pa bodo nastopili Sokoli. Ob slabem vremenu bosta koncerta v Kulturnem domu na Primkovem. **KRANJ: RECITAL IN KONCERT** - V okviru mednarodne poletne flavistične šole v Kranju bo v sredo, 29. julija, ob 20.30 v Prešernovem gledališču recital škotskega glasbenika na flavi Davida Nicolsona, pri klavirju ga bo spremjal Julia Lynch. Šola se bo v soboto, 1. avgusta, ob 20.30 zaključila z gala koncertom vseh udeležencev v Prešernovem gledališču.

BLED: KOMORNA GLASBA - V cerkvi na Blejskem otoku bo danes, v petek, ob 20. uri večer komorne glasbe. Nastopil bo Slovenski baročni trio: Irena Baar, sopran, Tomaž Lorenz, violina in Maks Strmčnik, orgle. (vstopnine ni, prevoz 100 SIT) Jutri, v soboto, ob 20. uri pa bo v TTC Bled koncert Plesnega orkestra Jelenški železarji.

RADOVLJICA: PESEM IN DIAPOZITIVI - Jutri, v soboto, ob 21. uri bo pod Iglico na Bohinski Beli večer slovenskih pesmi in barvnih diafazitivov. Sodelujeta oktet LIP Bled pod vodstvom Matevža Fabijana in fotograf Ivan Pipan.

RADOVLJICA: FESTIVAL GLASBE - V nedeljo, ob 20.30 bo v radovljški graščini prvi od sedmih koncertov Festivala Radovljica 92. Šest Bachovih violinistov bosta zaigrala japonski violinist Ryo Terakado z baročno violino in izraelski čembalist Shalev Adel.

ŽELEZNIKI: ŽIV-ŽAV - Danes, v petek, ob 16. uri se pred Plavžem začenja otroški Živ-žav z gostom Janezom Trilerjem, zvečer ob 21. uri pa bo večer podoknic pod Lipo na Racovniku. Jutri, v soboto, ob 18. uri bodo v galeriji muzeja Železničarji odprli razstavo čipk, ob 19. uri pa pred Plavžem koncert Pihalnega orkestra Alpes Železničarji, ob 20. uri pa se začenja veselica z ansamblom Obzorje. Ob 21. uri bodo pred Plavžem prikazali stare običaje z nočnim čuvajem. V nedeljo, ob 15. uri bo pred Plavžem tekmovanje klekljaric, vmes bo tekel kulturni program, nato bodo najboljšim klekljarcam podelili nagrade, sledila pa bo veselica z ansamblom Ptujskih 5.

JEZERSKO: LJUDSKE PESMI - V kulturnem domu Korotan bo jutri, v soboto, ob 20. uri koncert ljudskih pesmi Vokalnega kvarteta bratov Smrtnik z Obirskega in Kvarteta Smrtnikovih fantov z Jezerskega.

SLOVENSKI OKTET V ITALIJI

Sredi tega meseca je Slovenski oktet s programom slovenske pravoslavne liturgije in solisti Daniilom Čadežem, Igorjem Zierenfeldom in Marjanom Trčkom nastopil v cerkvi Sv. Evstahija v Benetkah. Koncert je potekal v okviru uglednega mednarodnega festivala Glasba in arhitektura - Beneške cerkev. V treh dneh je bilo v osmih beneških cerkvah izvedeno kar 23 solističnih in komornih koncertov.

Konec tega meseca pa bo Slovenski oktet nastopil ob zaključku tradicionalnega poletnega festivala v Čedadu in sicer na koncertu posvečenem Dubrovniku. Sicer pa je Slovenski oktet letos priredil za Dubrovnik in Hrvaško že tri koncerte.

Poletna borza kovancev

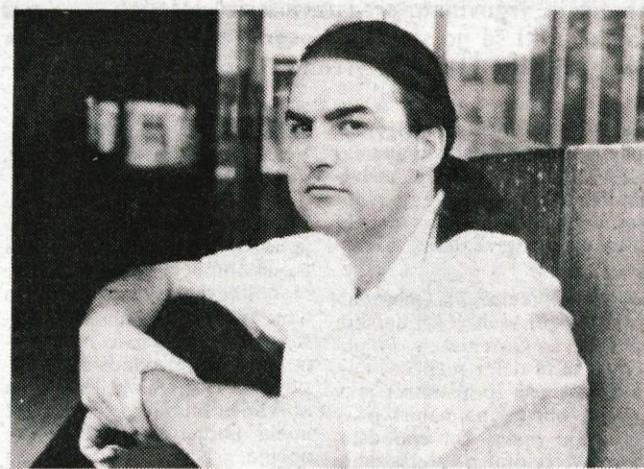
Celovec - V nedeljo, 26. julija 1992, bo v prostorih "Arbeiterkammer" na Bahnhofplatz 3 mogoče kupiti, prodajati ali zamenjati star denar, znamke, medalje in stare razglednice. Na voljo bo tudi brezplačno svetovanje. **Vstop bo prost!**

KULTURA
UREJA: LEA MENCINGER

Cesta za Gledališče čez cesto?

RAZSELJENO GLEDALIŠČE

Kranj - Gledališče čez cesto se v svojem lanskem jubilejnem letu - desetletnici obstoja - ni pojavilo z novo predstavo. Preprosto zato, ker so trenutno brezdomska gledališča skupina, ki nima dovolj denarja za najemnino dvoranic z odri, da bi lahko naštudirala nov gledališki projekt. Nenavdno, toda resnično - najbolj znana in v Sloveniji uveljavljena kranjska amaterska gledališča skupina, ne more delati.

Ali obstaja nevarnost, da skupine več ne bo?

"Mislim, da te bojazni ni. V času, odkar skupina obstaja, se je izmenjalo okoli sto igralcev in mislim, da še vsi občutijo pripadnost tej igralski družini. pridejo pa tudi novi, kakor hitro se sliši, da se pripravlja predstava. Gledališče čez cesto je pač skupina, v kateri bi se želel preskusiti marsikateri amaterski igralec, z nimi pa so igrali tudi poklicni igralci. Trenutno smo res nekaj razseljenih igralskih skupin, toda ob novem projektu smo hitro zbrani. Le prostor potrebuje. Lanski projekt Lift trenutno miruje, če pa bo režiser Iztok Alidič zvedel, da prostor je, bo zbral igralce in delal na prej."

Gledališče čez cesto torek ne obupuje?

"To ravno ne. Tisti, ki smo najbolj zastrupljeni z gledališčem, se občasno vključujemo v kakšne druge projekte, sam sem na primer letos režiral Črepinje z domačo skupino v Podblici, nekateri igrajo v drugih skupinah, delajo za televizijo. In mislim na Gledališče čez cesto. Če se bodo pokazale prave možnosti za delo, lahko takoj predstavimo dve gledališki deli. Morda še kabaret, ki pa naj bi bil širše zastavljen gorenjski projekt..." ● Besedilo in slika: Lea Mencinger

Kadar se kranjsko Gledališče čez cesto pojavi s predstavo, se občinstvo zbere kot opilk na magnetu - ne glede na to, ali je predstava v kakšni dvorani, garaži ali delavnici. V deseti letih delovanja se je ta alternativna gledališča skupina uveljavila na slovenski gledališki sceni, pa tudi širše na scenah nekdanje skupne države in tudi v tujini. Na gledaliških srečanjih je bila za Gledališče čez cesto praktično vedno "rezervirana" kaščna nagrada. Skratka, skupina je sodila in še sodi med pet najboljših amaterskih gledališčnih skupin pri nas.

Toda niti nagrade, ki jih je

za cel seznam v desetih letih obstoja, niti udejanjena neustavljiva gledališča privlačnost Gledališče čez cesto nista v domačem Kranju kaj dosti pomagala, da bi lahko uredilo svoj večni problem - prostor. Pravzaprav se položaj iz leta v leto slabša. Bojan Bešter, marsikad si ga je dobro zapomnil po vlogi v Barfly, pravi, da je skupina zdaj dobesedno na cesti.

Pa tudi igrate na cesti?

"To se ne, predstavo je treba vendar naštudirati v zaprtem prostoru, mi pa tega ne moremo. Zadnje jubilejne sezone, to je desete, nismo mogli proslaviti niti z eno predstavo. V Alidičevi režiji smo pripravljali Dimitrija Kralja Lift, toda, ko bi se po bralnih vajah morale

začeti vaje na odru, je vse zastalo. V gradu Kieselstein namreč ni odra, v druge dvorane pa nismo mogli. Nekatere so enostavno zaprte za vsakršno dejavnost, za druge pa v krajenvih skupnostih zahtevajo previsoko najemnino, za kar pa nimamo dovolj denarja."

Pred dvema letoma nastala predstava Barfly je bila torej zadnja?

"Premiera je bila v Domu krajene skupnosti Stražišče, kasneje pa smo jo ponavljali tudi po diskotekah, dvakrat celo v povsem 'razprodanih' nekdanjih poštnih prostorih na Sejnišču. Za predstavo ne potrebujemo nobene reklame,

morda se sliši samovšečno, tako pač je: samo, da nekaj mladih ve, da bomo igrali, pa že mlada in tudi manj mlada publike napolni dvorano, prostor, kar pač že je. Žal je tudi takih zasiplih prizorišč vse manj, nekaj tudi zaradi vračanja lastnine, menjavanja lastnega v podobno. Imamo samo najeto sobo, kjer so shranjeni naši gledališčni rezviziti, če pa hočemo delati, moramo spet plačevati najemnino. Ob tem je treba povedati, da se igralci skupine na vaje priprlejo tudi od daleč, pa jim ne pride na misel, da bi pričakovali povrnitev potnih stroškov."

FABIANI V BISTROU ŽELVA

Jesenice - V sedanji dobi strahu za preživetje na eni strani in brezmejnega potrošništva na drugi, ko se srečujemo z razstavnimi "politikami" in statuti razstavišč s statusom, je razstava originalov projekta "Vile na Bledu" arhitekta Maxa Fabiani v bistroju Želva na Jesenicah nenavdano dejanje.

Zakaj ta predstavitev v Bistroju Želva?

Arhitekt D. Jensterle: Letos poteka trideset let, odkar je umrl mojster Fabiani in ob takih dosežkih, kot je revija Piranesi, ki "presega običajne predstave vstopanja Slovenije v Evropo" (iz uvodnika ministra M. Jazbinška) in razstavi Antoni Gaudi in Jože Plečnik, se mi zdi, da je vredno spomniti se tudi arhitekta, kakršen je dr. Max Fabiani. Obenam pa je to ena najstarejša v prostorih bistros, ki jih pripravljamo od lanske pomladi.

Zakaj poudarjate gospod arhitekt?

D. J.: Zato ker se je odnos do arhitekture od tistega časa izrazito spremenil. Fabiani je bil umetnik, arhitekt v današnjem času pa naj bi bil inženir, torej tehnično razmišljajoč človek.

Če se vrneva k Fabiani, katera so dela, ki so najbolj dragocene?

D. J.: Fabiani je zrasel iz t.i. Wagnerjevega kroga, katerega značilnost je poudarjena racionalnost oblik. Ta racionalnost pa ne izključuje prefinjene uporabe posameznih elementov secesije, ekspresionizma, historicizma. Vse to so včasih imenovali kar Fabianijev barok. Urbanizem razume kot moralno obvezno. Da je povezan med rastjo, razvojem in

vztrajanjem. Regulacijski plan za Ljubljano je delo, ki je vplivalo tudi na Plečnikovo razumevanje Ljubljane. Planiral je povezavo reke Po z Donavo. Najbrž si še danes težko predstavljamo velikost take studije.

V visoki starosti je objavil zaključke, ki "dopoljujejo in zaključujejo moje življenje", ki dejansko dopoljujejo njegovo duhovno oporo, ki se danes marsikom ne bi zdel aktuan, vendar pa dokazujo duhovno prožnost in sposobnost zgoščenega prikazovanja pojmov, ki tudi danes niso med vsakdanji.

Si od razstave obetate kaj več kot normalen odziv?

Fabianija predstavljamo z drobec, saj projekt predstavlja delček v mozaiku kulturne dediščine in Fabiani najbrž nikoli ne bo dosegel niti približno tako kurantnost kot Plečnik, vendar kot pravi mojster sam: Vsak arhitektonski element, vsak zgodovinski znak, pa naj bo še tako nepomenben, povezan z zgodovino mesta (najbrž tudi kraja), prispeva k bogastvu, poeziji in dostojanstvu mesta.

● J. K.

ZVOKI STARE GLASBE

Radovljica - V nedeljo, 26. julija, ob 18. uri se s ceremonijskim odpiranjem pred radovljško graščino začenja letoski jubilejni festival stare glasbe Festival Radovljica 92.

Kot je povedal na tiskovni konferenci glasbenik Klemen Ramovš iz koncertne agencije Klemen Ramovš management, organizator letosnjega festivala, se obeta v Radovljici tja do 9. avgusta sedem imenitnih večerov glasbe. Razen dveh nastopov glasbenikov, samostojnega koncerta Klemena Ramovša in zagrebškega dvojna Dešpalj - Römer, bodo nastopali tuji uveljavljeni glasbeniki in komorni orkestri. Vsi koncerti se bodo začenjali ob 20.30, med njimi pa nikakor ne kaže zamuditi nastopa Pihalnega orkestra Musica aperta iz Bergama v torek, 28. julija, nastop ansambla za staro glasbo iz Münchna s programom glasbe iz 17. stoletja in sicer 3. avgusta ter ansambla Accentus z Dunaja, ki bo na avtentičnih starih glasbilah igrал glasbo španske renesanse.

Predritev, ki se je v dolgih letih obstoja, še ko je bila združena z akademijo stare glasbe, se je izjemno uveljavila. Na tokratni slavnostni začetek so povabili ministra za kulturo Republike Slovenije Boruta Šukljeta. Dvotedensko glasbeno dogajanje v radovljški graščini je podprtlo ministrstvo za kulturo in občina Radovljica, glavna sponzorja pa sta Adria Airways in Multiprojekt. Organizator je glede na to, da radovljški festival postaja prestižna prireditev, določil tudi sorazmerno visoko ceno vstopnic - 1.700 SIT, za otvoritveni koncert pa 2.300 SIT. Tolikšna cena seveda za poslovno elito, ki se bo zbrala na koncertu in po njem na cocktailu, ne bo poseben problem. Za vse ljubitelje glasbe, ki pa ne bodo mogli poseči tako globoko v žep, pa organizator omogoča vstopnice s popustom preko kluba Columbus Carniolus. Sicer pa bodo vstopnice na voljo na dan koncerta v festivalski pisarni v radovljški graščini. ● Lea Mencinger

Dobro jutro ob kavi

Za klepet »Dobro jutro ob kavi« predlagam:

SNOVANJA

PETER KOZJEK: BODEČA NEŽA

VSEBINA

38

TOMAŽ BOLE: Vročica umetnosti**NIKICA PETRAK:** Dugareško pismo**JOŽEK ŠTUCIN:** Leteti nad fiziko**JOŽE NOVAK:** Janez Janša: Premiki, 1992**FRANC KRIŽNAR:** Glasba festivala IDRIART

NOVE KNJIGE

LIKOVNI ODSEVI

Beseda urednice

V letošnjem poletju je glasbenih dogodkov na vseh trgih, pa tudi na imenitnejših prostorih več kot dovolj in za vsak okus. Na temo poletnega glasbenega dogajanja pri nas razmišlja v uvodnem članku tokratnih Snovanj Tomaž Bole. Odmev na pisanje o Dugi Resi je pismo Nikice Petrac Franciju Zagoričniku. Jože Novak objavlja recenzijo razburljivih Premikov Janeza Janše. Glasbeno oceno letošnjih glasbenih dogodkov festivala IDRIART na Bledu je napisal Franc Križnar. Na zadnji strani priloge sta še rubriki Nove knjige in Likovni odsevi.

Lea Mencinger

Tomaž Bole

Vročica umetnosti

Umetnost je orodje?

Že dalj časa se med nami pojavi Brechtov slogan, o katerem se pravzaprav nihče ni prav preveč negativno izrekel: "Vzemi knjigo v roke, knjiga je lahko orožje." Iskrica, ki so jo v moji zavesti zanetile te besede, se je razplamenela, ko sem pred dnevi prebral v Dnevniku intervju z ministrom Janšo pod naslovom: Tudi pesem je lahko orožje. Tudi pesem je razumem, da naša mlada dežela potrebuje svojo obrambo, vendar premiki, ki smo jih doživelji, vendar nimajo prav nobene pravice, da bi poslanstvo umetnosti izrabljali v vojaške namene. Orožje namreč po definiciji uničuje in mori, umetnost pa je vendar namenjena odsliskavi in duhovnemu razvoju naše zavesti. Ne mogel bi pristati niti na mnogo milejšo obliko izraza, ki nastane s premeno ene črke: da "orožje" postane "orodje". Z orožjem (to vsi vemo) se je nevarno igrati. Moč besede, ki nekatere žal prižene do skrajnosti in jo zato začno dojemati skrajno neustrezno, je pač nekaj tako posvečenega, da naj se z njim merijo le tisti, ki jim je ta dar dala narava. Ne mešajmo umetnosti s profanimi idejami in izrazi!

sti, da svetu pokažemo, kdo smo, kje je moč naše ustvarjalnosti in našega znanja, naše tradicije in vrhunskih umetniških dosežkov.

Pred dnevi mi je direktor neke, za današnji čas neverjetno dobro stojčeće firme, dejal: pa kaj bi ljudem zdaj v teh težkih časih ponujal še kulturo, ko pa nimajo zagotovljenih niti osnovnih življenjskih potrebsti? Njegovo pesimistično retorično vprašanje sem seveda lahko spoznal le kot izliv in priložnost - če kdaj, potem je zdaj najbolj potrebna ljudem duhovna hrana!

Renesansa zavesti

Če so nam v preteklosti načrtno kisali možgane, in če stare, preverjene vrednote le stežka prodirajo v našo otopeno zavest, potem je zdaj pravi čas, da stopimo v svetovne tokove, ki dajejo umetnosti vse več prostora, ne le v človekovem prostem času, temveč tudi v načinu bivanja, informiranja, komuniciranja tako v osebni kot v javni obliki.

Naša skupna sreča je, da v naših ustvarjalnih in znanstveno navdahnjenih ljudeh gori tudi lučka instinkta, ki jim daje voljo in moč, da s svojim delom in izdelki stopajo v prostor, v katerega so bili posvečeni, pa naj si bo to naš ljubi, prvič v svoji zgodovini samostojni

dom, ali širina in prostranstvo tujine.

Renesansa, v kateri smo se znašli skoraj čez noč, ni le pri nas dogaja se povsod v Evropi. Stevilni narodi doživljajo svojo renesanso, preraja se celotno evropsko gospodarstvo. Morda bodo renesančna dela umetnikov, ki so ustvarjali od 14. do 16. stoletja, poleg svojega ponovnega in intenzivnega prodora v zanimanje današnjega človeka, pokazal tudi pot današnji umetnosti. Bolj kot kdaj-koli doslej potrebujemo luč k razvoju svoje zavesti, če hočemo preživeti v okolju, ki skoraj do skrajnosti ogroža naš obstoj.

Vročica poletne umetnosti

Zelo resno zastavljeno razmišljjanje o današnjem prelomnem trenutku, ko na eni strani isčemo svoj notranji mir v izvirih daljnje renesanse, po drugi strani pa se soočamo s strahotami slaboumja, za katerega nihče ne ve, kako dolge lovke ima, bi rad zaključil z odgovorom vsem pesimistom, skeptikom in realistom: še so ljudje, ki vam ne verjamejo. Ob nehnih iskanju naše lastne identitete, ki je nepogrešljiva pri slovenski promociji in uveljavljanju v svetu, postajajo prav umetniki naši tiki, vendar nadve odmevnji ambasadorji.

FESTIVAL RADOVLJICA

Vročo poletje, ki nas je, navajeno na hlad, povsem presenetilo, letos k nam ni privabilo turistov, vedno hvaležnih odjemalcev naše kulturne ponudbe.

Zato je smelost umetnikov, ki prihajajo k nam s svojim poslanstvom, toliko večja. Zato so vsi, ki si v teh časih upajo organizirati umetniška doživetja na visoki ravni, festivale, koncerte, slikarske kolonije in druge mednarodne prireditve, resnično vredni vse pohvale. Nihče ne ve, koliko prepričevanja in energije je bilo potrebno, da so umetniki, ki so prestopili prag naše novorodjene države, premagali strah pred vojno (ki je pri nas seveda ni), saj je marsikje pred našo mejo edini napis, ki vodi k nam - Jugoslavija. To pa je dejela, kjer divja vojna. Ne slepimo se, da svet ve, kako je pri nas. Raje pogrambimo za priložnost, ki se nam ponuja, pošljimo svoje umetnike v svet, povabimo tuje, povežimo mostove in postanimo del renesanse evropske zavesti.

Križa, ki se poglablja, in ki jo občutimo vsi prav vsak dan, je morda le še spodbudila k vztrajnosti Klemena Ramovša, ki prav zdaj začenja z jubilejnim X. festivalom Radovljica 1992, Cveta Severja s prireditvami v gradu Kiesselstein, Miha Pogačnika z mednarodnim festivalom IDRIART na Bledu in poleg mnogih drugih tudi mene, ki sem, da bi izpeljal festival Koncerti Groblje, nemalokrat sedel v avto in se osebno odpeljal do izvajalcev, da jih prepičam, da so pri nas povsem varni. Vsi so prišli in s seboj odnesli pristne vtise o naši deželi. Tudi oni so postali naši ambasadorji v svetu.

Nikica Petrak

Dugareško pismo

Konec maja je z Ministrstva za kulturo Republike Hrvatske prispelo pismo tamkajnjega svetnika Nikice Petraka kot produktivno dopolnilo k pri nas objavljeni reportaži Duga Resa in koranska fronta. V dugareški tekstilni tovarni je namreč delovalo tudi veliko Slovencev, med njimi dosti kranjskih tekstilcev: tovarnar Leopold Tratnik, nadmojster Franc Hajdukovč, mojstra Franc Zagoričnik in Jože Peko in seveda še mnogi drugi. - Pismo posvečam vsem našim dugareščanom, čeravno samo njegov naslovnik in njegov prevajalec, Franci Zagoričnik!

Spoštovani! Obiskala me je Irena Lukšić in mi prinesla tvojtekst iz Gorenjskega glasa pod naslovom **Duga Resa in koranska fronta**. Ganjen sem nad tem besedilom - izpade tako, kot da si ti Dugi Resi bolj zvest kakor jaz, ki imam vse razloge za to, da bi ji bil zvest! Vse, kar v njem navaja, še posebno nekateri tvoji zasebni podatki, so skoraj istovetni z mojimi - zato bi nekako rad dodal svoj komentar.

Pomisli, tudi jaz sem bil krščen v Svetem Petru na Mrežnici. Tam so prve orgle, ki sem jih v življenju slišal, in prvi baročni leseni in poslikani svetniki, prva pozlata na oltarjih. Na zunanjem zidu cerkve je vzdahn tudi star rimski relief: na tem mestu je bil rimski vojni castrum in verjetno tudi kakšno svetišče. Izkopanine so v Arheološkem muzeju v Zagrebu in ko sem bil še majhen, so kmetje na njivah tam okoli dostikrat izkopali kak rimski novčič. Ni čudno, da je tu pozneje nastala cerkev. Spoznal sem, da je položaj te cerkve nekaj povsem evropskega: župna cerkev, osnovna šola, župnišče in gostilna so sestavljali mali trg, malo središče, okrog katerega so stoljetja suše življenje. Tu je seveda tudi pokopališče. Tu je pokopan moj praded Nikolaj Petrak in prababica Katarina, rojena Čurilovč. Vsi Petraki so sicer kajkavci-ikavci (to je lokalna posebnost): "lipo bilo mliko", ali "kaj delaš i di si bil" in "kaj si vidil".

Takov nad Dugo Reso, na cesti proti Reki je Petrakovo brdo. Vsi smo s tega brda, na katerem je kapelica Svetega Roka, varuha beračev seveda. Zmeraj pravim, da jaz ne potrebujem svoje ulice, saj že imam cel hrib. S tega hriba je šla naravna pot v Dugo Reso. Moj praded je bil kmet in obenem tudi že železničar na madžarski fiumanski progi. Iz Duge Rese je šla potem prav tako naravna pot v Karlovec, moj ded Nikoleta je že pred drugo svetovno vojno imel v Karlovcu dva lokala, dve gostilnici in apnenico, in kupil je hišo v Zagrebu. Moj oče, kaj bi drugega, bil je mladi doktor medicine v Zagrebu. Mobiliziran je bil v domobrane 1941, predal se je partizanom, sprejeli so ga kot zdravnika in tako je šel z njimi vse tja preko Neretve, kjer je najprej steknil trebušni in potem še pegasti tifus. Ni preživel. Njegov sin je pesnik in prevajalec v Zagrebu in tako se krog meščanskega vzpona rodu zapira. A nič zato, prišli bojo drugi.

Pop Mile Vučetić (ker je bil Lican in je zase zmeraj govoril, da je samo pop) ni krstil samo tebe. Pop Mile je bil župnik v Svetem Petru še v dneh pokojne k.u.k. monarhije. Tebe je moral krstiti, ko je bil že zelo star - pop Mile je bil leta 1919 krstil tudi mojo mamo! Tako se je na njenem krstnem listu tudi podpisal: pop Mile Vučetić! Mene je v isti fari krstil 1939 njegov katehet Marko Čunko, bil je suh kot slanik in prav tak dolgočasnež.

Svetopetrski župniki bi bili kar za kakšno kroniko. Med vojno je bil župnik v Svetem Petru neki Marko Kolundžić. Ko so se ob koncu vojne ustaši umikali iz Duge Rese, so hoteli, da bi šel z njimi. On pa se je temu uprl, zato so ga zaklali in vrgli v Mrežnico. Po vojni sem mini-

striral nekemu župniku veseljaku, pozabil sem njegovo ime, a se bom že spomnil. Ta je v meni prebudil preve religiozne dvome: v obeh kelihih je moralo biti čisto vino, ne pa v enem voda in v drugem vino. Med mašo, zelo rad je imel maše s petjem, je na prazen želodec popil vsaj pol litra vina. Bil je delbenšen in zabaven. Kot prvi se je že v aprilu kopal v Mrežnici. Naokrog je tekal gol kot kak satir, a bogme, rada so ga imela tudi vaška dekleta.

In zdaj prihaja na to, kateri zdravnik je bil pri twojem porodu. zelo verjetno je bil to moj drugi ded, z mamine strani, doktor Alberto Longhino, edini dugareški zdravnik v tistem času. Dunajski student, ravatelj banovinske bolnice, katere naloga je bila skrb za delavce v Bombažni industriji Duga Resa. Poznalo ga je sedem vasi naokrog, prav tako tudi vsi delavci in vsi predmestri. V Dugo Reso je prišel okrog 1917 s svojo ženo Jelko Mihaljević iz Kraljevice v Hrvškem Primorju, ki je bila kot hči avstrijskega mornariškega oficirja šolana v Trstu, Gradcu in Pulju. Stanovala sta v mali vili s parkom, takoj za bolnico, tam se je rodila moja mama in pozneje tudi jaz. Danes je v tisti vili, če se ne motim, porodnišnica!

Moj ded Longhino je bil pravi velemestni, internacionalni tip. Imel je veliko čudežno knjižnico, lovske puške, dva lepa psa in starinski avto, ameriški wills, kabriolet s premično streho in velikimi kolesi na žbice z belimi gumami. S tem avtom je vse do 1945 odhitel k vsakomur, ki je rabil zdravnika: najpogosteje k porodu. Nekoč so ga, mi je pravil, klicali na Kordon, ker da se neka ženska v neki srbski vasi tam proti Perjasicu že tri dni muči in ne more roditi. Ko je prišel v tisto hišo, je imel kaj videti. Na ilovnatem podu (hiše kmetov so imele takrat pod iz nabite ilovice) je na laktih in kolenih širinočno čepela mlada porodnica: okrognej je bil v krog naložen ogenj, med njenimi nogami na tleh pa je ležala puška. Temu se je rekel "roditi na puško", tak je bil običaj med našimi kordunskimi Srbij: čista magija, da bi bil otrok moški in dober bojevnik. Živi Indijanci! Vse jih je nagnal iz hiše zgrožen nad tistim, kar je videl. Dejal je, da je edino dobro, da so naložili ogenj, ker dobra prekrvljenost odnosno hiperemija pomaga lažemu porodu. In res, čez eno uro je ženska na postelji mirno rodila ob njegovi pomoči. Ne vem, če je bil otrok tudi moški.

Tisti njegov avto je odigral v mojem življenju veličastno simbolno vlogo. Kot ti je že jasno, se je moja mama, fina gospodična, zdravnika hči in tudi sama študentka medicine v Zagrebu, zaljubila v mladega doktora Petraka, Dugareščana, in seveda, rodil sem se jaz. Moj oče je bil leta 1943 v gozdu in mama se je z dvema otrokomoma znašla sredi pokola v Zvečaju, osem kilometrov spod Duge Rese, v strašnem metežu med partizani in Nemci, ki so jim pomagali lokalni ustaši in domobrani iz Karlovcu, na posestvu mojega drugega deda Petraka. (V Zvečaju imam še kos vinograda.) Ko je za to slišal dugareški gospod doktor, je sedel v svoj willys in skoz vse tisto streljanje nepoškodovan prišel po svojo hčer in svoja

dva vnuka. Noben se ga ni drznil niti dotakniti, vsi so ga poznali: tako partizani, tako domobrani in ustaši, polovico jih je spravil na svet, polovico jih je operiral ali po nuji izdrl vsaj zbab! Spominjam se kakor danes: v belem šraubmantelu, s kapo in očali na čelu, pobasal nas je v avto in odpeljal na varno, v Dugo Reso, v lepo urejeno viho in vrt. Vozil je skozi streljanje, kot da se ga to nič ne tiče. Od takrat imam v življenju nekak čuden občutek varnosti, kot da se mi nič ne more zgodi. Seveda, tudi s takšnimi občutji ni treba pretiravati.

Mogoče, kdo ve, mogoče je tvoji mami pri porodu pomagal moj ded. Če pa ne on, je bila to gotovo ena njegovih babic. Zmeraj je poskrbel, da je imel dve ali tri babice, ki so v Zagrebu opravile izpit na ginekološki kliniki in pomagale pri porodih. V bolnici je imel zmeraj deset častnih sester usmiljen (pavlink), ki so imele v prvem nadstropju bolnice svoje kapelice in klavzuro. Govoril je, da tri civilne medicinske sestre ne pomenijo toliko kot ena nuna, ko gre za nego bolnika. Čeprav je bil zelo liberalen in še malo ne religiozen, častne sestre ni dal niti partizanom, ko so zahvalovali, naj takoj zapustijo bolnico. Rekel jim je, da potem lahko odstranijo tudi njega, tega pa si niso drznili, saj jim je pošiljal zdravila in gozdove in ranjence je skrivaj sprejemal v bolnico, kjer so jim stregle te iste častne sestre. Cerkev mu je to zapisala v dobro. Umrl je 1956 in je pokopan v rodbinski grobniči na zagrebškem Mirogoju.

Ampak Inzl, to je bilo moje pravo igrišče, otroci delavcev so bili moji pravi tovariši. Kadars si ogledujem Šutejeve slike, bil je eden mojih najljubših priateljev v otroštvu, zmeraj pomislil na njegovo mamo, delavko v tovarni, ki je bila tudi čudovita vezilja, svoje veze si je zmisljala, izdelovala je nekakšne tkane pasove in iz krpic nekakšen svoj zelo učinkovit patchwork. Tudi risala je. Mislim, da je Miro svoj talent prevezel od nej, od očeta pa svoj temperament. Šutejevi so bili v Dugi Resi že po tradiciji karnevalske mojstrij. Sprevod, ki je spremljal pusta, ga začgal in vrzel v Mrežnico, je zmeraj vodil Šutejevata. Bil je sijajen, zabaven, duhovit, veseljak. Revež je mislil, da je v neki flasi domažganje, pa je bila v njej kislina, požgal si je ves požiralnik in zelodec in moj ded ga ni mogel rešiti. S svojega okna se spominjam prizora: štirje tečejo čez most z Inzala, na njihovih nosilih leži Mirovata v nezavesti in s peno na ustih, a za nosili ves zelen in smrtno prestrašen Miro Šutej, tečejo proti bolnici.

Miro je bil Winnetou in jaz Old Shatterhand ali pač kaj drugega. Plavali smo kot vidre, delali splav iz trstike, skakali z "nevarnih" višin, hodili v dugareški kino gledat prek kavbojske filme. Miro je fantastično risal in prerišaval stripe in to je šlo z roke v roko. Zbrali smo svojo otročjo klapo, se potikal po okoliških gozdovih, se mečevali, se igrali Robin Hooda, Mrežnica je bila Mississippi, midva pa Tom Sawyer ali Huckleberry Finn, pač po potrebi. Zraven Kantine je bila mestna knjižnica polna knjig, tudi se smo požirali. Plezali smo na tiste češnje, se potikal po obeh

zapuščenih kamnolomih in po kopanju zobali murve ob Mrežnici. Zvečer smo se podali na hrib in razsvetljena tovarna se nam je zdela kot kakšno velemesto. Toda igrali smo se tudi okrog mrtvašnice bolnišnice in tam videli marsikaj, kar pač otroci vidijo. Duga Resa je bila zame otroštvo kakor iz knjige - danes nimam tam nikogar več, a vse to je v meni in prav je, da je tako.

Moja mama ni živila z mano: bil sem pri babici in dedu. Zmeraj sem se zavedal tega, da sem v Dugi Resi samo začasno in da bom nekega dne odšel domov k mami v Zagreb. Očeta nisem imel več, mamma družina pa je bila tako in tako zagrebška. Leta 1951 sem zaradi odšel: ne brez solz sem se poljubil s prijatelji in odšel za zmeraj. Pome je prišla moja elegantna mama, sedla sva v prelepi temnomodri vagon - restavracijo z mizami iz mahagonija in medeninastim okovjem, to so bili še predvajni vagoni. To je bil brzi vlak Reka - Zagreb, ki je rabil uro in pol do Zagreba. Dobil sem praženo jajce in kakav. Odšel sem z veliko vznemirjenostjo, z občutkom, da se moje življenje razrešilo, z nekakšnim občutkom velike sreče, ki da me pričakuje... nekaj podobnega kot pri dedovem avtu z odkrito streho.

Preveč sem obširen in skoraj avtobiografiski... temu je kriv tvoj članek. Tebi osebno dolgujem: kot stanovski kolega in ugledni slovenski pesnik si prevedel prenekatero mojo pesem. Duga Resa je pri vsem tem nekakšno stičišče usod, za zmeraj in nepovratno moja v tem delu življenja. Ko sem pozneje, pri petindvajsetih letih še prišel v Dugo Reso na obisk k babici, je bilo že vse drugače in brez nedolžnosti. Fantom, ki so se nekoč igrali z mano, usoda močni ni bila tako naklonjena: eden je izgubil prste pri stroju v tovarni, drugi se je zapolnil, tretji je zapustil dekle z nezakonskim otrokom, četrти je odšel v Nemčijo, peti je pozneje postal direktor te iste tovarne. Upam, da mi ne boš zameril za to obširnost, mogoče se ti bo Duga Resa pokazala zdaj v drugačnem vidnem polju.

Vse to pišem tebi, čigar mati je imela po vsem sodeč težko življenje, a tudi tvoje ni bilo lažje. Razmer, v katero se proti svoji volji rodimo in živimo, nihče ni izbral sam. Vendar je bila Duga Resa za tiste čase kar dobro mesto: delavci so imeli stanovanja in bolnico. Bila je šola, bila je knjižnica, delavsko kulturno društvo je bilo od konca prve svetovne vojne. Najlepše je bilo to, da so bili tudi ljude raznih narodnosti: Čehi, Slovenci, Nemci. Spominjam se, da sta z mano hodili v šolo sestri, ki sta se pisali Heiligstein. Vrtnar, ki je urejal tovarniške nasade in park (onkraj vile, v kateri je stanoval direktor in inženirji) se je imenoval Beinerach. Družini Sivek in Sekira sta bili češki. A tudi moj ded je bil po rodu Italijan: njegovi so prišli že v 18. stoletju iz Furlanije v Fužine v Gorskem Kotaru, poženili so se z domaćimi dekleti in se po dveh generacijah pohrvali. Duga Resa je bila v tem pogledu tipična staroavstrijska, mittevropska mešanica, talilni kotel kot vsaka industrija. V Dugi Resi je potem tudi družina Prus, čisti Hrvati, toda priimek jih izdaja ... potem Šomen, kar ni nič drugega kot madžarski Sömen itn. itn. Bil je tudi krajevni slaščičar Šaban Šabanovič in njegovi otroci, pa Srbji: Bruić, Višić, mnogi so bili samo začasno, mnogi so postali staroselci. Že leta nisem mislil na te ljudi, potem Franci Zagoričnik napiše članek in vsi mi pridejo pred oči!!! Saj, bila je tudi prava italijanska družina Viali, njihova hči Gina je bila najhitrejša na vsakem pomladnem krosu... Oh, moj Franci.

Srečno te pozdravlja, tvoj Nikica Petrak!

Jožek Štucin

Leteti nad fiziko

Gordana Kunaver: Peto, poezija; zbirk Fandi Oryja Pala, Kranj 1991, str. 103

Slovenska pesnica Gordana Kunaver se je rodila 1947 v Skopju, umrla je letos v Zagrebu. Leta 1974 je pri Založbi Obzorja objavila svojo prvo pesniško zbirko **Mali princ velikega veka**, pozneje pa je dejavnost razširila še na druge zvrsti, na pisanje radijskih iger in radijskih pripred, proze in publicistike, na ambientalno konkretno poezijo ter prevajalstvo. Ekološka dokumentarna radijska igra **Bela krajina** je prejela celo prvo nagrado za dokumentarno radijsko igro na Festivalu jugoslovanskega radia na Ohridu leta 1988. Je torej zanima in "mnogoplastna" ustvarjalka: Franci Zagoričnik jo je popolnoma upravičen vključil v svojo spektakularno zbirko, katere koncept se vrsti okrog tistih poetinj in poetov, ki jim formalne institucije legiteto priznavajo le občasno.

Na ravni urbanizirane pojavnosti in psihologije "medija" pa si je pesnica projekt razložila kot "mikrovalovnost spontanega Osebka, ki teži k psihočični združitvi z maso nevtralnega nadnacionalnega Univerzuma".

Podobne ugotovitve bi veljalo zapisati tudi ob pesmih, ki jih je avtorica razdelila v šest ciklov: **Človeške žoge** (16 pesmi), **Nihanje** (23 pesmi), **Hoja duš** (11 pesmi), **Artemis** (6 pesmi), **Ars poetika** (13 pesmi) in **Zajubljenim v svetobo** (7 pesmi). Teksti se v glavnem dotikajo artificialnih titot pesniške duše in so, globalno vzeto, artikulacija vere v metafizično "real-

Gordana Kunaver

Samostojen let nekaterih utelešenih misli

Kakor leti bela sol
ki jo goni bel veter tja čez.

Bližina morja.

Kakor Zorba the Greek Kazantzakis
vesel star mož
ki počiva nad Kretskim morjem.

Samo bližina morja.

Kakor sinom nazaj k zvezdam
ali z zvezd sem
ali samotno sâmo zvezdno morje
v sebi sami sama.

Kakor čista resnična veselost
v čistem resničnem ko rečejo:
glejjo, kakor bi se vrnila!

(Zadremlje globok spanec.
Gnijoče listje razpackano
po klopeh bivših parkov
in odeja

topla zakrnjena odeja počez
in navzdol in kvadratki kvadratki
granit ulica. Divjina.

Granitna divjina.)

Zdaj smo bližina morja.

Bližina bližnjega zblžanje.

Kaplja.

Samostojen let nekaterih utelešenih kapljic.

Nič več.

Naslov knjige **Peto** je novognška beseda in pomeni leteti; izpisani je z grškimi črkami. Gordana Kunaver se je tako že na ovitku knjige na originalen način izmaksnila nacionalnemu poudarku svoje lirike; odlepila se je od vseslošne narodne evforičnosti, ki skuša preseči slovensko majhnost in robnost v evropskem prostoru s prepotentno duhovno ekspansionsko energijo, in odletela

Moda
in
kvaliteta
Elita

PANORAMA

ZAKAJ TAKO? CARINE PA ŠE KAR PO JUGOSLOVANSKO!

Vizjakova iz Ljubnega sta več kot dvajset let delala v Nemčiji. Kot zdomca in zavedna Slovence sta vseskozi na vse mogoče načine pomagala svoji matični domovini, sodelovala v slovenskih društvih v Nemčiji, bila znana sindikalna delavca... Sodita med tiste slovenske zdomce, ki nikoli in nikdar niso pozabili na matično domovino in ki so - kjerkoli so že mogli - predstavljali Slovenijo. Med drugim sta poskrbela, da se je ime Slovenije tako ali drugače redno pojavljajo v nemških časopisih.

Povsem razumljivo je, da sta po svojih zmožnostih pomagala Sloveniju tudi v času agresije...

Zdaj sta se vrnila v Ljubno. Za vedno.

A ko sta prestopila mejo s pohištvo in tistim premoženjem, ki sta ga prislužila v Nemčiji, sta ju na meji popadla bes in jeza. Spoznala namreč sta, da mora za vse premoženje plačati carinske dajatve še po starih, jugoslovenskih predpisih! Nova, mlada država, s svojo carinsko službo, vendar s stariimi carinskimi predpisimi! Dovoljen je namreč uvoz le za 4.500 nemških mark! Mar moraš biti zdomski revež ali pa vse pustiti carini!

Vizjak je kot razumen in inteligenten mož pač požrl slino, saj carin na meji nima absolutno nič pri tem, da mu mora »zaračunati« za vse, kar je v dvajsetih letih privarčeval! Vendar pa: grenkoba ostaja, z grenkobo se bodo v Slovenijo vračali vsi tisti Slovenci, ki prihajajo za njim. To zares boli, še posebej boli tiste Slovence, ki so bili vsa leta tesno povezani z matično domovino in ki so bili ob osamosvojitvi morda še bolj ponosni in samozvestni kot mi, ki živimo v Sloveniji.

Mož in žena zdaj javno sprašujejo novo slovensko vlado in vse stranke v parlamentu: kako je mogoče, da so carinski predpisi ostali taki kot prej in kako je sploh mogoče, da se o nujnih spremembah carinskih dajatev na naši meji doslej še ni nič ukrepalo? Mar se pri carinskih dajatvah res lahko enačijo tisti, ki so izven slovenskih meja komaj dve leti s tistimi, ki so bili v tujini 22 ali več let?

In zakonca imata nedvomno prav: ni dovolj, da se spremeni le oblika, pomembne so vsebinske spremembe. In spremembe na carini bi bile najne že danes, kajti moralna in druga škoda je zaradi tovrstnega cincanja vendar prevelika. ● D. Sedej

NA JOŠTA VSAK DAN

Jošt nad Kranjem, julija - Dve knjige ležita na mizi pri peči v veliki sobi doma na Joštu: v eno se vpisujejo naključni obiskovalci, v drugo pa "prijatelji Jošta", ki so prišli sem gor letos že tridesetkrat in so se odločili, da se bodo spustili v temo, kdo bo večkrat na vrhu Jošta, 845 m visoko. Šteje se početek enkrat na dan, ne štejejo se ponedeljki, ko je dom zaprt, razen če je ta dan praznik. Tako se zgodi, da pridejo nekateri letno na Jošta od 316 do 320-krat. V ponedeljek, 14. julija, so s 170 vzponi vodili trije Joštarji: Andrej Kuralt, Franc Jenko in Janez Pegam. Enega od njih, Franca Jenka, smo, potem ko je gospodarju pomagal pri pospravljanju za množico ldrartovcev, ujeli za kratek pogovor.

"Za hojo na Jošta in vpisovanje v knjigo me je navdušil moj sosed na Planini, Janez Dolenc. 1987. sem bil na Joštu 221-krat, 1988. 222-krat, 1989. 319-krat in 1990. leta 316-krat. Lani sem imel prometno nešreco in sem bil tu le 154-krat, letos pa upam, da bom izkoristil vse dni. Tudi žena hodi in je bila danes tu že stotič letos. Zjutraj zgodaj prihajam sem

gor, po različnih poteh, ob vsakem vremenu. Sicer je pa Jošt vedno lep, naj bo v dežu, soncu ali snegu. Sedaj, ko sem upokojen, v teh poteh še bolj uživam. 26 let sem bil nočni vratar v Savi in prikrajan za marsikateri lepi dan. Ko so mi v Savi ponudili, da mi kupijo štiri leta in se lahko upokojim, nisem prav nič razmišljal. Tako sem se odločil. Pravzaprav, hribi so odločili. Zdaj bom nadoknadel vse lepe dni, ki sem jih v teh letih zamudil. Že prej, ko sem še delal, sem se šel po nočnem šihtu najprej domov preobleč, skočil na Jošta in šele potem šel spati. Tole res izgleda kot tekmovanje. Toda jaz ne tekmujem, hodim za sebe. Avta nimam, pač hodim prav s Planino. Odlično se počutim, sem zdrav, telesno in duševno sproščen. Žena bo šla z otroki in vnuki na morje, jaz pa sem gor. To bo najlepši dopust."

Veste, vedno znova me Jošt potegne. Ne morem več nehaati..." ● D. Dolenc

S KULTURO OBOGATENA POKLJUKA NASTAJA TRIGLAVSKA GALERIJA

Pokljuka, 16. julija - Kar so organizatorji spominskih pohodov borcev in mladine na Triglav napovedovali že pred letom dni, so zdaj tudi uresničili: ob 7. pohodu je bil na Pokljuki prvi slikarsko-kiparski tabor na temo TRIGLAV SIMBOL, ki se ga je udeležilo 8 kiparjev in 27 slikarjev. Dela, ki so te dni nastala na Pokljuki, so bila od 16. do 19. julija razstavljena v Šport hotelu in to je prvo gradivo za ustanovitev Triglavskih galerij. Te umetniške kolonije bodo postale tradicionalne; prva generalna sponzorja sta bila Stranka socialdemokratske prenove Slovenije in Socialistična stranka Slovenije.

Razstava, ki jo je 16. julija zvezčer odpril Ciril Ribičič in si jo je po vrtniti s Triglava ogledala množica pohodnikov in obiskovalcev, je potrdila, da je bila zamisel dobra, saj so v tej koloniji nastala enkratna dela. Čisto v novi luči smo ugledali Triglav izpod barv Ernesta Krnaiča - Enčja, Anton Wolf s svojim-Javornikom v olju spominja na Van Gogha, Erna Fric je med temnimi pokljuškimi smrekami našla toliko barvistov, Henrika Marchelu so za njegovo slikanje kot nalači prišli travniki z arniko, Leone Gaier iz Gorice je v modrini svoje kosmičaste tehnike pričaral kapelico v Podjelu in značilne kozolce - toplarje, Renata Bovhan, znana po svojih notnih slikanicih, si ni mogla kaj, da ne bi tudi svojih živahnih vrhov Triglava opremila z notami pesmi "Oj Triglav moj dom...", Anton Plemelj si ga je zamislil v rdeči megli, Skender Bajrovič pa se je spustil po motive prav v Gorje. Kdor se je bal, da slikarji in kiparji na zeleni Pokljuki ne bodo našli dovolj motivov, se je motil. Toliko jih je, da jih bodo lahko leta in leta obdelovali. In res ne bi bilo slabovo, če bi Pokljuka imela svojo stalno razstavo, saj bi kulturno obogatila dobro obiskano planoto pod Triglavom. Eden od predlogov je, da bi z njo oplemenitili in oživili prostore kasarne na Rudnem polju ali eno od zgradb Triglavskega naravnega parka. Kje bo ta stalna razstava, se še ne ve, bo pa zaenkrat potovala: od 1. avgusta bo na ogled na Loškem gradu, kasneje bo šla v eno od ljubljanskih galerij, potem pa se bo verjetno vrnila v Bled v prostore LIP.

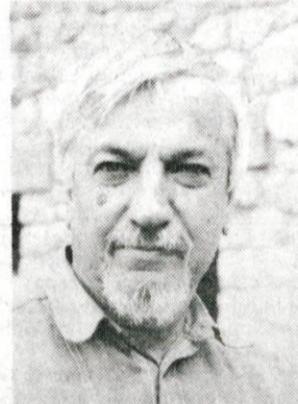
Kaj pa o koloniji, ki naj bi postala tradicionalna, pravijo umetniki sami?

Janez Knez, akad. slikar iz Trbovelja: "Včasih smo hlastali, da naj bi bile kolonije mednarodne. A se je tudi tokrat pokazalo, da so lahko povsem slovenske. Dosti imamo slikarjev, kiparjev, akademskih in amaterjev. Velikokrat se prav zaradi številne udeležbe tujih, domačih slikarjev kolonij niso mogli udeležiti in so bili hudo prikrajeni. Pomembno je, da delamo, in važno je tudi, da se na koncu najde galerija za vsa ta dela. Zagorje, na primer, je kljub toliku kolonijam in tradiciji še vedno nima. Gorenjem se z galerijo v kasarni na Rudnem polju kaže dobra vizija." ● D. Dolenc

Ernest Krnaič - Enči, akad. slikar iz Tržiča: "V toliko zeleni je impresija težja, vendar slikar svoj motiv vedno najde. Zagotovo bi bila za slikarja boljša kolonija tu jeseni. Ni pa nujno, da se organizira kolonija. Slikarji bi motive lahko zbirali vse leto, vse sezone in potem le delo oddali. Boljši izbor bi bil. Nekaj dni kolonije je premalo časa za dobro delo, preveč je prisile. Zanimivo je, da sta tokrat pokrovitelja politični stranki. Morda je ta kolonija malce skromnejša, vendar ogromno je vredno, da so se nanjo v današnjem času sploh spomnili."

Henrik Marchel, akad. slikar iz Kranja: "Sama organizacija kolonije se mi je zdela dokaj v redu, čeprav smo bili morda doslej vajeni bogatih kolonij po Italiji in Avstriji, pa tudi doma, kot na primer semiške. Zamisel, da bi stalno galerijo z motivi iz Triglavskega pogorja uredili v kasarni na Rudnem polju, se mi zdi zelo dobra. Pokljuka bi z njo veliko pridobil."

P R E B E R I T E

BLEJSKI PLETNARJI SO SPET
»UDARILI«
NA ŠVEDSKEM JE SLOVENIJA
POPOLNOMA NEZNANA DRŽAVA
SONČKOV KOT
NAGRADNA KRIŽANKA

V R E M E
Vremenloslovci za konec tedna napovedujejo, da bo sončno in vroče.

PRAZNIK KOSCEV

Turistično društvo Sovodenj ob svoji 20-letnici obstaja vabi na vsakoletno etnografsko prireditve pod naslovom Praznik koscev. Prireditve bo v nedeljo, 26. julija, ob 14. uri v Novi Oselic pri Sovodnju. Program obsega: nastop domača folklorne skupine, kratke nagovor o pomenu košnje danes in v preteklosti, tekmovanje koscev in grabljev. Prvič bodo vključili kot posebno točko tekmovanje v ročni košnji. Ne bo manjkalo tudi šaljivih točk z naslovom: Kdo zna bolje - po kmečko? Po končnem programu bo rajanje pod starimi lipami ob novem gorenjskem kozolcu, kjer bo na voljo domača hrana in dobra kapljica. Letos se bodo v ročni košnji pomerili tudi gorenjski župani. ● D. S.

ZAPOROŽEC SE VRAČA

Iz Ukrajine ponovno prihaja na naš trg vozilo, ki smo ga pred davnimi leti poznali pod imenom zaporozec, sicer pa je imelo uradno oznako ZAZ 968. Seveda se ne vrača ropotajoča škatla s čudnimi loputami za zrak, pač pa novo vozilo z imenom tauria.

Starega zaporozca so v Ukrajini izdelovali skozi vsa sedemdeseta leta in o tem avtomobilu kroži anekdota, da je nastal, ko so v Zaporozju hoteli narediti nekaj podobnega, kot je bil NSU 1200, bolj znan kot princ. Kakorkoli že, visoko in okorno vozilo je bilo precej ponesrečeno, čeprav je tudi na našem trgu našlo nekaj kupcev.

Novi ZAZ, ki so ga poimenovali po ukrajinskem mestu Tavrija, je vsaj za tamkajšnje razmere dokaj sodoben avto, na prvi pogled podoben ladi samari, vendar nekoliko manjši. Motorna oprema je za zdaj 1,1-litrski štirivaljnik z vodnim hlajenjem, ki zmore 38 kW, kar zagotavlja najvišjo hitrost 140 kilometrov na uro ob sorazmerno skromni porabi, ki naj bi po tovarniških obljubah znašala v povprečju okoli 6 litrov na 100 kilometrov. V Sloveniji bo tavrie prodajalo ljubljansko podjetje Commerce, ki obljublja tudi dokaj privlačno ceno: okoli 8.000 mark z vsemi dajatvami. ● M. G.

POROKA NA ŠTEVILKI 13?!

Krajevna skupnost Bled se je odločila, da po svojih skromnih zmožnostih, a vendarle z veliko zagnanostjo in dobro voljo, postopoma preuredi prostore v stari stavbi občine na Bledu tako, da bo do v njih »opravljali« tudi poroke.

Hvalevredna gesta in stvari so že v zanosnem teku. Tako bodo mladoporočenci vstopali skozi vhodna vrata v lepe poročne dvorane, izstopali pa v prelep park na drugi strani, kjer jih bodo čakale blejske kočije.

A sitnosti nikoli ne počivajo!

Pronicljiva novinarka Radija Triglav Jesenice je nemudoma ugotovila, da blejska občinska stavba stoji na cesti SVO-BO-DE, na številki 13!

SPAR MARKET
SPAROVEC
Struga - Strau
NEVERJETNO
POCENI...
Zelo ugodna
menjava!

STYLED
Neža
V TRGOVINI NEŽA
Gregorčeva 8, Kranj

AKCIJSKA PRODAJA

bluz FOXY
- 30 % popusta

POSEBNA PONUDBA

VZORČNIH KOPALK

Lisca

od 11. do 31. julija

PETEK, 24. julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 10.35 Video strani
10.45 Program za otroke
10.45 Smrcki, ameriška risana serija
11.10 S. Rozman: Oblaček Pohajček, ponovitev
11.20 Znanost - kri, ponovitev
11.50 Poslovna borza, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 TV dnevnik BiH, ponovitev
12.50 Video strani
17.05 Video strani
17.20 Gospodarska oddaja: Evropa 2000, ponovitev
17.50 EP, Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 TV Dnevnik
18.10 Program za otroke
18.10 Skrivnostni otok, ponovitev angleške nadaljevanke
19.05 EP, Video strani
19.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Forum
20.26 EPP
20.30 J. Winterson: Pomaranče so edini sadež, angleška nadaljevanke
21.25 EPP
21.30 Melodije morja in sonca, ne posredni prenos iz Portoroža
22.40 TV dnevnik 3, Vreme, Šport
23.05 Melodije morja in sonca, nadaljevanje
23.35 Sova
23.35 Roseanne, ameriška humoristična nanizanka
0.00 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
0.50 Vagonarka Berta, ameriški barvni film
2.20 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 17.00 Video strani 17.10 Sova, ponovitev Dragi John, ameriška nanizanka; Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka 18.25 Regionalni programi - Maribor, Slovenska kronika 19.25 EPP 19.30 TV Dnevnik BiH 20.05 Jazz in blues 20.30 Včerni gost: dr. Hubert Požarnik 21.50 Studio City 22.50 APZ Tone Tomšič 0.05 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.15 Santa Barbara, ponovitev ameriške nadaljevanke 9.00 Dobro jutro, Hrvatska 9.30 Zgodb z dveh strani, mladinska dokumentarna serija 10.00 Poročila 10.05 Dobro jutro, Hrvatska 12.00 Poročila 12.10 Roseanne, ponovitev ameriške humoristične nanizanke 12.35 Jutrofon 13.00 Slika na sliko, ponovitev 13.45 Poročila 13.55 Hollywood Mavericks, ponovitev 2. dela ameriškega dokumentarnega filma 14.45 The big blue, oddaja za Uniprof 15.10 Kralji reke, ponovitev zadnjega dela nadaljevanke 16.00 Poročila 16.10 Poletni šolski program 17.00 Znani v akciji 18.00 Poročila 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanke 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.30 Volitve '92: Predstavitev dveh predsedniških kandidatov 23.35 Dnevnik 0.15 Slika na sliko 1.00 Poročila v nemščini 1.05 Poročila v angleščini 1.10 Horoskop 1.15 Poročila 1.30 Kjer sanjajo zeleni mravljiv, nemški barvni film 3.10 Poročila 3.20 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 16.50 Videotest 17.00 Video strani 17.10 Tommy Tricker and the Stamp Travellers, ponovitev kanadsko-ameriškega filma 18.50 Dobr večer, Japonska, potopisna serija 19.00 Hrana pod drobnogledom 19.30 Dnevnik 20.25 Po vojni, 9. in 10., zadnji del angleške nadaljevanke 22.15 Roseanne, ameriška humoristična nanizanka 22.40 Vox 23.15 Nedotakljivi, ameriška črna nanizanka 0.10 Gardijada 4.00 Video strani

KANAL A

- 9.45 A Shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.30 Ne joči, Peter, ponovitev slovenskega filma 12.00 A Shop 12.15 Video strani 18.45 A Shop 19.00 Napoved sporeda, Vreme 20.00 Risane 20.15 Dnevni informativni program 20.32 Ohranimo zeleno Ameriko, ameriška dokumentarna serija 22.35 Velika puštolovščina, francosko-britanski barvni film 0.35 Vreme, Dnevno informativni program 1.00 A Shop 1.15 Video strani

GORENJSKI GLAS

KINO

- CENTER amer. kom. NE RECI MAMI DA SMO SAMI ob 18. in 20. uri
STORŽIČ franc. nem. trda erot. SRČECE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. akcij. krim. filma FX 2 ob 18. in 20. uri KOMENDA Ni kino-predstavlji ČEŠNICA amer. akcij. krim. film EKSEKUTOR ob 20. uri BITNJE amer. akcij. film OBRAČUN V MALEM TOKU ob 21. uri RA-DOVLJICA amer. kom. MANEKENKA ob 20. uri

SLOVENIJA 1 20.30

Pomaranče niso edini sadež

Izganjanje hudiča je za Jess mučno doživetje, obenem pa tudi razočanje: zave se, da ni obsedena ona, ampak njena mačeha in prijateljice, s katerimi se druži. Nekega dne med mašo odide iz cerkve in se ne vrne več domov.

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program: Čas v sliki 9.05 Trojka iz kioska 9.30 Sedem svetovnih čudes tehnike 10.00 Mi 10.30 Moški ljubijo plavolanske, ponovitev ameriškega filma 12.05 Podelitev v gorah 12.15 Domače reportaže 13.00 Čas v sliki 13.10 Zahodno od Santa Feja 13.35 Batman 14.25 Traper, voli in stezosledci, ameriški film 15.50 Muzikanti iz Avstrije 16.00 Jaz in ti 16.25 Živiljenje otrok v tretjem svetu 16.50 Jaz in ti - počitniška igra 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Čas v sliki 17.45 Mi 18.30 Umrar je napisala: V napačnem filmu 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki 19.53 Vreme 20.00 Kulturna 20.15 Stari: Mene že ne bodo varali 21.20 Pogledi s strani 21.30 Buddy lovi velike ribe, italijansko-francoski film 23.10 Šport 23.40 Boter iz Greenwich Villagea, ameriški film 1.35 Poročila/1000 mojstrovin

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama 12.45 1000 mojstrovin 12.55 Leksikon umetnikov 13.00 Šport 16.00 Gospod s črno melono, švicarski film 17.30 Srečanje z naravo 18.00 Trojka iz kioska 18.30 Milijonsko kolo 19.00 Lokalni programi 19.30 Čas v sliki 20.00 Kulturna 20.15 Zvezdini tretniki olimpijskih iger 21.00 Znanost 21.15 Šiling 22.00 Čas v sliki 22.30 Mojstrovine 23.05 Avstrijci na Documenti 23.20 Markiz, francoski film 0.40 Silent cries 0.55 The Catherine Wheel 2.10 Poročila/1000 mojstrovin

RADIO KRAJN

- 8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes (regionalna poročila) - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice, zahvala - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska danes - 15.30 - Dogodki in odmevi - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.20 - Novinarski blok - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.00 - Napoved, telegraf, horoskop, EPP - 12.00 - Glasba, EPP - 13.00 - Danes do trinajstih, EPP - 14.30 - Kulturalna dediščina, Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmevi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Nasvidenje -

1. RADIO ŽIRI

- 14.00 - Napoved programa - 14.15 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Zrcalce, zrcalce - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevnog-informativne oddaje Radia Slovenija - 16.00-19.00 - Zadetek v petek - vmes EPP in obvestila - 19.00 - Odgovored programa -

RADIO TRŽIČ

- 16.00 - Napoved sporeda - 16.10 - Obvestila - 16.30 - Kaj se dogaja na današnji petek - 17.05 - Glasbena delitacija - Pink Floyd - 3 - 17.45 - Radio Bomba - 18.50 - Napoved sporeda za soboto - 19.00 - Slovo -

Šolska knjižnica odprta tudi med počitnicami

V tork, 14. julija, smo se v knjižnici v osnovni šoli Matije Valjavca že drugič zbrali člani novinarskega krožka, ki tudi med počitnicami ne lenarimo. Med drugim je bila odprta šolska knjižnica za učence in učitelje. Nekaj obiskovalcev sem vprašala, zakaj med počitnicami zahajajo vanjo in katere knjige najraje berejo. Najprej sem o tem vprašala šolsko knjižničarko Francko Žumer.

»Že zadnjih štirinajst dni pred koncem so me učenci spraševali, ali si bodo knjige lahko izposodili tudi za čas med počitnicami. Seveda, saj je letos že tretje leto, ko je šolska knjižnica odprta tudi med počitnicami. Učenci in učitelji so vzeli do petnajst knjig pa tudi glasbene in video kasete. Bilo jih je precej več kot lani in predlani, zato lahko rečem, da je to že tradicija v naši šoli in upam, da bo do učenc tudi naprej tako pridni bralcji knjig.«

»V šolsko knjižnico sem prišel zato, ker poleg šolskega branja berem tudi druge knjige. Najraje berem pustolovske knjige in grozljivke,« je povedal Mitja Pernuš iz 7. b.

»V šolsko knjižnico hodim zato, da se med počitnicami ne dolgočasim. Berem detektivske knjige,« je dejal Vid Mavčič iz 5. b.

Anka Naglič, 6. b r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Intervju z Jožico Žun

Gospa Jožica Žun je bila od leta 1980 do letošnjega aprila ravnateljica osnovne šole Davorina Jenka. Ob odhodu v pokoj smo ji postavili nekaj vprašanj v zvezi z njenim delom.

Gospa Jožica Žun, Vas je 30-letno delo v šoli kaj utrudilo?

»Delo v šoli me je veselilo, zato nisem utrujena. Vendar pa imam vsak človek svoje dobre in slabe dni, in sem takoj kakšen "dober dan" prišla domov vsa vesela in zadovoljna, včasih pa se človeku kaj ponesreči in ni tako dobre volje.«

Ko pogledate nazaj... ali bi radi kaj spremenili? Kakšno svojo odločitev?

»Gotovo. Vsak človek dela napake in bi jih rad popravil. Nihče ni brez napak in tudi veliki državniki so delali napake, za katere so kasneje povedali, da bi jih radi spremenili.«

Kaj sta si mislili o politiki gospoda Venclja, bivšega ministra za šolstvo in šport?

»Pričakovali smo, da bo za šolstvo naredil več. Saj veste, ko smo se osamosvojili, smo vsi mislili, da se nam bosta cedila mleko in med, vendar nam je ta visokoleteča predvidevanja razbila kruta realnost.«

Kako ste se navadili na sedanje živiljenje? Brez sole in njenih vsakdanjih težav?

»Na vsako stvar se je težko navaditi. Tudi meni na začetku ni bilo lahko, lahko bi rekla, da me je preganjalo nekakšno "šolotožje".«

Ce bi bili še enkrat mladi, kaj bi postali?

»Vsekakor bi postala učiteljica. Ta poklic mi je posebno všeč, saj je poln izzivov in nenehnega gibanja, zato mi je globoko prirasel srcu.«

S čim se zdaj ukvarjate?

»Ukvarjam se predvsem z gospodinjstvom, tudi vrt mi vza me veliko časa, saj večino zelenjave pridelem doma. Ob večerih pa rada preberem tudi kakšno dobro knjigo.«

Ste si mislili, da se bomo od Vas tako lepo poslovili?

»Nisem si mislila, da me bosta tako lepo počastili, v bistvu je bila to tako hitra odločitev, da o slovesu nisem niti razmišljala. Vsem udeleženim se prav lepo zahvaljujem.«

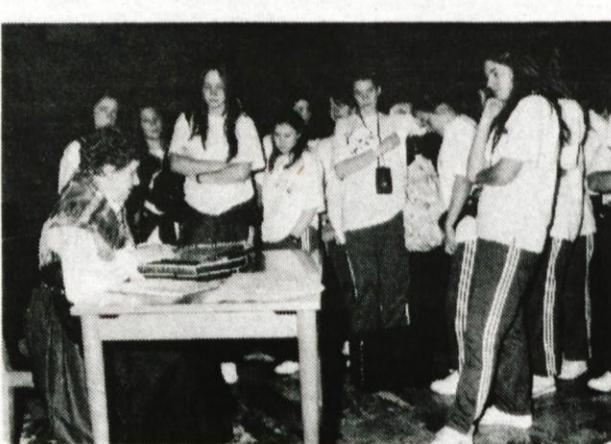
Ste bili med ravnateljevanjem zadovoljni z učenci naše šole?

»Bila sem zadovoljna, vendar se vedno najde kaj, kar meče slabo luč na vse ostale. Posebej pa me je jeziklo to, da se je v šoli delalo vse več škode. Učenci, ki to delajo, se morajo zavedati, da se vsa škoda plačuje iz žepov njihovih staršev in mislim, da tudi ne bi bili veseli, če bi to, kar delajo v šoli, delali doma, saj moramo vsi paziti na šolsko in domačo lastnino.«

Bi prišli nazaj?

»Dzaj ne več, saj sem se odločila, da grem v pokoj. Čeprav je bila to usodna odločitev, mislim, da sem ravnala prav.«

Tony Štrupar, 6. c r. OŠ Davorina Jenka Cerkle

BUENOS AIRES - KRAJN
DUH OSVAJA VESOLJA - SRCE DOMOVINO

Včeraj, 23. julija, je občina Kranj povabila 14 deklet in 10 fantov maturantov, Slovencev iz Buenos Airesa na krajši program. V avli SO Kranj jim je na citre zaigrala Vida Učakar, zapel pa jim je oktet KLAS iz Predosej. Maturanje se bodo zadržali v Sloveniji do 22. avgusta. Včeraj so si ogledali tudi brezjansko baziliko in Bohinj, zadnjega meseca pa so povabljeni na Kranjsko noč, kjer bodo tudi dvakrat prenočili pri slovenskih družinah.

MALA ANKETA

Že mislijo na novo šolsko leto

Naj šolarje povprašam, ali so že kupili knjige za naslednje šolsko leto, ali že imajo torbo, zvezke, puščico in vse ostalo, so mi naročili v redakciji. Skorajda neumno se mi je zdelo, da moram v tej vročini vrtati vanje, ko so komaj zaživeli v pravih počitnicah. Kdo bi zdaj mislil na novo šolsko leto! Pa sem se zmotila. Tore so skorajda že pripravljene ali pa šolarji že točno vedo, kje bo do tisto, kar jim manjka, v kratkem dobili. Največ je vredno, če imaš starejšega brata ali sestrico, da knjige enostavno "podesuješ".

Bine Volčič, OŠ Stane Žagar v Kranju, doma iz Drulovke: "Vse knjige za 6. razred že imam, dobil sem jih od brata. Zanj, za 8. razred, pa jih bomo dobili preko Modrega Janeza. Že lani smo knjige nabavili preko Modrega Janeza. Jaz moram dobiti le še zvezke in puščico, pa bo torba pripravljena."

Darja Ramšak, Orehek pri Kranju: "Vsega še nimam za 6. razred, knjige pa bom, razen matematike, dobila od starejšega brata. Nekaj knjig bomo menda dobili tudi v šoli. Torbo imam novo, je s Č

Ta mesec na vrtu

Kitajskega ohrovta ne smemo sejati prej, kot od srede julija dalje. To je rastlina, ki se najbolj bujno razvija v kratkih dnevih in dolgi nočeh, zato je izrazito jesenska rastlina. Uporaben je kot zelenina solata, daje pa tudi okusno kuhanu prikuho. Sejemo ga v kupčke, da ne razspavamo brez potrebe semena. Vrste naj bodo oddaljene po 40 cm, v vrsti pa posejemo 4 do 5 semen na vsakih 35 do 40 cm.

Prav tako je najbolje saditi od srede julija naprej **zimsko endivijo**. Endivija se močno razraste, zato jo sadimo v razmaku 30 x 30 cm. Sadik ne smemo saditi globlje, kot so rasle prej.

Nekatere sorte **poletne endivije** so samobelilne; če takšnih sort nismo, moramo rastline kakšnih 10 dni pred pobiranjem zvezati, da se listje ubeli. Zato tudi imenujemo poletno endivijo solata vezulja. Z beljenjem postanejo posebno notranji listi nežni in izredno okusni.

Pridno pobirajmo **kumare**. Več kumar ko poberemo, več novih nastavkov bodo rastline pripravile za pozneje. Če pustimo na rastlini predolgo doračati plodove, se lahko zgodi, da bodo nekateri mladi plodiči kar odpadli. Zato je tudi napak, če pustimo nekatere plodove za seme. Ko nabiramo kumare, ne smemo biti nerodni in grobi, da ne poškodujemo vrež. Po potrebi uporabljamo oster nož.

Julija sadimo za prehrano namenjeno **podzemsko kolerabo ali kavlo**. Sadike posadimo tako, da zemljo krepko pritisnemo h koreninam. Razdalja med sadikami naj bo 30 x 30 cm.

Novozelandska špinača bo dobro delala, če ji bomo redno dognejali. Za sušo ta špinača ni preveč občutljiva, saj se prav razbhoti šele v poletni vročini. Po vsakem gnojenju jo tudi zalijemo, da lažje sprejema hranila.

Kdor hoče imeti avgusta debele **paprike**, naj julija ne skopari z gnojili. Gnojimo enkrat tedensko, gnojilo ali gnojni zalivki pa ne smejo poškodovati občutljivega listja.

Kdor hoče, lahko še julija sadi **por**. Razdalja med rastlinami naj bo 15 x 15 cm. Pri tako pozrem sajenju rastline ne bodo več tako postavne, kot sicer, zato ni potreben med rastlinami tako velik razmik. Tudi sadimo lahko samo 10 cm globoko, saj se podzemni del steba ne bo utegnil tako močno razviti kot pri zdognjenem sajenju. Maja posajen po redno okopavamo, gnojimo in po potrebi zalivamo. Julija še lahko uporabljamo gnojilo z nekaj več dušika. Če gnojimo z gnojnimi zalivki, z njimi zalivamo vsak teden enkrat. Ker ima por korenine zelo globoko, rahlajmo in okopavajmo zemljo.

Motovilec za jesensko rabo sezemo prvič zadnje dni julija. Če ga sezemo ta čas, ga bomo lahko nabirali v drugi polovici oktobra. Motovilec ni občutljiv na mraz, tako da nam bo dajal še pozno jeseni dobrodošlo svežo solato. Setev v vrste se bolje obnese kot setev na široko.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO KRANJ

Zanimive ekskurzije

Kranj, julija - Hortikulturno društvo pripravlja zanimive ekskurzije tudi za avgust in september. Tako se bodo člani (lahko pa tudi nečlani) 1. avgusta odpeljali na Primorsko, kjer si bodo v Opatjem selu ogledali vrtnarstvo, ki goji (in prodaja) eksote, kot so kivi, fejowa, pistacia, cedra, bonsai itd. 29. avgusta bodo šli na ogled vrtinarske razstave v Tullnu pri Dunaju in si ogledali še Dunaj, Palmenhaus in Rosengarten. 19. septembra bodo šli na trgov v Parecag, ki jo bodo združili še s kopanjem v Strunjanu. Prijave sprememajo na društvo v Kranju (pri Prešernovem gaju) ob pondeljkih in petkih od 16. do 18. ure. ● (dd)

Posebna akcija Gorenjskega glasa in Mlekarne Kranj

Zbiramo recepte za jedi iz mleka, sira, jogurta...

Kranj, julija - Z Mlekarne Kranj smo se dogovorili, da pripravimo posebno prilogo v Gorenjskem glasu, kjer bodo zbrani najboljši recepti za pravilo jedi, peciv, sladic in podobnega iz mleka, jogurta, sira, skute in smetane. Drage naše bralke, pobrskajte po starih zvezkih, kjer hranite recepte, izberite tiste, ki se vam zdijo najboljši, najbolj zanimivi, in nam jih pošljite. Ne pozabite pripisati imena in priimka ter točnega naslova. Naš naslov: Gorenjski glas, 64000 Kranj. Recepte zbiramo do konca julija! Vsi objavljeni recepti bodo nagrajeni z izdelki Mlekarne Kranj.

ŠJOR MIJO: Riba je le za "guštanje"

Te dni je v restavraciji **Yasmin** v Kranju v gosteh šef kuhinje hotela **Belle Vue** iz Splita **Mijo Bebić**. Prijazen možakar je in tako smo za naše bralke iz prve roke izvedeli nekaj receptov za pripravo rib. Kaj hočemo, poletje je in če že ne hodimo na morje, kot nekoč, si pa rib vendarje kdaj pa kdaj zaželimo. V ribarnicah jih imajo (zdaj se ob koncu tedna dobri tudi v medvoški blagovnici Loka sveže ribe), izberimo jih in pripravimo. Najcenejše sardelice so najboljše ovrite ali popecene na žaru, odlične so pa tudi v marinadi. Če dobimo več vrst rib, si lahko omislimo brodet. K ribam ponudimo blitvo po dalmatinsko. Ribja solata pa je najboljša iz hobotnice, za rižoto pa lahko uporabimo tudi školjke iz kozarca.

Rižota z morskimi sadeži

Vzemimo vsaj tri vrste različnih školjk, škampe, narezane lignje - bolj različni so, boljša je rižota. Školjke in vse ostalo očistimo. V posodi segremo oliveno olje, prepražimo seseckljano čebulo, ko ta zarumeni, dodamo seseckljan česen in morske sadeže ter olupljene in očiščene paradižnike. Malce vse skupaj zalijem z vodo ali ribjo juho, dodamo opran riž in kuhamo kot vsako rižoto. Serviramo s parmezanom.

Zraven ponudimo paradižnikovo ali zeleno solato.

Pa što: če smo pripravili več omake, jo, preden denemo vajno kuhat riž, vzamemo iz posode in pustimo za polivko za na špagete. Tako pripravimo namreč tudi špagete z morskimi sadeži. Tudi te ponudimo z naribanim parmezanom in solato. Prav tako pa takšna omaka odlično tekne k primorskim močnatim cmočkom - njokom.

Solata iz hobotnice

Hobotnico očistimo, damo kuhat v slano vodo. Kako dolgo jo kuhamo, je odvisno od njene velikosti. Približno 1 kg težko kuhamo okoli 40 minut. Ko je kuhan, jo ohladimo, narezemo na male koščke, stresemo v posodo za solato, dodamo česen, čebulo, sol, peteršilj, poper, seseckljani paradižnik in kuhan in rezan krompir. Vse skupaj dobro premešamo, položimo s pravim olivenim oljem, okisamo, po okusu še dodatno solimo, dodamo nekaj oliv in rezin limone in solata iz hobotnice je pripravljena. Še boljša je, če kakšno uro stoji, da se vse skupaj dobro prepoji.

Avto je... ...ogledalo voznika.

V prizadovanju za ohranitev čistega okolja, smo na **BLEDU**, ob prenovljenem bencinskem servisu (Ljubljanska cesta), postavili novo avtopralnicu. Odlikujejo jo popolnoma avtomatsko delovanje, visoka kapaciteta ter varno obratovanje, predvsem pa dejstvo, da nežno, a temeljito **opere in zaščiti Vaše vozilo**.

Pralni programi, vključno s pranjem podvožja in preventivno zaščito lakiranih površin z vročim voskanjem, omogočajo popolno nego zunanjosti Vašega vozila. Čistilna sredstva ne vsebujejo fosfatov in so okolju prijazna. Avtopralnica obratuje vsak dan od 7 do 22 ure.

**Privoščite tudi drugim,
da občudujojo Vaše vozilo!**

PETROL

SOBOTA, 25. julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.30 Video strani
- 9.40 Izbor
- 9.40 Radovedni Taček: Stolp Lonček, kuhan: Zabeljeni domači rezanci
- 10.05 Modro poletje, ponovitev 7. in 8. dela španske nadaljevanke
- 10.55 Zgodbe iz školjke
- 11.45 Slovenija - umetnostni vodnik: Štajerska-Dornava-Mariiborsko območje
- 12.00 Poročila
- 12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
- 12.50 Video strani
- 14.25 Video strani
- 14.30 Napovednik
- 14.35 Večerni gost: prof. dr. Hubert Požarnik, ponovitev
- 15.25 Napovednik
- 15.30 Pierre de Coubertin, francoski film
- 17.00 Tednik, ponovitev
- 17.50 EP, Video strani
- 17.55 Poslovne informacije
- 18.00 TV Dnevnik
- 18.10 W. Creatorex: Letalska družba, angleška nadaljevanka
- 19.00 EP, Video strani
- 19.05 Risanka
- 19.10 Napovednik
- 19.15 Žrebanje 3 x 3
- 19.25 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Utrip
- 20.26 EPP
- 20.30 Sova
- 20.30 Murphy Brown, ameriška nanizanka
- 20.55 Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
- 21.45 EPP
- 21.55 TV Dnevnik, Vreme, Šport
- 22.35 EP, Video strani
- 22.40 Napovednik
- 22.45 30 stopinj v senci, ameriški film
- 0.10 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 16.20 Video strani 16.30 Sova, ponovitev; Roseanne, ameriška nanizanka; Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka 17.45 Po potek do sebe, izobraževalna serija 18.05 Angleščina v poslovnih stikih 18.15 Angleščina v poslovnih stikih 18.30 Alpsi večer '92, 4. oddaja 19.00 Kremenčkovi, ameriška risana serija 19.25 EPP 19.30 Poletne olimpijske igre Barcelona '92, 4. oddaja 19.30 Risanka 19.30 TV dnevnik 20.25 Falling over backwards, kanadski barvni film 22.10 Megla pod Radušem, dokumentarna oddaja 22.45 TV dnevnik 23.30 Slika na sliko 0.15 Poročila v nemščini 0.20 Poročila v angleščini 0.25 Horoskop 0.30 Poročila 0.45 Maraton z nadaljevanjem: Daljna dežela, 1. - 4. del avstralske nadaljevanke 3.00 Poročila 3.05 Video strani

KANAL A

- 9.45 A Shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.30 Velika avantura, ponovitev francosko-angleškega filma 12.30 A Shop 12.45 Video strani
- 19.00 Napoved sporeda in vreme 19.02 Risanka 19.15 Rolanje s hobotnico 20.00 Risanka 19.30 Dnevnino informativni program 20.30 Vreme 20.32 Intervju 21.00 Čebulno polje, ameriški barvni film 23.00 Videogram 0.15 Vreme 0.17 Dnevnino informativni program 0.30 Nekateri ga imenujejo jazz 1.30 Erotična uspavanka 1.45 MCM 2.00 Video strani

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki 9.05 Trojka iz kioska 9.30 Boj za obstanek 10.00 Čez hribe in doline 10.05 25. julija 1934 12.30 Hello Austria, hello Vienna 13.00 Čas v sliki 13.10 Mi 13.35 Ti si glasba, nemški glasbeni film 15.05 Na ameriškem jugu 15.30 Jaz in ti 15.35 Kum Kum 16.00 Otoški Wurlitzer 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Werner Fend: Moja knjiga o džungli 17.30 Cirkisimo 17.55 Ribje zgodbe 18.00 Čas v sliki 18.05 Šport 18.30 Umor je napisal 19.30 Čas v sliki, vreme 20.00 Kultura 20.15 Dotakni se in si mritev 22.00 Zlata dekleta 22.25 Puzzle, avstraliski film 0.00 Čas v sliki 0.05 Vozijo ponoči, ameriški film 1.35 Poročila 1.40 Ex libris 1.45 1000 mojstrovin

TV AVSTRIJA 2

- 8.30 Vremenska panorama 12.45 1000 mojstrovin 12.55 Leksikon umetnikov 13.00 Šport 17.00 Veliki praznik 17.30 Ozri se po deželi 18.00 Trojka iz kioska 18.30 Slika Avstrije 19.00 Avstria danes 19.30 Čas v sliki/Vreme 20.00 Poletne OI '92 - Barcelona 23.10 Nogomet 23.30 Čas v sliki 23.40 X-Large Nightline 0.35 Manhattan Cable 0.55 Public enemy 1.20 Čas v sliki 1.25 Ex libris 1.35 1000 mojstrovin

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.00 - Dobre jutro Gorenjska - 8.20 - Oziram se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 11.20 - Tečaj nemškega jezika - 12.15 - Osmrtnice, zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.00 - Pesem tedna - 14.00 - Gorenjska od sobote do sobote - 14.30 - Velike ideje malih glav - 15.30 - Dogodki in domači - 17.00 - Glasbeni lestevec 333 - 18.00 - Gorenjska danes - jutri - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Jutri nasvidenje -

SLOVENIJA 1 22.45 30 stopinj v senci, ameriški barvni film

Zgodba se dogaja v Florida Keysu, južnem obvodnem mestcu, kamor se vrne glavni junak in se poskuša neodvisno od staršev, vendor s pomočjo svojega ekscentričnega deda osamosvojiti. Možnost je, da se začne ukvarjati s čolnarstvom, saj v kraj prihajajo ribiči in najemajo ribiške ladje. Pri lokalnem izdelovalcu čolnov naroči svoje plovilo, toda že prva vožnja se konča zanj trajčno. V to osnovno zgodbo so vpletene zgodbe krajanov, predvsem pa je izrisana podoba premožne, nekoliko dekadente južnajske družine, ki zaradi premožnosti obvladuje življence kraja.

Za zelenimi vrati 10.40 Hanibal Lucifer in njegov čas 11.10 32. festival otroka Šibenik 12.00 Poročila 12.10 Izbor smo med tednom 12.50 Izbor programa za tujino 13.20 M. Petrović Musorgski: Boris Godunov, opera 14.00 Poročila 14.10 Začne se v kraj, kanadski barvni film 15.40 Denver, poslednji dinozaver, risana serija 16.00 Poročila 16.10 Zagrebška frontna linija, dokumentarna oddaja 16.55 Poreč: Malavilija 18.00 Poročila 18.10 Priče vojne 18.20 Santa Barbara 19.00 V začetku je bila beseda 19.15 Risanka 19.30 TV dnevnik 20.25 Falling over backwards, kanadski barvni film 22.10 Megla pod Radušem, dokumentarna oddaja 22.45 TV dnevnik 23.30 Slika na sliko 0.15 Poročila v nemščini 0.20 Poročila v angleščini 0.25 Horoskop 0.30 Poročila 0.45 Maraton z nadaljevanjem: Daljna dežela, 1. - 4. del avstralske nadaljevanke 3.00 Poročila 3.05 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 15.40 Video strani 15.50 Koriska brata, angleški barvni film 17.50 Dober večer, Japonska, potopisna serija 18.00 Poletne olimpijske igre Barcelona '92 19.30 TV dnevnik 19.55 Poletne olimpijske igre Barcelona '92 - Otvoreni, prenos iz Barcelone 23.25 Polnočni klici, ameriška nanizanka 0.00 HIT Depo 2.30 Video strani

RADIO KRAJ

- 8.00 - Dobre jutro Gorenjska - 8.20 - Oziram se - 8.30 - Hov - ne znam domov

NEDELJA, 26.julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

9.05 Video strani
9.15 Program za otroke, ponovitev
9.15 Živ, žav, ponovitev
10.10 Plamenica, ponovitev angleško-slovensko-češke nadaljevanke (1/6)
10.35 Zvoki tamburic
11.05 Kronika, ponovitev kanadske poljudnoznanstvene serije
11.30 Obzorja duha
12.00 Poročila
12.05 TV Dnevnik BiH, 25. 7. 1992
13.20 Video strani
13.30 Ljudje in zemlja
14.00 Alpski večer 92, ponovitev 4. oddaje
14.30 Napovednik
14.35 Sova, ponovitev Murphy Brown, ameriška nanizanka
Zakon v Los Angelesu
15.00 Yenkee Doodle Dandy, ameriški film (CB)
17.50 EP, Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 TV Dnevnik
18.10 Splošna praksa, avstralska nanizanka
19.00 EP, Video strani
19.05 Risanka
19.15 Napovednik
19.20 Slovenski lototo
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Zrcalo tedna
20.26 EPP
20.30 Zdravo
21.30 EPP
21.30 Velike trgovske poti, angleška dokumentarna serija
23.10 Napovednik
23.15 EP, Video strani
23.20 Sova
Ameriške video smešnice, 6. oddaja ameriškega varietejskega programa
Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
0.30 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

13.50 Video strani 14.00 Hockenheim: Formula 1, prenos 16.40 Poletne olimpijske igre Barcelona '92
20.00 Brezdomci, angleška dokumentarna serija 20.55 Slavko Batušić - Lada Kaštelan: Sestri, film
HTV 21.40 Mali koncert: Vojodja Balžalorsky, violina 22.00 Poletne olimpijske igre Barcelona '92 1.15 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

7.40 Pregled sporeda 7.45 Horoskop, ponovitev 7.50 TV koledar
8.00 Poročila 8.15 Slika na sliko 9.00 Smogovci 9.30 Cobijeva četa, španska risana nanizanka 10.00 Slovensa otvoritev mednarodne revije folklore, prenos 11.35 Teleskop, mikroskop in kromatograf, poljudnoznanstveni film 12.00 Poročila 12.10 Plodovi zemlje 13.00 Mir in dobrota 13.30 Hišni ljubljenčki, ameriška zabavna oddaja 14.00 Poročila 14.10 Mikser M 15.05 Daktari, ameriška nanizanka 15.55 Risana 16.00 Poročila 16.10 Operne arje 16.40 Turizem po naročilu 17.10 Viharni vrh, angleški barvni film 18.50 Ovidij, risana serija 19.15 TV fortuna 19.30 TV dnevnik 20.05 TV vinjeta: Poreč 20.30 Ljubezen za Lidijo, angleška nadaljevanja 21.20 Blue moon 22.00 Medugorie - kraljica miru v vojni 22.35 TV dnevnik 23.15 Šport 23.35 Slika na sliko 0.20 Poročila v nemščini 0.25 Poročila v angleščini 0.30 Horoskop 0.35 Poročila 0.50 Video strani

2. PROGRAM TV HRVATSKA

12.40 Test 13.00 Avtomobilizem: Formula 1 za VN Nemčije 14.30 Poletne OI - Barcelona '92 0.55 Video strani

KANAL A

8.30 Napoved sporeda/Marianne, risana serija 9.00 Ohranimo zeleno Ameriko, ponovitev ameriške dokumentarne oddaje 10.00 Tropska vročica 11.00 Diamanti, ponovitev ameriško-izraelskega filma 12.45 Video grom 14.00 Video strani 19.00 Napoved sporeda, Vreme 19.02 Risanka 19.10 Izbor iz sporeda: Dance session 20.00 Risanka 20.10 Tropska vročica, ameriška nanizanka 21.10 Intervju, ponovitev 21.30 Opera arja 21.35 Umor po naročilu, angleško-kanadski barvni film 0.00 Vreme 0.02 MCM 1.00 Video strani

KINO

26. julija

CENTER amer. kom. NE RECI MAMI, DA SMO SAMI ob 17. in 19. uri, prem. amer. akcij. krim. filma FX 2 ob 21. uri STORŽIČ franc. nem. trda erot. SRČECE ob 18. in 20. uri ŽELEZAR prem. amer. akcij. filma OBRAČUN V MALEM TOKIU ob 17., 19. in 21. uri DUPLICA hongkon. akcij. film ŽIVLJENJE NINJE ob 19. uri, amer. trda erot. ZAČETNICA V HIŠI LJUBEZNI ob 21. uri RADOVLJICA amer. kom. MANEKENA ob 20. uri

Slovenija 2 20.55
Sestri, hrvaški film

Film prikazuje o dveh sestrah: Juliji in Regini in o prijateljstvu med njima. Govori o tem, kako je mogoče, da se kljub bližini, ljubezni in povezljivosti med njima zgodi nekaj strašnega, namreč Julija se zaljubi v Regininega moža in on vanjo. Kako je lahko to storila sestri, s katero je tako povezano!

TV AVSTRRIJA 1

8.00 Vremenska panorama 9.00 Jurtrajni program 9.05 Heidi, risana serija 9.30 Vesoljska ladja Enterprise, serija 10.15 Pan-optikum 10.30 Bagdadski tatič, ameriško-italijanski film 12.00 Tednik 12.30 Orientacija 13.00 Čas v sliki 13.10 Trojka iz kioska 13.35 Avtobusna postaja, ameriški film 15.10 Pasta All'Italia na 15.30 Kum Kum 15.50 Skrivnostne palice, lutkovna igrica 16.15 Sedem želja 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Klub za seniorje 18.00 Čas v sliki 18.05 Slika Avstrije 18.30 Umor je napisala 19.30 Čas v sliki 19.48 Zakladnica Avstrija 20.15 Številka pet živi, ameriški film 22.00 Oppen in Ehrlich 22.50 Viktor - Viktorija, ameriški film 1.00 Gospod Moto in nepoštena stava, ameriški film 2.05 Čas v sliki/1000 mojstrov

TV AVSTRRIJA 2

8.00 Poletne OI '92 11.00 Salzburški festival 1992 12.45 Pogledi s strani 13.20 Dober dan Koroška 13.50 Športno popoldne 17.55 Poletne OI '92 18.55 Kristjan v času 19.00 Avstrija danes 21.00 Salzburški festival 1992 22.00 Budovi nauki 22.50 Dunajska mešanica 23.50 Poletne OI '92 1.30 Čas v sliki

JELOVICA

RADIO KRAJNA

8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 10.00 - Poročila Radia Slovenije - 10.05 - Na vrtljaku z Romano (otroška oddaja) - 11.00 - Po domače na Kranjskem radiu - 12.00 - Brezplačni mali oglasi - 12.30 - Osmrtnice, zahvale - 12.40 - Kmetijska oddaja - 13.00 - Dobrodošli med praznovalcji - 16.00 - Izbor predstavnika - 17.20 - Športna oddaja - 18.30 - Nagradni kviz Kina Kranj - 18.50 - Radio Kranj jutri - 19.00 - Nasvidenje jutri -

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

8.00 - Napoved, otroški porgam - 9.00 - Horoskop, Slovenci v svetu, kuhrske nasvet - 11.00 - Radijski sejem, EPP - 12.00 - Prvi del čestitk, EPP - 13.00 - Razgovor, EPP - 15.30 - Drugi del čestitk, EPP - 17.00 - Razgovor, EPP - 18.30 - Resna glasba - 19.00 - Odgovod -

1. RADIO ŽIRI

9.00 - Napoved programa - radijski koledar - EPP - 10.00 - Športni utrinki - 10.20 - Od tu in tam - 11.00 - Novice in dogodki - osmrtnice - obvestila - mali oglasi - 11.40 - Sprehod po kinodvoranah - 12.00 - Nedeljska duhovna misel - 12.15 - EPP - 12.30 - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 13.30 - Nedeljsko popoldne Radia Žiri - vmes vreme - prometne informacije - kulturni kažipot - športni utrinki - 15.30 - Odgovod programa -

RADIO TRŽIČ

10.30 - Dober dan - 10.35 - Nedeljski pogovor s stanovanjsko zadrugo - 11.05 - Potuj z menoj - 11.25 - Modni kotickež z Modeno - 11.40 - Planinski šopek - 12.00 - Pogled v iztekoči se teden - 12.10 - Nedeljska duhovna misel - 12.25 - Podrobnosti iz našega vsakdanjnika - 12.50 - Obvestila - 13.20 - Iskrene čestitke, najlepše želje - 14.00 - Klepet v nedeljo popoldne - 14.35 - Glasbena leštvec Slovenia - 15.30 - Na svidenje v tork -

Poletje je na višku in zdaj, če kdaj, se je treba odločiti, ali bi se letos vendarle malo le splačalo namakati v slani morski vodi. Nekateri smo pač takki, da smo bolj na horuk in v teh in podobnih zadevah cincamo do zadnjega momenta. Sicer pa so v turizmu že zdavnaj minili časi, ko smo že pozimi v agencijah naročali in plačevali dotedne destinacije - in bili ob gneči na Jadranu kljub temu redno prebukirani. V svetu se večinoma že pozimi odločajo za sončni jug, ker je red red, plan pa plan. Pri nas gre pa tako ali tako vse od danes do jutri - samo kakšne korakjne jasnovidke vam bodo pošlogale, kaj bo, denimo, že ob koncu letašnjega avgusta.

In ko se človek takole čisto zares odloča za cilj ali vsaj smer poletnega dopustovanja, je pač dovrzten za raznorazne informacije, ki mu curljajo bodisi preko časopisov bodisi preko osebnih stikov. Ko lovi tovrstne informacije, napenja oči in privzdiguje ušesa, se mu v potencialno dopustniško dušo tihotapi rahel nemir, saj je zmeda na tem informativnem področju več kot očitna.

Ko bi vse informacije, ki prihajajo iz hrvaškega dela Istre, zlagal na dva kupčka, bi se na enem grmadile skrajno negativne, na drugem pa zmerne in tudi skrajno pozitivne. Pluso: nizke cene, čisto morje in nikjer čisto nič gneče. Minuspa: skrajno brezvlnji, resignirani turistični kader, zaskrbljeno lokalno prebivalstvo, ki kaj veš kako shaja ob tako nizkih plačah, zaradi slabe oskrbe je na krožnikih bolj malo mesa.... To so ustni viri, pisne pa vidite v cajtengih: da so napisi na vrhovih gostiln kot psom, Srbom in Slovencem vstop prepove-

dan, glasno zaničevanje slovenskega naroda in podobne stvari, ki pa so žal brez navedbe kraja in časa, tako da nas, rojeni v domovini, ne bomišljivcem, nemudoma popade sum o antipropagandi. Kaj češ, časi se spreminjajo in tudi mi, ki smo izšli iz rdečega enoumja, zapadamo v večplastna razmišljanja, ki jih je prisilil, da bi spisel eno razglednico za domov. In jo oddal na dan odhoda, da bi priomala enkrat jeseni, ko bi že pihale hladne sapice. In tam res lahko odkljukal politiko vseh ras in barv. Že to bi bilo nekaj, da - pomislite - kar tri tedne ne bi slišal nič o volilni zakonodaji na Slovenskem! In sploh ne bi vedel, ali so Slovenci sli na velevažen referendumu o volilni zakonodaji ali so bili tako razumnji, da so ga bojkotirali! Kot da ima ta mala država toliko denarja, da bo za vsako zadevo, ki je izključno strokovna stvar pristojnih, razpisovala drage referendume in kot da koga, razen prepotentnih strank, ki si želijo na oblast, sploh zanima volilna zakonodaja! Dajte no mir!

In po vseh subjektivnih sodbah in obsodbah »ali da je fajn ali da ni fajn« zapadeš v prave travme. V resnicu izvirajo iz totalnega praznega žepa: če bi bilo kaj več cvenka, bi se kot zdravi in normalni individuum, ki ljubi predvsem sebe in šele potem državo, požižgal na vse do-

TEMA TEDNA

Na morje

niso! Sila spomina na nekdanji počitniški jugo - jug: morje pa plaža pa hladna senčica pa sončni zahod pa morebiti še kakšno žgečkljivo in spogledljivo stranpotje odtehtajo vso morebitno zafrancijo na meji in vso - upravičeno! - mlačnost gostiteljev na Hrvaskem. Zdaj smo, pravijo, kot nekdaj Nemci: ob za nas ugodni menjavi se sleherna slovenska familija lahko spravi v najboljši hotel in zagnjavi hotelsko osebje, kolikor ji drago. Pravi turistični poslovneži tudi ob slovenski mulariji, ki je prvič v hotelu s petimi zvezdicami in nespretno zapika vilice v kakšen zrezek, da omaka kar frči po belem prtu, pač stisnejo zobe: bolje išta nego ništa! Bolje ti Slovenci kot nič: bolje slovenski ata, ki pride na južino v hotelsko restavracijo ves premočen od znoja in brez majice, mama pa v enodelnih kopalkah kot prazni restavracijski sedeži.

Da me zdaj kdo spet ne obtoži kakšnega norčevanja iz slovenske nacionalne biti, kot je prešlo v razširjeno navado! Ne gre za mamo, ki je v restavraciji v kopalkah in ne za ata, ki je v minimalkah: gre za to, da ambient pogojuje manire in - ceprav Slovenci - v hotelsko restavracijo pač ne moreš v beli majici in minimalkah! To po mojem tolerirajo kvečemu na kakovih Maldivih in še to samo zato, ker folku kar mahajo doljarji iz žepov!

Kakorkoli že opletam s temi Maldivi, jasno je samo to, da me zaradi lastne nelikvidnosti čaka kvečemu Istra. Maldivski otočje Istra ravno ni in tudi politika mi bo hrumela iz vseh koncev in krajev, ampak kaj češ! Poceni je, mi pa smo Gorjenči... ● D. Sedej

JEŽ

BLEJSKI PLETNARJI SO SPET »UDARILI«:

»VEN IZ BLEJSKEGA RAJA!«

Od vile Bled do gostišča na Mlinem sta dva pristana: eden je za privez blejskih pleten, drugi pa za majhne čolne na vesla. Zasebnik Janez Polak in njegova žena Mojca sta si pridobila vsa - in zares čisto vsa - dovoljenja za privez štirih čolnov na tem prostoru. Pletnarji pa očitno z njuno prisotnostjo niso bili zadovoljni in so ju minulo nedeljo nasilno nagnali: pripeljali so tovornjak in njune štiri čolne odpeljali naravnost pred krajeno skupnost na Bledu.

Za razumevanje teh blejskih zapečet je treba povedati, da Janez Polak ni noben »pritepenec« in ne podjetni zasluzkar, ki bi si z izposojo čolnov služil mastne denarje. Družini Polakovih je oddala in izposila čolnovo življensko eksistenco, kar dobro vedo tudi vse pletnarji. In še več: Polakov oče je sam izdelal prvi blejski čoln in leta 1933 so bili na Blejskem jezeru sami Polakovci čolni. Tudi Janez Polak je čolnarski mojster in izdeluje vse vrste čolnov, tudi za blejske pletnarje - kar 90 odstotkov čolnov na Blejskem jezeru je izdelal prav Polak! In ker je prodaja teh čolnov v republike bivše Jugoslavije znatno upadla in naročil sploh ni več, Polakovim pač ni ostalo drugega, kot da se začnejo ukvarjati z oddajo čolnov na Blejskem jezeru.

Janez Polak zagrenjeno pripoveduje, kaj se je v nedeljo zvečer na Mlinem dogajalo:

»Pletnarjem moji čolni ne morejo biti nobena konkurenca, saj čolne najamejo večinoma le kopalc, da se z njimi vozijo po jezeru, včasih pa se res kdo odpelje do otoka. V nedeljo se je dogajalo nekaj, zaradi česar sem vedel, da se bo zvečer nekaj zgodilo. Ko se je kopalec zapeljal do otoka in odšel po stopnicah do gostišča na otoku, je blejski pletnar jezno porinil njegov - moj - čoln od obale. K sreči je bil tam nekdo, ki je čoln spet »ujel« in ga pripeljal nazaj.

Ko so čolne odpeljali, sem obvestil policijo. Edini na Bledu sem, ki imam za čolne vsa dovoljenja, moji čolni so tudi edini, ki so pregledani, edini, ki so registrirani, kar se nikakor ne more trditi za čolne blejskih pletnarjev.

Polakove štiri čolne so blejski pletnarji pripeljali pred blejsko »objino«, češ: tukaj jih imej, oblast... Foto: D. Sedej

Pletnarji so začeli, sem si mislil in zvečer so napravili zares nekaj nezaslišanega, da ne rečem divjega. Proti večeru so mi začeli groziti, češ: »...če bo kdo tu izposojal, bo domaćin, izgini itd. itd., vse v njihovem že znanem nasilniškem stilu. Vedno se sklicujejo na neke služnostne, fevdalne pravice, ki da jih imajo na Blejskem jezeru samo oni in nič drug! Ker sem, priznam, zaradi njihovih nenehnih groženj stražil čolne, sem lahko zgodaj zjutraj videl, kako so pripeljali tovornjak in začeli čolne nasilno trgati s privezom. Hotel sem jih fotografirati, pa so tekli za mano... Skratka: grozljiva sred turističnega Bleda.

Slovenci po svetu

Slovenija je na Švedskem popolnoma neznana dežela

Stanko Tomazin je že v šestdesetih letih študiral in delal na Švedskem in s to državo je bil povezan vsa minula leta, predvsem na področju turizma. Stanko Tomazin je trideset let delal v turizmu na Bleedu in v Kranjski Gori, zato turistično področje prav dobro pozna. Pozna pa tudi Švedsko, naše ljudi na Švedskem, kamor se bo ob koncu letošnjega poletja spet vrnil.

S Stankom Tomazinom smo se pogovarjali o turizmu, predvsem o turistični promociji Slovenije in o Slovencih v diaspori. Prav o teh temah Stanko tudi občasno piše s Švedske za nekatere naše časopise. Kakšni so Švedi? Kakšen je njihov značaj?

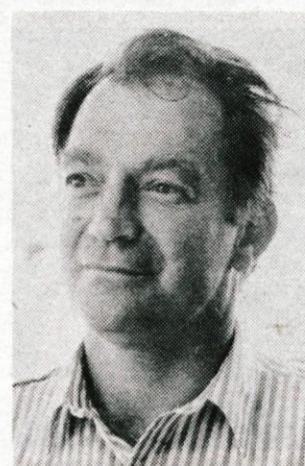
»Bo kar držalo, da so taki, kakor se jih običajno ocenjuje: bolj vase zaprti, bolj sami zase, morda za nas neke vrste posebneži. Resnično jih ne zadovolji vsaka stvar; če pa jih, so izredno zadovoljni in hvaležni. Poletje preživljajo Švedi večino doma, na jesen in zimo pa se odpravijo na jug v toplejše kraje. Poleti doma uživajo na deželi, če imajo lepo poletje, na katerega so izredno ponosni. Pomlad, marca in aprila, ko je na Švedskem še sneg, se radi odpravijo na evropska igrišča za golf. Golf je med najbolj priljubljeni športi, saj je na Švedskem v golf klubih kar 600 tisoč aktivnih igralcev. In še vsak dan jih je več, čeprav se v klub ne pride kar tako: kriteriji so kar ostri in tudi članarina je visoka. Zato, ker so taki ljubitelji golfa, bi si bilo le želeti, da bi tudi pri nas imeli več igrišč za golf, kajti golfisti se vedno selijo z golfa na golf - kot hazardisti!«

Kaj bi jim poleg golfa lahko za njihov okus ponudila Slovenija?

»Žal - sploh je ne pozna! Ko Šved konča obvezno devetletko, nima pojma, kje je Slovaška, Slavonija, Jugoslavija, Slovenija. Geografsko znanje je porazno...«

Zeleta in leta spremljate Slovenci, ki živijo po svetu, tudi na Švedskem. Kako živijo Slovenci v tej skandinavski deželi?

»Na Švedskem živi 6.000 Slovencev - prvi val Slovencev je pljusnil na Švedsko v petdesetih letih, ko so naši fantje bežali preko meje in iz begunskega taborišča potovali naprej na Švedsko, ki je tedaj zelo potrebovala delovno silo. Prvi tuji na Švedskem so bili Poljaki,«

Stanko Tomazin

potem so prihajali Italijani iz južne Italije. Drugi val je bil v šestdesetih letih, po reformi. Leta 1966 in 1967 je prišlo na Švedsko kar 50 tisoč Jugoslovjanov. Slovenci so na Švedskem za razliko od drugih Jugoslovjanov pridni, podjetni, ustvarjajo si družino in mirno delajo in živijo, medtem ko je med drugimi prišleki iz bivše Jugoslavije neverjetno veliko mafije. Zavedni Slovenci se združujemo v društvi, moram pa povedati, da so se mnogi Slovenci v preteklosti naravnost bali včlanjevati v slovensko izseljensko matico, ki je bila podaljšana roka UDBE in ZK. Vodili so jo ljudje, ki so bili povezani z ambasado in so neprestano samo vohunili. Slovenci na Švedskem smo nadve toplo pozdravili - in tudi pomagali - osamosvojitev Slovenije in upamo, da se bomo združevali v slovensko - švedsko prijateljsko društvo, v katerem ne bo nobene politike. Sicer pa je leta 1961 prišel na Švedsko slovenski župnik v okviru slovenske katoliške misije. Gospod Jože Drolc ima 15 od skupaj 30 katoliških župnij in v teh malih slovenskih občinstvih je povezava med Slovenci in seveda slovensko društvo.«

Slovenija je v kar precejšnjih gospodarskih težavah. Kako jih ocenjujete vi?

»Švedska je visoko razvita in zelo socialna država - v vsem tem razvoju pa nikoli niso pozabili na človeka. Čeprav dnevno slišimo, da so v kakšni firmi zaradi novega računalnika izjemnih zmogljivosti na mah odpustili na tisoče in tisoče ljudi, ti ne bodo ostali na cesti pozabljeni. Država jim nudi možnost prekvalifikacije, da o socialni podprtji ne govorimo. Nihče ne trpi pomanjkanja. Slovenija bi morala čimprej iz iz teh prehodov: od nekdanje planske do sedanje špekulacijske ekonomije v globalno ekonomijo. Država se res ne more neposredno vmešavati v tržno gospodarstvo, mora pa s pametnimi ukrepi in nadzorom usmerjati ekonomske tokove neke družbe. Baltiške države kot Estonija in druge so ubrale povsem drugo pot: ne da bi izgubile karkoli od svojega naravnega ponosa in identitete, so hvaležno sprejele tuji kapital in nedvomno jih čaka gospodarski razcvet. Slovenija pa je poleg vsega v svetovnih medijih absolutno premalo navzoča: sploh je ni!

Kaj Slovenci v diaspori mislite o aktualnih razpravah, da ne bi smeli voliti na naslednjih slovenskih volitvah?

»Verjemite mi: to je Slovence po svetu zelo zabolelo! Slovenci, ki smo po svetu, nismo vsi belogradisti. Da se razumejo: Slovenci, ki imamo slovensko državljanstvo, bi morali voliti. To je samoumevno v seleni demokratični družbi na svetu! Šved, ki uživa pokoj in je že kakšnih dvajset let na nemem otočku na Maldivih, bo v času švedskih volitev čisto samoumevno izpolnil volilni listek, zapečatil kuvert in oddal svoj volilni glas na lokalni posti. Tega, da Slovenci, ki imamo slovensko državljanstvo, ne bi smeli voliti, si samostojna slovenska država nikakor ne sme dovoliti...« ● D. Sedej

ZADETEK V PETEK

Danes, v petek, 24. julija, od 16. do 19. ure bo na Radiu Žiri že deveti ZADETEK V PETEK. Ker nas kar precej bralcev Gorenjskega glasa, ki Radia Žiri ne sprejemajo zaradi oddaljenosti, sprašujejo o tem, kakšna so vprašanja v tem kvizu, jih nekaj objavljamo - sami ocenite, ali je Zadetek v petek (pre)težek kviz.

A-7: V teh dneh v škofjeloški občini, točneje v Selški dolini, poteka zanimiva in odmevna turistično etnografska prireditev. Že od prejšnjega petka poteka bogat program, ki bo v center Selške doline - kjer poteka - privabil veliko obiskovalcev. Katera prireditev je to, ki poteka že tridesetič?

A-7: odgovor: ČIPKARSKI DAN V ŽELEZNIKIH

A-8: Prejšnji petek, soboto in nedeljo je turistično ponudbo Gorenjske obogatila Blejska noč - no, letos so na Bleedu tej prreditvi s tisoč luč na jezeru, gorenjskim ognjemetom, dali drugo ime - kako izgleda taka "fešta", ste lahko videli prejšnji teden na Bleedu. Sprašujemo vas, kako so letos poimenovali to prireditev?

A-8: odgovor: RIKLIJEVI DNEVI

B-7: Prejšnji petek se je končal slovenski del 8. mednarodnega festivala Idriart, ki mu predseduje violinisti virtuoz Miha Pogačnik. Začetek in zaključek festivala sta bila na Bleedu, vmes pa so potekali celodnevni izleti in sočasno koncerti. Eden od njih je bil tudi v Škofji Loki - kje?

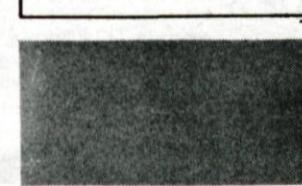
B-7: odgovor: V KAPUCINSKI CERKVI (možen tudi odgovor: Spodnja Sorica)

B-9: Vsakega slovenskega prometnega ministra doslej je velikokrat bolela glava zaradi slovenskih železnic - ta sistem z 12.500 zaposlenimi je v škofjeloški občini prisoten le z odsekom proge Jesenice - Ljubljana. A naši predniki so v letih 1903 - 1931 izdelali projekte za dve progi na loškem ozemlju, ki nista bili zgrajeni. Oba projekta je z variantami predstavila Nataša Budna v letosnjih Loških razgledih. Kateri središči so pred več kot 60 leti želeli z železnicu povezati tudi s Škofjo Loko?

B-9: odgovor: ŽIRI; ŽELEZNIKI

- fotografiranje za vse vrste dokumentov
- komercialna fotografija
- razvijanje filmov

Podjetje za proizvodnjo, servis, trgovino in transport
Sveti duh 185, Škofja Loka

Tel.: 064/632 346

Fax: 064/631 927

PONEDELJEK, 27. julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.15 Video strani
- 9.25 Program za otroke
- 9.25 L. Šuhodolčan: Naočnik in očalnik
- 9.55 Planinica
- 10.10 J. Winteršon: Pomaranče niso edini sadež, ponovitev angleške nadaljevanke
- 11.05 Forum, ponovitev
- 11.25 Utrip, ponovitev
- 11.40 Zrcalo tedna, ponovitev
- 12.00 Poročila
- 12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
- 12.50 Video strani
- 15.20 Video strani
- 15.30 Napovednik
- 15.35 Sova, ponovitev
- 16.50 Obzorja duha, ponovitev
- 17.20 Dobrer dan, Koroška
- 17.50 EP, Video strani
- 17.55 Poslovne informacije
- 18.00 TV Dnevnik
- 18.10 Program za otroke
- 18.10 Radovano Taček: Kruh
- 18.25 Lonček, kuhaj: Ribja pašteta
- 18.35 EP, Video strani
- 18.40 Ali bodo preživel?, angleška poljudnozastavna serija
- 19.10 Risanka
- 19.20 Napovednik
- 19.25 EP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
- 20.00 EPP
- 20.05 Stara vohunska mačka, angleška naničanka
- 20.30 EP
- 20.35 Mednarodna obzorja: Afrika
- 21.15 Jean Anouilh: Cecilia ali šola za očete, TV privedba
- 22.20 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
- 23.15 Napovednik
- 23.20 EP, Video strani
- 23.25 Sova
- 23.35 Zakon v Los Angelesu, ameriška naničanka
- 0.10 Hemingway, evropsko-ameriška nadaljevančka
- 1.10 Video strani

Slovenija 1 21.15

Cecilia ali Šola za očete, francoska drama

Francoski dramatik Jean Anouilh je enodejanko "Cecilia ali Šola za očete" napisal po vzoru Molierovih komedij in jo uvrstil v trilogijo "briljantnih igrig". Igriva lekcija, ki je dve duhoviti ženski zaigrata v odgovor na sebičnost in samoljube moških, si to oznamo v celoti zasluzi: "Cecilia" je delo lucidnega poznavalca človeških slabosti, duhovitega in spretnega komediografa ter izbrusenega stilista - to pa so kvalitete, ki igro "Cecilia ali Šola za očete" uvračajo med mojstrska dela komičnega žanra.

ki 17.10 Wurlitzer 18.00 Trojka iz kioska 18.05 Mi 18.30 Umor je napisala 19.22 Znanost 19.30 Čas v sliki, vreme 20.00 Kultura 20.15 Kakšna sreča, da imamo Marijo 21.08 Kuhrske mojstrij 21.15 Pogledi s strani 21.25 Miami Vice 22.10 Dirigentova skrivnost, belgijsko-francoski film

TV AVSTRIJA 2

- 6.00 Poletne OI '92 13.00 Čas v sliki
- 13.10 Olimpijski telegram 13.15 Poletne OI '92 16.00 Svet sredi stoljetja 16.30 Lipova ulica 17.00 Poletne OI '92 19.53 Vreme 20.00 Šport 20.15 Poletne OI '92 21.08 Kuhrske mojstrij 21.15 Teleskop 22.00 Čas v sliki 22.30 Iskanje boljšega sveta 23.15 Poletne OI '92 1.30 Čas v slik/1000 mojstrov

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 12.00 Video strani 12.10 Poletne olimpijske igre Barcelona '92 17.15 Video strani 17.25 Poletne olimpijske igre Barcelona '92 0.30 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.10 Pregled sporeda 8.15 Santa Barbara, ponovitev ameriške nadaljevanke 9.00 Dobro jutro, Hrvatska/ Poročila 9.30 Srečni ljudje, serija za otroke 9.45 Igračkanje, lutkovna serija 10.00 Poročila 10.10 Dobro jutro, Hrvatska 12.00 Točno opoldne - poročila 12.10 Dragi John, ponovitev ameriške humoristične naničanke 12.30 Jutrofon 13.00 Slika na sliko 13.45 Poročila 13.55 Živiljenje v barvi, francoska nadaljevančka 14.45 The big blue 15.10 Malavizija 15.35 Super babica, otroška naničanka 16.00 Poročila 16.10 Šolski spored 17.10 Poirot, angleška naničanka 18.00 Poročila 18.10 Marke ne padajo z neba, dokumentarna oddaja 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevančka 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.25 Volitve '92: Predstavitev strani 23.35 TV dnevnik 0.15 Slika na sliko 1.00 Poročila v nemčini 1.05 Poročila v angleščini 1.10 Horoskop 1.15 Poročila 1.30 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 13.30 Test 13.45 Poletne OI - Barcelona '92 20.00 Marlboro music show 20.30 Poletne OI - Barcelona '92 1.15 Videotele strani

KANAL A

- 9.45 A Shop, 10.00 RIS, risanke in spoti 10.30 Čebulovo polje, ponovitev ameriškega filma 12.30 A Shop 12.45 Video strani 19.00 Napoved sporeda/Vreme 19.02 Risanke 19.10 A Shop 19.25 Rolanje s hobotnico 19.45 A Shop 20.00 Risanka 20.05 Dnevno informativni program 20.30 Teden na borzi 20.45 Tristana, španško-italijansko-francoski barvni film 22.20 Kanalizator show 23.20 A Shop 23.35 MCM 1.00 Videotele strani

1. RADIO TRIGLAV JESENICE

- 11.00 - Napoved, telegraf, horoskop - 12.00 - Pregled nastopov Gorenjskih športnikov, EPP - 13.00 - Danes do trijnice ure, EPP - 14.00 - Obvestila - 14.30 - Novice, EPP - 15.30 - Dogodki in odmehi - 16.00 - Obvestila - 16.30 - Novice, EPP - 17.00 - Osrednjena tema, EPP - 18.00 - Čestitke - 18.30 - Informativna oddaja BBC, EPP -

1. RADIO ŽIRI

- 14.00 - Napoved programa - 14.10 - Naše okno - 14.30 - Devizni tečaj - 14.35 - Misel za dan - 14.40 - Tolar za knjige - 15.00 - Dogodki danes - jutri - 15.30 - Prenos dnevnoinformativne oddaje Radia Slovenija - 16.00 - Radio Žiri spet z vami - napoved programa do 19. ure - 16.15 - Od srca do lonca - 16.30 - EPP - 17.00 - Športne novice - 17.10 - Otorški program - 18.00 - Novice in obvestila - 18.10 - Mladinski program - 19.00 - Odgovored programa -

KINO

27. julija

CENTER amer. kom. NE RECI MAMI, DA SmO SAMI ob 18. in 20. uri

TOREK, 28. julija 1992

1. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 9.20 Video strani
9.30 Program za otroke
Zgodbe iz šoljke
10.20 Neko je bilo... življenje
10.45 Ljudje in psi, 5. del
11.10 Svetovalna oddaja, ponovitev
11.30 Angleščina v poslovnih stihih, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
12.50 Video strani
15.10 Video strani
15.20 Napovednik
16.05 Sova, ponovitev
Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
Hemingway, evropsko-ameriška nadaljevanja
17.50 EP, Video strani
17.55 Poslovne informacije
18.00 TV Dnevnik
18.10 Program za otroke; Biskvitki, ameriška risana serija
18.35 EP, Video strani
18.40 Alpe - Donava - Jadran
19.10 Risanka
19.20 Napovednik
19.25 EPP
19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
20.00 EPP
20.05 F. Hebrard - L. Velle: Ambasadorin soprog, francoska nadaljevanja
21.00 EPP
21.05 Slovenija - umetnostni vodnik: NUK v Ljubljani
21.15 Kronika, kanadska dokumentarna serija
21.40 Sova
Problemčki, angleška nanizanka
22.05 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
23.00 Poslovna borba
23.10 Napovednik
23.15 EP, Video strani
23.20 Sova: Zakon v LA, ameriška nanizanka
0.05 Glasbeni utrirek: E. Grieg: Zadnja pomlad
0.10 Svet poroča, ponovitev
0.50 Video strani

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 16.20 Video strani 16.30 Poletne olimpijske igre Barcelona '92 1.15 Video strani

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.15 Santa Barbara, ponovitev ameriške nadaljevanke 9.00 Dobro jutro, Hrvatska 9.05 Poročila 9.30 Mali svet 10.00 Poročila 10.10 Dobro jutro, Hrvatska 12.00 Poročila 12.10 Dragi John, ponovitev ameriške humoristične nanizanke 13.00 Slika na sliko 13.45 Poročila 13.55 Življenje v barvah, ponovitev francoske nadaljevanke 14.45 The big blue 15.05 Malavizija 15.10 Daktari, ameriška nadaljevanja 16.00 Poročila 16.10 Šolski spored 17.05 Gost oddaje 17.10 Poirot, angleška nanizanka 18.00 Poročila 18.10 Med Ugljenom in Pašmanom 18.40 Santa Barbara, ameriška nadaljevanja 19.15 Risanka 19.30 Dnevnik 20.35 Volitve '92: Predstavitev strank 23.35 Dnevnik 0.15 Slika na sliko 1.00 Poročila v nemščini 1.05 Poročila v angleščini 1.10 Horoskop 1.15 Poročila 1.30 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 14.10 Test 14.25 Napovednik 14.30 Poletne OI - Barcelona '92 17.15 Glasba/Risanka 17.55 Poletne OI - Barcelona '92 23.00 Glasba 23.05 Poletne OI - Barcelona '92 1.25 Video strani

KANAL A

- 9.45 A Shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.15 Borza 10.30 Tristana, ponovitev španske-francoskega barvnega filma 12.05 A Shop 12.20 Video strani 19.00 Napoved sporeda/Vreme 19.25 Rolanje s hobotnico 20.00 Risanka 20.05 Dnevno informativni program 20.30 Dokumentarski teden: Psihijatrija, 1. del 21.00 Highlander II, ameriški znanstvenofantastični film 22.35 Vreme/Dnevno informativni program 22.55 MCM 1.00 Video strani

TV AVSTRIJA 1

- 9.00 Jutranji program 9.05 Trojka iz kioska 9.30 Sedem svetovnih čudes tehnike 10.00 Velike ceste sveta 10.30 Pisma iz parka, film po romanu Gabriela García Marquez 11.55 Vzemi si sonce z mize 12.00 Življenje med časi 13.00 Čas v sliki 13.10 Zahodno od Santa Feja 13.35 Batman 14.25 Njenih dvanajst mož, ameriški film 15.55 Popaj, risanka 16.00 Jazz in ti 16.25 Resnična zgodba Spita MacPheeja 16.50 Jazz in ti

KINO

28. julija

CENTER amer. kom. NE RECI MAMI, DA SMO SAMI ob 18. in 20. uri

DOMAČE VIŽE
ANSAMBEL NIKA
KRAIGHERJA S POZDRAVI
Z BLEDA

Ali prihaja kaseto ansambla Niko Kraigherja z Bleda v pravem času, glede na zmanjšano kupno moč težko odgovorimo. Mogoče se je prav zaradi tega ansambel odločil, da zaenkrat kaseto Pozdrav z Bleda za slovensko tržišče izda v omejeni nakladi v samozaložbi, saj med ljubitelje domačih viž želi s svojo glasbo. Posnetki lastnih skladb pa so osnova tudi za radijsko predvajanje, da ansambel ljudje bolje spoznajo, čeprav je po stažu delovanja že polnoleten. Vsekakor pa drži, da kaseto in laserska plošča (z enakim naslovom) Pozdrav z Bleda za nemško govorno področje predstavlja našo državo in izreka dobrodošlico turistom, ki so blejskemu turizmu po lanskoletni vojni, obrnili hrbet. (Mognede v teh dneh jih je po podatki na Bledu le 700.) "Pojdiva spet na Bledu je osrednja pesem na glasbo Jožeta Šmidra in besedilo Ivana Sivca, dopolnjena pa jo dve inštrumentalni viži: uvodna Blejski pozdrav in zaključna skladba Blejska noč. Pod domačo streho je viža z nostalgično vsebino, ki jo je odlično solistično zapela Martina Bevc - Špik. Njej je inštrumentalno polko napisal Klemen Repe, imenuje pa se Martinčkova polka. Po naslovu zvezni fantovsko, to pa zato, ker je Martina doma iz blejsko-bohinjskega konca, kjer je posebnost, da ženske govorijo na fanta... Pomažu jutro je instrumentalna melodija, v kateri se začuti prebujajočo naravo, Pustni čas je vesela pevska viža, poskopčena je tudi peska Na plesušči, v inštrumentalni verziji pa Za urne pete. Zanimivo temo odpira pesem Stari mizikant, Čipkarica pa obravnava etnološko področje. Pred leti je bila posnetna z ansamblom Oglaři, ki sem ga vodil, sedaj pa sem napisal nov aranžma in izvedbo v pevskem duetu. Zanimivo je to, da je prav ta pesem, ki je bila prava uspešnica, na nemški kaseti in plošči izdana v slovenskem jeziku. Na fantovčini pa je priredba avstrijske uspešnice skupine Moskirchnerjev," pove o kaseti Pozdrav z Bledu Jože Teran, član ansambla Niko Kraigherja, ki je za projekt napisal levji delež melodij in polovico besedil.

"Nekaj sezona smo imeli na Bledu v hotelu Golf stalne nastope za tuje turiste, ki so se imenovali Blejski domači večeri. Predstavili smo jim značilno slovensko narodnozabavno glasbo s poudarkom na Avsenikih, zaigrali tudi svoje viže in tudi tipično narodno glasbo. V pomoč smo dobili tudi štiri fante iz oktetka Lip, prikazali smo gorenjske folklorne plese in poskrbeli za dobro razpoloženje," je povedala o lanskih nastopih pevka ansambla Martina Bevc - Špik. Letos so muzikantje pridno nastopali v tujini na prireditvah pod "celtnami", videli in slišali pa jih bomo lahko tudi na slovenskih nastopih.

Drago Papler

VESELO PO DOMAČE Z
ALPSKIM KVINTETOM

Leto dni po srebrnemu jubileju, ki pa ga zaradi vojne v Sloveniji muzikantje niso mogli proslaviti, je narodnozabavni ansambel Alpski kvintet zopet polno razprodan z nastopi po tujini. Nekaj jih bo tudi za domače občinstvo, prav v teh dneh pa na televizijskih ekranih gledamo zaporednih šest oddaj z uspelega Alpskega večera '92 na Bledu, ki je idejno nastal prav pri vodji Alpskega kvinteta Jožetu Antoniču. Zasedba Alpskega kvinteta se je lani spremnila v vokalnem delu, kjer je po odhodu Ota Pestnerja, zven iz dueta postal tercet, pevki Ivanki Kraševci sta se pridružila Simona Vodopivec in Braco Koren. Inštrumentalisti ostajajo že vrsto let v enaki postavi. Nasprotno Alpski kvintet v tujini žanje velike uspehe, za prodane plošče in kasete pa je bil do sedaj nagrajen s petimi zlatimi in diamantno ploščo v tujini in dvema zlatima ploščama doma. Letos veliko gostujejo tudi v programih satelitskih in kabelskih TV in sicer na SAT 1 in RTL PLUS. Za lanskoletno uspešno kaseto in lasersko ploščo Na Brezjah že zvon zvoni, je pri Založbi kaset in plošč RTV Slovenija izšla že nova kaseto z naslovom Veselo po domače, ki v opusu Alpcov nasprotno zaokrožuje že 25. glasbeni projekt.

"Vseskozi smo težili k svojemu zvoku, po katerem je Alpski kvintet takoj razpoznaven. To je alpska glasba klasičnega kvinteta z vplivi moderne glasbe dixielanda, ki ga je naš glavni komponist Ivan Prešeren veliko igral. Tudi novi pevski del se je uvel lepo z inštrumentalisti. Da je postal zven tipičen, je pomembna tudi vloga aranžerja Ivana Prešerna, sicer pa ob njem skladbe prispevajo skoraj vsi člani sestava: Janez Perc, Edi Semeja, pa jaz, sodelujeta pa že vrsto let pri projektih Bojan Prešeren in naš nekdanji harmonikar Jože Brunik," je povedal Jože Antonič, vodja Alpskega kvinteta.

Besedila v temah opevajo življenje in navade ljudi, naše kraje v svojih podobah in utrip ter lepoto dežele. Na najnovejši kaseti je kar štirinajst viž v ritmu valčka in polke, ki so izšle v nemški in slovenski verziji. Kaseto Veselo po domače predstavlja Jože Antonič: "Polka Pri nas bo ples je veselega značaja, nasprotno pa so za plesne poskočne ritme primerne inštrumentalne polke Skozzi Karavanški predor s pozavno Janeza Pera v ospredju, moderna viža Počitniško razpoloženje z vodilno trobento jazz stilu, klasična skladba Gremo v Portorož ter v zvenu novost naslovne viže Veselo po domače s tremi harmonikami, ki jih igrajo Edi Semeja, Ivan Prešeren in Simona Vodopivec. V polki Korajzen sem fant se solistično predstavlja Braco Koren, v duetu pa se Ivanka Kraševci in Simona Vodopivec predstavljata z "Love story" valčkom Kaj šepeta moje srce in šaljivo v Tofovem stilu Ženska pokonč' drži vogale tri. Ljubezni čas je romantičen valček na besedilo Elze Budau, domoljuben je valček Edija Semeje Rad svoj dom imam, Marjan Stare pa je v besedilu izlil občutja, ko prihaja konec tedna na oddih v počitniško hišico v pesmi Vračam se pod Golico. Polka Na Mežakli mi je dala navdih v mojem okolju v neposredni bližini Gorj, v ta svet pa se vključuje Burnikova melodija Rad moja imam konjiča, za katere smo sem besedilu napisal v spomin na prijetne čase... Valček Mir si želimo pa je otežen, porodil pa se je ob lanskoletnih vojnih dogodkih, ki bi morali v Gorjah obeležiti 25-letnico glasbenega delovanja."

Alpski kvintet ima poleti tri nastope tedensko, jeseni prav tako, po novem letu pa se začne pripravljati na snemanje novega projekta. Že sedmo leto je tonski inženir Stane Knific, znan tudi kot menedžer za slovensko območje, ki skrbi, da je s tehniko in ozvočenjem vse v redu in pravočasno na mestu koncerta. Sestava se lahko pohvali tudi s šestkratnim nastopom v Seniku godcev Karla Moika, ima pa tudi zasluge pri ambasadortvu slovenske domače glasbe. Njihova pesem Ljubim te, Slovenija zelena, je že pred leti opevala našo deželo in ponazarjala narodnostno zavest. Sedaj je skladb o Sloveniji mnogo nastalo raznoraznih ansamblih in se je tema že kar obrabil, zato so Alpc Slovenia s sedanjega projekta za domače tržišče raje poimenovali Rad dom svoj imam...

Drago Papler

Sončkov kot

Tako...

...Joe Cocker se je odrolal domov, s tam okrog 45.000 ameriškim, ta zelenimi v žepu. Koncert, ki ga je imel pred tednom dni v Ljubljani, je bil, jasno, mega. Avtogram pa je Joe dal le redkin (beri dvema osebama), jasno tudi Aligatorju, ki je bil oni dan v šestintridesetih nebesih (pojasnilo za Marjan). Baje, da je prejšnji petek namesto Aligatorja v Sončku prodajal en full cool tip. Ja, čisto mogoče. Dobro. Gremo žrebati. Seveda iskana oseba iz prejšnjega tedna je bil Sašo Hribar, katerega je povsod dost', tudi v Ljubljenu je baje na vespeli malo dolgcajta naredil, kot piše Beti. Jani je zelo domeselno na dopisnico nalepil kar Sašotovo sliko. Ej for! Žrebali je tokrat zgleden član stranke LSD (Drnovšek pa to) Valentín Klementič imenovan Tine Turner, ki bo kmalu diplomiiral - če že ni. Ja, srečo je tokrat imela Tadeja Rozman, Tuga Vidmarja 12, 64000 Kranj, Tine Turner in Aligator pa vas, gospodična Tadeja, tudi vabita, da se včlanite v LSD (Drnovšek pa to) stranko. Your Choice.

TOP 3

- Pot polna ognja - California
- Zaspi pri meni nočoj - Pop design
- Night Calls - Joe Cocker

NOVOSTI

Novo kaseto so izdali Rdeči Baron in sicer z novo pevko Žanjo (namesto Saše Einsidler). Zadevi se reče Postavi se zase. Ob 20. letnici Vala 202 je bil v Križankah koncert, ki so ga tam eni lepo zabeležili na kaseto, zdaj pa jo dobite v Sončku. Do sobote lahko tudi kupite (tisti, ki ste prvo izdajo zamudili) ponatis CD plošče Pankrtov (njihov Collection), kajti drug teden... ops to pa že drugam spada.

IN ŠE NAGRADNO VPRAŠANJE ŠT. 56:

Drug teden bo namreč prodajalna Sonček zaprta, zato žal naslednji Sončkov kot odpade. Vprašanje pa se glasi - Ali gre Aligator (sončkošef) na dopust ali ne? Možnosti sta dve, ja ali pa ne. Odgovore pošljite do srede, 5. avgusta (torej je časa 14 dni), na Gorenjski glas, pripis "Sončki". Pa še nekaj. Vsi greste najbrž kam na počitnice, h starci marni, k starmu atu, k teti, stricu ali pa celo na moreje. Tisti, ki bo od najbolj daleč poslal razglednico na naslov Sonček - Aligator, Cankarjeva 7, Kranj, bo enkrat konec avgusta prejel nagrado - dve kaseti. Na posel torej. Saajoonaaraa (Renata press)!

DESETA LESTVICA "TRŽIŠKI HIT"

- Th. Adijo mare - BRANE DRVARIČ
- Ne pozabi me - CALIFORNIA
- Viva Las Vegas - ZZ TOP
- Ne bom ti lagal - POP DESIGN
- O, mama, mama - BRANE DRVARIČ
- Take a chance on me - ERASURE
- It's my life - Dr. ALBAN
- The one - ELTON JOHN
- Jump - KRIS KROSS
- Tebi - POP DESIGN

PREDLOGI:

Tuji:
Vaš: Joy - SOUL 11 Soul
Naš: I drove all night - ROY ORBISON

Domači:

Vaš: Gate na glavo - LAČNI FRANZ
Naš: Sanje - ČLENKA GODEC

Med skladbami iz lestvice in predlogov izberite tri, ki so vam šle najbolj v uho in jih vpišite v kupon. Pripisite dva čisto svoja predloga in vaš naslov ter vse skupaj pošljite na naslov: RADIOTRŽIČ, Balos 4, 64290 Tržič, po dopisnico vržite kar v naš nabiralnik. Tokrat smo izžreballi Francija Žumra, Vodnikova 14, 63000 Celje.

Slišimo se zopet v četrtek ob 18.05 na frekvencah 95.0, 88.9 MHz, ali 1584 Khz. Še naprej vas vabiva k sodelovanju v takem velikem številu.

Jernej J. in Jekica G.

kupon št. 11

1.

2.

3.

Predlog:

Tuji

Domači

Naslov

"ŠUC" KRAJN d.o.o. TEL.: 212-473
KAJUHOVA 20 218-776
Tehnična trgovina, Likožarjeva 1 a, Kranj 212-591
FAX: 211-887

V zalogi:**IZREDNA PONUDBA MOPEDOV TOMOSA ATX****50 C Cena samo 148.000 SIT****LADA SAMARA 1300/3V****1500/3V****1300/5V****1500/5V****KARAVAN 1500/5V****NIVA 1600****YUGO KORAL 45 E****KORAL 45****KORAL 55 E**

457.000

483.600

520.000

546.000

410.000

525.200

358.000

360.500

414.000

DOBAVA TAKOJI!**Dom učencev in študentov****IVO LOLA RIBAR****Kranj, Kidričeva 53****Svet doma učencev in študentov Ivo Lola Ribar ponovno razpisuje delovno mesto****RAVNATELJA**

Za ravnatelja je lahko imenovan, kdor izpolnjuje z zakonom o usmerjenem izobraževanju določene in posebne pogoje, ki so:

- visoka izobrazba pedagoške smeri
- strokovni izpit
- najmanj pet let vzgojnoizobraževalne prakse
- da ima organizacijske in strokovne sposobnosti, ki jamčijo, da bo s svojim delom prispeval k uresničevanju smotrov v ciljev doma, kar dokazuje s svojim minilim delom
- da je pri svojem pedagoškem delu dosegel delovne rezultate, iz katerih izhaja, da bo lahko uspešno opravljal dela in naloge pedagoškega vodje doma.

Kandidati morajo poleg dokazil o izpolnjevanju pogojev predložiti kratek opis dosedanja dela in predstaviti svoj pogled na razvoj doma.

Ravnatelj bo imenovan za štiri leta.

Prijave z dokazili in opisom dosedanja dela naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi razpisa na gornji naslov. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh oziroma po prejemu soglasja ustanovitelja.

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj
TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
216-245

AVTO ŠOLA
ing. HUMAR

TRGOVINA ZAPRAVLJIVČEK
STRĀŽIŠKE
OBVEŠČA CENJENE
KUPCE, DA IMA NA
IZBIRU CELOTNI ŠOLSKI
IN DARILOV PROGRAM
PAPIRUS S
15 %
POPUSTOM!

SOLAR BIO BABY
Solar - Solay
kakovovo olje za sončenje

samo 370 SIT

učinkovita zaščita pred soncem

DROGESAN KRAJN
SINCE 1919ORGANIZIRA TEČAJ
CESTOPROMETNIH
PREDPISOV v kranjskigimnaziji
začetek tečaja
bo v ponedeljek

27. 7. 1992

ob 18. uri

VOZILI BOSTE NA
SODOBNIH

VOZILIH R 5, GOLF in

motornem kolesu YAMAHA

311-035

*****

ZAKAJ KUPITI NOVI AVTO**RENAULT PRI****REMONT** p.o. KRAJN
KRAJN LABORE

- ker ga dobite s 5 do 10 % popustom
- ker ga dobite takoj
- ker vam poklanjajo avtoradio
- ker vam servisirajo vozilo 20 % ceneje

tel. 223-276 Remont Kranj, Labore

tel. 631-482 poslovalnica NAMA Škofja Loka

SREDA, 29. julija 1992**1. PROGRAM TV SLOVENIJA**

- 10.10 Video strani
- 10.20 Program za otroke
- 10.20 Biskvitki, ponovitev
- 10.40 Alice in deželi risb, oddaja TV BiH
- 10.55 F. Hebrard - L. Velle: Ambasadorini soprog, ponovitev francoske nadaljevanke
- 11.50 Poslovna borza, ponovitev
- 12.00 Poročila
- 12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
- 12.50 Video strani
- 15.20 Video strani
- 15.30 Napovednik
- 15.35 Brezdomci, ponovitev angleške dokumentarne serije
- 16.25 Sova, ponovitev
- Problemčki, angleška nanizanka
- Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
- 17.50 EP, Video strani
- 18.00 Program za otroke: Živ žav
- 19.05 EP, Video strani
- 19.10 Risanka
- 19.20 Napovednik
- 19.25 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
- 20.00 EPP
- 20.05 Film tedna: Elvis, ameriški barvni film
- 22.30 EPP
- 22.35 TV Dnevnik, Vreme, Šport
- 23.30 Napovednik
- 23.35 EP video strani
- 23.40 Sova
- Nenadni uspehi, ameriška nanizanka
- 0.05 Zakon v Los Angelesu, ameriška nadaljevanke
- 0.50 Video strani

Slovenija 1 20.05**Elvis, ameriški barvni film**

Film, ki ga predstavljamo, je nastal na podlagi televizijske serije, ki jo je režiral znani ameriški režiser John Carpenter. Več kot dveurna inačica sprembla Elvisa skozi značilne trenutke njegovega življenja od deških let dalje. Ne poskuša razkrivati vzkroža za njegove uspehe in ne komentira njegovega obnašanja, zato se je film lahko izognil kritičnim komentarjem ali psihosoziološkim podtonom. Vlogo Elvisa je dobil Kurt Russell, ki mu ob tako izrazitem in nevskdanjem originalu gotovo ni bilo lahko. Elvisovo mater pa je odlično predstavila Shelley Winters.

TV AVSTRRIJA 2

- 6.00 Poletne OI '92 15.55 Leksikon umetnikov 16.00 Napredek z razumom 16.30 Zemlja in ljude 17.00 Poletne OI '92 19.53 Vreme 20.00 Šport 20.15 Poletne OI '92 21.30 Črno na belem 22.00 Čas v sliki 22.25 Trailer 22.40 Nogomet 23.00 Poletne OI '92 1.30 Poročila/1000 mojstrovin

2. PROGRAM TV SLOVENIJA

- 12.05 Video strani 12.15 Poletne olimpijske igre Barcelona '92 17.00 Video strani 17.10 Poletne olimpijske igre Barcelona '92

1. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 8.10 Pregled sporeda 8.15 Santa Barbara 9.00 Dobro jutro, Hrvatska 9.35 He-Man in gospodarji vesolja 10.00 Poročila 10.10 Dobro jutro, Hrvatska 12.00 Poročila 12.10 Dragi John, ponovitev ameriške humoristične nanizanke 13.00 Slika na sliko 13.45 Poročila 13.55 Življenje v barvah, ponovitev francoske nadaljevanke 14.45 The big blue 15.10 1001 Amerika, animirana serija 16.00 Poročila 16.10 Šolski spored 16.50 Naravne znamenitosti: Lošinj 17.00 Ca, kaj, šta 17.10 Poirot Agathe Christie, ponovitev angleške nanizanke 18.00 Poročila 18.10 Hrvatska spominska knjiga: Silvije Strahimir Kranjec 18.40 Santa Barbara 19.30 Dnevnik 20.30 Volitve '92: Predstavitev dveh predsedniških kandidatov 22.00 V obnovi Hrvatske 22.35 Dnevnik 23.20 Slika na sliko 0.05 Poročila v nemščini 0.10 Poročila v angleščini 0.15 Horoskop 0.20 Poročila 0.30 Video strani

2. PROGRAM TV HRVAŠKA

- 14.10 Test 14.30 Poletne OI - Barcelona '92 0.15 Video strani

KANAL A

- 9.45 A shop 10.00 RIS, risanke in spoti 10.30 Highlander II, ponovitev ameriškega znanstvenofantastičnega filma 12.05 A shop 12.20 Video strani 19.02 Risanka 19.10 A Shop 19.25 Rojanje s hobotnico 19.45 A Shop 20.00 Risanka 20.05 Dnevno informativni program 20.30 Vreme 20.32 Kult - Ura 21.00 Kdo tam pojde, jugoslovenski film 22.30 Metamorfoze, kratki švicarski film 22.55 Vreme/Dnevno informativni program 23.15 A Shop 23.30 MCM 1.00 Video strani

TV AVSTRRIJA 1

- 9.00 Jutranji program 9.05 Trojka iz kioska 9.30 Sedem čudes tehnike 10.00 Velike ceste sveta 10.30 Budujoči ljudi 11.00 Skrivnostni voz 13.35 Batman 14.25 Charlie Brown in prijetnji, ameriška risanka 15.40 Raji že živali 16.00 Jaz in ti 16.05 Jan Niklas - Deček iz Flandrije 16.25 Resnična zgodba Spita MacPheeja 16.50 Jaz in ti - poletna igra 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Trojka iz kioska 18.30 Umor je napisala 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki 20.00 Kultura 20.15 Štiri dekleta iz Wachaua, nemški film 21.50 Pogledi s strani 21.55 Manekenka in volhjč 22.45 Škrlatni biljard, francoski film 0.10 Cena ljubezni, grški film 2.05 Poročila 1000 mojstrovin

KINO**CETRTEK, 30. julija 1992****1. PROGRAM TV SLOVENIJA**

- 10.30 Video strani
- 10.40 Program za otroke
- 10.40 Dimnikarček se potepa po svetu, slovaška risana serija 10.50 Z barko po Piranskem zalivu 11.10 Nekoč je bilo... življenje 11.35 Ljudje in psi, 6. del 12.00 Poročila
- 12.05 TV Dnevnik BiH, ponovitev
- 12.50 Video strani
- 16.20 Video strani
- 16.30 Napovednik
- 16.35 Sova, ponovitev
- Nenadni uspehi, ameriška nanizanka
- Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
- 17.50 EP, Video strani
- 18.00 Poslovne informacije
- 18.00 TV Dnevnik
- 18.10 Program za otroke: M. Matčetov: Zverinice iz Rezije
- 18.28 EP, Video strani
- 18.30 Že veste..., svetovalno - izobraževalna oddaja
- 19.10 Risanka
- 19.20 Napovednik
- 19.25 EPP
- 19.30 TV Dnevnik, Vreme, Šport, Žarišče
- 20.05 Tahir Mujčić - Igor Mrduljaš: Ste bili v Zagrebu, gospod Cabaret?, oddaja HTV
- 21.15 EPP
- 21.20 Tednik
- 21.20 TV Dnevnik 3, Vreme, Šport
- 23.05 Poslovna borza
- 23.15 Napovednik
- 23.20 EP, Video strani
- 23.05 Sova
- Dragi John, ameriška nanizanka
- Zakon v Los Angelesu, ameriška nanizanka
- 0.40 Video strani

Slovenija 1 10.50**Z barko po Piranskem zalivu**

Otroci, pridružite se Zvonetu in skupini otrok, ki so se odpravili na zanimiv in prijeten potep po Piranskem zalivu: seveda ne peč, pač pa z barko, ki je postal kar njihov drugi dom.

TV AVSTRRIJA 1

- 9.00 Jutranji program; Čas v sliki 9.05 Trojka iz kioska 9.30 Zemlja in ljude 10.00 Velike ceste sveta 10.30 Dobrodošli v kehi, britanski film 11.40 Črno na belem 12.15 Klub za seniorje, ponovitev 13.00 Čas v sliki 13.10 Zahodno od Santa Feja 13.35 Batman 14.25 Stan in Olio v pobalinskih letih 15.55 Popaj 16.00 Jaz in ti, otroški program v živo 16.25 Resnična zgodba Spita MacPheeja 16.50 Jaz in ti - Počitniška igra 17.00 Mini čas v sliki 17.10 Wurlitzer 18.00 Trojka iz kioska 18.30 Umor je napisala 19.22 Znanje danes 19.30 Čas v sliki 20.05 Kultura 20.15 Zvezeca Avstrija 21.20 Pogledi s strani 21.30 Murphyjeva vojna, ameriški film 23.10 Moulin Rouge, angleški film 1.00 Chicago 1930, serija 1.45 Poročila/1000 mojstrovin

TV AVSTRRIJA 2

- 6.00 Poletne OI '92 13.00 Čas v sliki 13.10 Olimpijski telegram 13.15 Poletne OI '92 16.00 1000 mojstrovin 16.10 Leksikon umetnikov 16.15 Reke naše zemlje 16.00 Čas v sliki 18.05 Poletne OI '92 19.00 Lokalni program 19.30 Poletne OI '92 21.30 Čez vod, kultura 22.00 Čas v sliki 22.30 Poletne OI '92 1.30 Poročila

RADIO KRAJN

- 8.00 - Dobro jutro Gorenjska - 8.20 - Oziramo se - 8.30 - Hov - ne znam domov - 8.40 - Pregled dnevnega tiska - 9.00 - Gorenjska včeraj - danes - 9.20 - Novinarski blok - 10.00 - Poročila Radia Slovenija - 10.55 - Pet za pet - 12.15 - Osmrtnice zahvale - 12.20 - Črna kronika - 12.55 - Pet za pet - 13.0

Žrebanje nagradne križanke AVTOMEHANIKE iz Škofje Loke

V naše uredništvo ste nam do včeraj - četrtna, 23. julija, do 8. ure, poslali 1.329 rešitev, tričlanska komisija naših bralcev pa je izmed njih izzrebal naslednje reševalce:

- Izzredala naslednje resevake:

1. nagrado - bon v vrednosti 10.000,00 SIT prejme
ŠTEFKA DOLENC, Zg. Bitnje 27, Žabnica
2. nagrado - bon v vrednosti 5.000,00 SIT prejme
TOKE TOMAN, Bresje 68/a, Brezje
3. nagrado - bon v vrednosti 3.000,00 SIT prejme
JANEZ SAJOVİC, Planina 9, Kranj
4., 5. in 6. nagrado v vrednosti 1.000,00 SIT, ki jih podarja Gorenjski glas,
pa prejmejo:
TILKA LAZNIK-KLEČ, L. Hrovata 9, Kranj
POLONCA TOMAZIN, J. Puharja 7, Kranj
in
JERNEJ MIHOTOVEC, Ladija 4, Maribor

JERNEJ MIHOVEC, Lajčka 4, Medvode

PRAVILNO GESLO JE BILO: FIAT AVTO VAŠIH SANJ

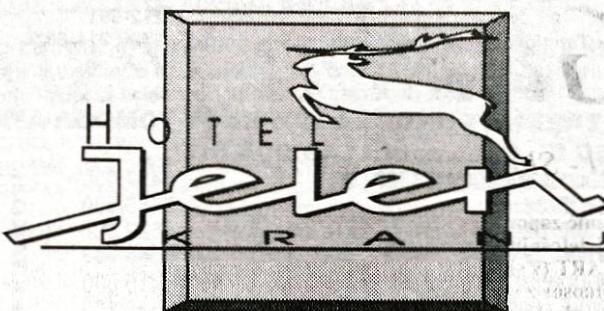
V sodelovanju s Trgovskim centrom JELEN Kranj smo pripravili novo veliko nagradno krizanko s fondom nagrad v skupni vrednosti več kot 20.000,00 SIT. Izmed tistih, ki bodo poslali pravilno rešitev na kupo-

NAGRADNA KRIŽANKA

nun iz križanke (rešitev dobite iz črk na oštreljenih poljih!), bo na javnem žrebanju 31. julija ob 20.30 (na začetku Kranjske noči) izžrebanih pet nagradnjencev za pet enakovrednih nagrad:

- nagrada: družinsko kosilo za 4 osebe (Hotel Jelen)
- nagrada: fotoaparat (Techno Kranj)
- nagrada: športna majica v vrednosti 4.000,00 SIT (MGV šport)
- nagrada: par modnih čevljev (MCO Kranj)
- nagrada: izbor piščač (za izžrebanca) oziroma izbor slaščic (za izžreban-ko) - Carinthia

Rešitev na dopisnicah pošljite do 31. julija na GORENJSKI GLAS, 64000 Kranj - lahko pa jih kar brez znamke oddate v TD Cerklje, TD Škofja Loka ali poslovalnicah Slovenijaturista v Kranju in na Jesenicah. Veliko užitka pri reševanju in sreče pri žrebanju 31. julija v Kranjski noči.

TRGOVSKI CENTER JELEN

TECHNO FOTO HI-FI VIDEO

Latinski naziv za Koroško

2500 KM DOLGA REKA V JUŽNI AMERIKI

TRGOVSKI CENTER JELEN

MGV SPORT

Hotel Jelen

Techno Foto Hi-Fi Video

TRGOVSKI CENTER JELEN

VERSKO SPRAVNO DEJANJE

VULKAN NA FILIPINIH

IT FILM REŽISER FRANCESCO

PREBIVALEC ILIRUE

MAJHNA ŠPORTNA JADRNIČA

ST GRŠKO TEKMOVANJE

4

9

PERZUA

m.co. d.o.o.

NILS JENS

NAZIV

IMe PIS (PEROCl)

IZVIRNI KRAK REKE MENAM

Franc Križnar

Glasba festivala Idriart

Bled - Slovenija - Koroška (Avstrija), 10. do 17. julij 1992

Že osmič zaporedoma je za nami sloviti blejski del ali samo ena od postaj letosnjih festivalov širom sveta in na vseh petih celinah - IDRIART (v slovenskem prevodu Inštitut za razvijanje medkulturnih odnosov z umetnostjo s sedežem v Ženevi). Ponovno je bila v ospredju glasba, koncerti in predavanja, ki se je dotikajo tako ali drugače, duša in srce tega festivala pa vsekakor še vedno predstavlja soustanovitelj, direktor in umetniški vodja festivalov IDRIART, slovenski violinist, naše (gorenjske) gore list MIHA POGAČNIK.

Tako in v izjemni umetniški rasti festivalov IDRIART je bilo tudi letos, pa ne le samo na Bledu (kar se je zelo spodbudilo dokazalo že lani, 1991 na 7. blejskem festivalu IDRIART), pač se je IDRIART izjemno smiselnost razširil na celotno gorenjsko območje (poleg Bleda namega še kranjsko-škofjeloški dan, Selška dolina in za sklep - finale še avstrijska Koroška) in segel celo na kompletno slovensko etnično področje, z vključitvijo Ziljske doline onstran Karavank in v sosednji ter prijateljski državi Avstriji. Kako pa bi sicer lahko drugače zaokrožili tako blejski del festivalov IDRIART kakor nasprotnih njihovo poslanstvo in simbiozo te velike kulturološke družine, ki se premika z glasbo, ob glasbi in z glasbo po vsem svetu. Za ta del umetnostne discipline - glasbe, kjer je celotna ideologija festivalov IDRIART globočno zasidrana; pač velja ta ugotovitev kot neke vrste osrednji moto.

Morda je malce zaostal ali celo izostal tak koncept same otvornosti, kjer poleg slavnostnih govorov (akademik, pesnik, podpredsednik SAZU) in član predsedstva R. Slovenije Ciril Zlobec, direktor festivalov IDRIART in njihov umetniški vodja Miha Pogačnik in predsednik skupštine občine Radovljica Vladimir Černe) in predavanja dr. Georga Seekelyja - Kühlewinda z naslovom Kaj naj bi bila Evropa - Pogoji miru, nismo slišali drugega. In če je bil uvodni ceremonij na začetku letosnjega blejskega festivala IDRIART v blejski Festivalni dvorani (petek, 10. julija) sprejet komaj s polovično zase-

denostjo največjega gorenjskega "glasbenega" avditorija, pa je bil potem že prvi večerni koncert v blejski otoški cerkvici že v povsem pravem in identičnem ideološkem konceptu celotnega festivala. Polno zasedena cerkvica je zopet prepustila mesto izključno glasbi - Bachovi glasbi, ki je nekako že neke vrste drugi sinonim festivalov IDRIART in našega odličnega violinista MIHA POGAČNIKA. V obeh obrobnih Bachovih Sonatah (št. 4 v C-molu, BWV 1017 in št. 5 v F-molu, BWV 1018) se je Pogačniku pridružil še mariborski čembalist JANKO ŠETINC, ki je tokrat igral na preverjenem dvomodelnem čembalu v stilu francoskih inštrumentov iz 18. stoletja in je bil izdelan v ateljeju Borisa Horvata (Ljubljana 1982). Violinist Pogačnik pa je za "intermezzo" igral še solistično Bachovo Solosonato v A-molu (BWV 1003). Prepolnost baročno - pompoznega zvoka obeh inštrumentov ali same violine v enem od vseh treh primerov je dodobra napolnila prezbiterij in ladjo blejske otoške cerkvice, triumf glasbe je bil na začetku prepoln.

Skoraj tridnevni odmor, ki je potem sledil za glasbeni del letosnjega blejskega festivala, pa je zato na različne (predavalne) načine na tečajih osvetila ostatečne centre ideoloških zasnove festivalov IDRIART, ki pa so v glavnem tudi že iz leta v leto bolj ali manj tradicionalni, zamenjujejo se še njihovi predavatelji, nekateri od njih ostajojo, prihajajo novi, odpadajo nekateri iz preteklih let. Preveč je sedaj vseh, da bi jih podrobnejše opisoval, vsi po vrsti pa

marsikdaj nimajo čiste direktno povezave z glasbo samo, kljub temu pa se seveda najdejo tudi taki, ki jih je glasba ali izvala ali pa so posledica ali rezultat nje same (glasbe): evritmija, biološko - dinamično poljedelstvo, uresničevanje zunanjega in notranjega miru, zdravstveno varstvo otrok v waldorfskih šolah, samospoznavanje z opazovanjem sveta - spoznavanje sveta z opazovanjem človeka - ključ za uresničevanje waldorfske pedagogike, kako se učitelj pripravlja na pouk, ezoterično krščanstvo bogomilov in islam, kaj je antropozofija, meditacija in njeni tehnični nasprotki, pot k družbeni ureditvi po meri človeka s pomočjo socialne troščenitve, človek in čebela - čebelarjenje prihodnosti, predocenje večnosti (s pomočjo sveta fresk in ikon srbskih in makedonskih pravoslavnih samostanov), bolno telo - zdrav duh, denar v službi narave, človek in družbe - nova pota v ravnanju z denarjem in uvod v antropozofsko medicino. Vse to, kar mi je uspelo le našesti, se je potem na Bledu odvijalo drugi, tretji in četrti dan, ...

Glasba sama pa se je povsem osrednjičeno ponovno pojavila četrti dan letosnjega festivala, (13. julija), ko je na večernem koncertu v blejski Festivalni dvorani nastopil komorni ansambel CAMERATA LABACENSIS (KOMORNI ORKESTER RTV SLOVENIJA) s solistoma - klarinetistom ALOJZOM ZUPANOM in violončelistom MILOŠEM MLEJNIKOM ter dirigentom KRISTIJANOM UKMARJEM. V uvodnem slovenskem delu tega sporeda smo najprej slišali eno od ponovitev tehtne skladbe Vilka Ukmarija (1905 - 1991) - Transformacije za godala, harfo in tolkala, sedemstavčno delo iz leta 1973. V sedmih stavkih gre za sedem skladateljevih duševnih potez, za sedem doživetij, od katerih je vsako v svojem nastanku zasidrano v pod-

zavestnem nagonu, nato pa se preobraža po hotenju zavestnega jaza v osveščeno viševrednost. To pa je že veliko bolj skladateljev filozofska - psihološki pogled in bistvo človeške razvojne poti, je rast - iz občestva v osebno, v posebljeno zavest, zunaj - glasbeno in v tem najbolj tesno povezano s samo ideologijo festivalov IDRIART. Ukmari je to reševal in rešil najbolje. Veliko, ali zelo tesno se mu je v nadaljevanju približal s krstno - prvo izvedbo Marijan Gabrijelčič (roj. 1940), katerega delo Incontri za violončelo, klarinet, godala in timpane smo tokrat slišali prvič. Že sam naslov - Srečanje, kar pa so vsi protagonisti tega izvedbenega akta ene najboljših Gabrijelčičevih del sedanosti dodeobra obarvali, izvedli, poustvarili, to potrjuje. Izvrstna solista, dovolj zagnani dirigent in pa ansambel, ki je že desetletja vajen takih in podobnih novosti, poustvarjalno in tonsko skrajno zaostrene glasbene motivike, vse to je prispevalo po dolgih letih blejskega dela festivalov IDRIART, krstno izvedbo slovenskega dela in kar bi lahko ali morda celo moralno postati njegova stalnica, obveza do slovenskega naroda in njegovih (glasbenih) ustvarjalcev. Za letos so k temu pripromogli še člani Camerata Labacensis, ki so za sklep na tem koncertu izvedli še Schönbergovo Ozarjenje noč, op. 4 (iz leta 1899 za godalni sekstet, in 1917 - 1943 za godalni ork.). Odlična izvedba pa ni mogla zasenčiti obeh slovenskih del. Na kranjsko - škofjeloškem "pohodnem" - petem dnevu letosnjega IDRIART-a je glasba udeležence spremljala pravzaprav ves dan. Že na začetku so v kranjski cerkvici sv. Jošta (Šentjoš) izključno z Bachovimi deli nastopili violinist MIHA POGAČNIK, violončelist MILOŠ MLEJNIK in čembalist JANKO ŠETINC. Bach je ostal torej še naprej neke vrste stalnica tega festivala; opravil

čeno in zaslubo, spodbudno in kvalitetno, lepo in spokojno. Na orgelsko - pevskem koncertu v cerkvi v Cnrgrobu, ki tudi se sodi v ta dan, pa smo slušali skupni in samostojni nastop organista TONETA POTOČNIKA (Girolamo Frescobaldi) in KOMORNEGA PEVSKEGA ZBORJA "LOKA" iz Škofje Loke, ki ga je vodil zborovodja JANEZ JOCIF. S skladbami - odlomki iz Frescobaldijeve Messe della Madona je najprej pel moški del zborja, sledile pa so predigra, medigre, poigre orgelskih del Frescobaldija s Potočnikom, na koncu pa je v isti izvedbi izvedeno še nekaj del istega skladatelja: Himno Ave Maris Stella, Magnificat sesti toni in Tocata (za sklep). Zbor sam je potem pel nekaj Gallusovih uspešnic, sklep pa je bil namenjen še enemu od slovenskih baročnih skladateljev Gabrijelu Plavcu (a cappella in zbor z orglami). Škofjeloški dan je bil potem zaključen z violinsko - violončelskim duom (M. POGAČNIK in M. MLEJNIK) - a cappella - brez spremljave v loški Kapucinski cerkvi. Tam smo slišali najprej /SOLO/SO-NATO za violončelo, op. 25, št. 3 Paula Hindemitha in nato za sklep še znateni štiri - /od/stavnici DUO za violino in violončelo, op. 7 Zoltana Kodalyja. Odličen inštrumentalni duo sta vsekakor kar najbolj efektno in glasbeno podoživeto krogala oba inštrumentalista.

Sesti dan je po predavanjih na samostojnem večernem recitalu nastopil na Bledu v Festivalni dvorani violinist MIHA POGAČNIK v združbi s klavirsko spremjevalko Bolgarko MARIO NOLLER - NAMČEVO. Odličen program violinsko - klavirskih duov Schumann, Šnitkeja, Messiaena in Mozarta je samo nadaljeval in utrdil najboljše mnenje o glasbenem delu tudi letosnjega 8. festivala IDRIART na Bledu ter o perfektnosti Pogačnikove violinike in njegove odlične (klavirske) spremjevalke.

Sledil je še Selški - sedmi dan letosnjega festivala, kjer je s fragmenti iz Haydnovih Kvartetov, op. 51 Hob. XXX. ("Sedem Kristusovih besed na križu") nastopil odlični madžarski komorni ansambel - /GODALNI/ KVARTET KODALY (iz Budimpešte) ter sklenil Soriški

koncert (Sp. Sorica) z Bartokovim Kvartetom št. 3 (1927). V lopi pod cerkvico v Spodnjih Danjah pa je nato igral in pel še Trio TRUTAMORA SLOVENICA (Mira Omerzel - Terlep, Mojka Žagar in Matija Terlep), znani slovenski vokalno-instrumentalni ansambel, ki zbrina, obuja, pojne in igrat ter snema izvirno slovensko (glasbeno) ljudsko zapuščino. Že omenjeni madžarski KVARTET KODALY pa je nastopil isti dan še na Bledu in v Festivalski dvorani odigral še troje tehtnih godalnih kvartetov: Mozartov v B-duru (KV 458) - "Lovski", Bartokov Kvartet št. 4 (1928) in slovenski zadnji Schubertov v D-molu, op. poshum (D 910). Poleg že omenjenih večernih koncertov je bil to brez dvoma še eden od vrhuncev večernih koncertov letosnjega 8. festivala IDRIART na Bledu.

Sklep - finale istega pa se je letos prvič razširil še onstran Karavank - na senčno stran Alp, v zibelko Slovenstva, slovenskega petja in jezika ter seveda tudi naše slavne zgodovine. Tudi tam (Vratca/Thörl, Maglern, Finkenstein, Untergreuth, Marija Zilja/Maria Gail) so nastopili "stari znanci" letosnjega festivala (Kvartet Kodaly, violinist Miha Pogačnik), pridružili pa so se jim še novi: koroški ljudski pevci in ansambla "HORTUS MUSICUS" ter "KREATIV".

Sklep in nasprotni celotni 8. festival IDRIART na Bledu ter v vseh ostalih krajih, kamor je letosnji festival segel, je torej zazvenel v vsej (glasbeni) polnosti. Upamo in želimo si lahko, da se bo vse to še nadaljeval skozi Evropo do daljne Azije, kamor se letosnji svetovni festivali IDRIART stečejo tja do Kitajske, Nepala, Mongolije, ... kakor in predvsem drugo leto, ko se (vsaj upamo lahko?), nadaljuje ponovno na Bledu. Vsekakor je njihov glasbeni del tudi letos daleč presegel ozke občinske (Bled in Radovljica) meje, segel in gojenjski prostor, preko njega in tako tudi že v drugem letu samostojne slovenske državnosti z vsemi superlativi dosegel kriterij enega najkvalitetnejših domačih in tujih (mednarodnih) glasbenih festivalov v Sloveniji.

Jože Novak

Janez Janša: Premiki, 1992

"Premiki" so že pred izzidom postali "megabestseler". Tolikšnega zanimanja bralcev in od klonilnih kritik levičarskih intelektualcev ni v Sloveniji doživelova še nobena knjiga.

Toda kaj takega smo lahko privabilovali. Blizajo se namreč vojna in vsak politik, ki hoče politično preživeti, bo moral volilcem povedati, kaj je naredil za osamosvojitev Slovenije. Zato je razumljivo, da bi danes nekateri radi čimprej pozabili, kaj so počeli od volitev 1990 do vojne za Slovenijo. Danes smo samostojna in mednarodno priznana država, je osamosvojitev tak političen kapital, da bi vsi tisti, ki so temu nasprotovali, radi tudi od njega pobrali nekaj obresti. Pri tem računajo na pozabljevost volilcev. Marsikdo danes ne ve, kaj je včeraj jedel, mogoče pozabil, kaj so nekateri politiki trdili pred letom. Zato pluh ni čudno, ampak je polnoma razumljivo, da so pričasti LDS in SDP napisali toliko kritik, v katerih enostavno nasprotojujejo, da je Janša knjigo sploh napisal in objavil. Čudno je, da tisti, ki so nasprotovali cenzuri in prepovedanim knjigam dolga leta, danes sami zahtevajo cenzuro in prepovedajo objavo knjige.

Slovenci imamo na žalost zelo malo memoarov, če pa so jih politiki že pisali, potem so eno-

stavno izpustili neprijetna dejstva, ki bi vrgla senco na njihovo kariero. Korošec ni zapustil spominov, njegov učenec dr. Žebot, pa je enostavno preskočil, da je bil Korošec leta 1928 ob atentatu na Radiča, kot notranji minister v Beogradu enostavno tiho. Kardelj seveda nič ni napisal, kako sta z Bakaričem odžagala Rankovića, prav tako ni zapisal, zakaj je hotelata 1958 poslati nad stawkajoče ruderje v Trbovlje tanke. V drugačnih razmerah je bil Kavčič, ki je bil po letu 1972 v neke vrste hišnem priporu, zato je bil verjetno prisiljen do neke mere cenzurirati svoje zapise, zvezke z zapisimi pa sproti zakopavati, kajti, takrat se ni nikoli vedelo, kaj bo jutri.

Razumljivo je, da Janša začenja "Premike" z opisom dogodkov s svojo arretacijo in procesom proti četverici leta 1988. Že takrat so se ob procesu odprla temeljna vprašanja položaja Slovenije v Jugoslaviji. Takrat je začelo dozorevati spoznanje, da Slovenci v takratni Jugoslaviji nimamo kaj iskati. ZSMS je pod Školčevim takrtiko seveda nasprotovala "Majniški deklaraciji", da ne govorimo o sedanjih prenovite-

ljih in socialistih. Janša ne omenja znanih "Bavčarjevih zapiskov", ki jih še danes nekateri novinarji štejejo za Bavčarjevo politično napako. Če danes pogledamo nazaj, so ravno "Bavčarjevi zapiski" leta 1988 povzročili tektonsko premike v takratni komunistični eliti. Iz vodstva ZKS so po objavi zapisov izginili partijski "silaki omejenega uma" (Popit, Manc, kasneje še Dolanc), kar je omogočilo prehod v večstranski sistem. Poleg tega so omogočili sprejem amandmajev k slovenski ustavi, ki so potenitali začetek slovenske suverenosti in prvi so takrat delegati peli v skupščini "Zdravljico". Tako je skupščina popravila napako, ko je prej pod vplivom profesorja ustavnega prava Cirila Ribičiča sprejela ustavne amandmaje, ki so federalci dajali velika pooblastila, kar je razkril dr. Peter Jambrek v znanimem članku "Velika ustavna prevara".

Po volitvah 1990 je Janša postal obrambni minister. Celo Mile Šetinc mu je takrat priznal, da ima Slovenija le dva strokovnjaka, ki sta sposobna za to mesto, drugi je namreč

JA grozila Hrvaški, se je zelo naivno. Toda nekateri so bili prepričani v "Evropo - zdaji", popolnoma pa so pozabili, da ravno Evropa, ki je nastala po drugi svetovni vojni, temelji na realpolitiki, torej na sili, vojski in orožju, kar dogodi zadnjih dveh let samo potrjujejo.

Janša je dogodke med vojno za Slovenijo popisal zelo natančno. Takrat, ko je večina Slovencev doma pred televizorjem spremljala vojno, se je odločilo. Nenavadno je, da Janša sploh ne omenja dogajanja prve dne vojne, ko so v poslanskem klubu LDS Školč in njegovi radikalni somišljeniki že imeli pripravljeno zahtevo, da naj odstopita Janša in Peterle in da TO ogroža človekove pravice, ker uporablja civilna vozila za oviranje napredovanja tankov JA. Le Mile Šetinc je uspel preprečiti, da stvar ni prišla v javnost. Kdo ve, kaj bi se zgodilo z LDS, če bi zadeva prišla v javnost prvi dan vojne. Sicer pa jo je natančno popisal Danilo Slivnik v knjigi "Sto osamosvojitenih dni".

Danes se veliko piše o pogajalskih spremnostih slovenskih pogajalcev, toda že med vojno se mi je zdelo, da pogajalci niso bili pretirano uspešni. Janša se verjetno ni imel česa ukvarjati z diplomacijo, toda kako je mogče, da je Slovenija za diplomatsko mizo izgubila skoraj vse, kar je pridobil na vojaškem področju? V začetku so naši pogajalci natopali brez koncepta, Markovič pa je načetniki že brusili nože in ko je

močjo evropske trojke je na Brioni dobil veliko nazaj. Evropska trojka je vsilila Sloveniji, da mora vrnila zaplenjeno orožje JA in sprejeti za tri meseca moratorij nad osamosvojitevijo. Toda poraz JA je pokopal Markoviča, ki je vseskozi sanjal, da bo novi Tito in to je omogočilo, da je srbska stran uvidela, da nima smisla izgubljati časa v Sloveniji. Janša v svoji knjigi navaja stavek člena koordinacijske skupine, "potrebovali smo še dvanaest ur", kar pomeni, da je malo manjkal, da bi JA praktično izginila, očitno je bila slovenska vojska pred zmago. Koliko je bilo potrebno do popolne zmage, bo Janša nekoč verjetno še pojasnil. Vsekakor pa danes na primeru Makedonije vidimo, da dejstvo, da se ES pogovarja z makedonskimi državniki še zdaleč ne pomeni, da so pripravljeni to državo tudi priznati. Razvoj dogodkov po vojni v Sloveniji je močno pomagal naši diplomaciji, predvsem vojna na Hrvaškem, kar je potem decembra 1991 omogočilo, da je Nemčija priznala Slovenijo in Hrvaško. Mogoče bo kaj več o tem napisal dr. Rupel.

"Premiki" so vsekakor knjiga, ki se prebere na dušek. Janša je knjigo posvetil padlim teritorialcem in policist

NOVE KNJIGE

Izidor Cankar in njegova zgodovina likovne umetnosti v Zahodni Evropi

Ob ponatisu knjige pri Slovenski matici

Slovenska matica je v prvi polovici letosnjega leta ponatisnila eno temeljnih del umetnostnozgodovinskega raziskovanja na Slovenskem Cankarjevo Zgodovino likovne umetnosti v Zahodni Evropi. Delo, ki obsegata tri zajetne knjige, je pri isti založbi prvikrat izšlo v štirih časovnih zaporedjih pred drugo svetovno vojno in po njej. Leta 1926 je izšel prvi del, ki obsega razvoj umetnostnega stila v starokrščanski dobi in zgodnjem srednjem veku, leta 1931 mu je sledila druga knjiga, ki nas seznanja z razvojem likovne umetnosti v visokem in pozmem srednjem veku. Tretji del je razdeljen v dve polovici: prva, iz leta 1936, obravnava umetnost renesanse v Italiji, druga, ki je izšla po vojni, nasvetanja z razvojem renesančnega stila v severnih deželah. Založba je oba dela v ponatisu smotorno strnila v celoto.

Žal je to Cankarjevo epohalno delo izšlo le v slovenskem jeziku, saj bi sicer predstavljalo nadve pomemben prispevek predvojni evropski umetnostni zgodovini.

Če hočemo v celoti dojeti ponamen in vsebino Cankarjevih umetnostno-zgodovinskih prizadevanj, ne moremo prezreti njegove prve znanstveno zasnove umetnostnozgodovinske knjige z naslovom Uvod v umevanje likovne umetnosti - Sistematična stila, ki je izšla leta 1926 in jo je Slovenska matica že leta 1959 prav tako ponatisnila.

Knjiga posreduje bralcu na jasen in sistematičen način Cankarjev umetnostnozgodovinski nazor, ki ima svoje korenine v t.i. dunajski umetnostnozgodovinski šoli, katere glavni predstavniki so bili Alois Riegl, Heinrich Wölfflin in Max Dörfel. Dunajska šola je zavrgla nekdanja estetska pojmovanja o lepoti in razglašala umetnost posameznih stilnih obdobjij za enakopraven pojaz, odvisen in voden od duhovnih razpoloženj časa. Za Dvoraka, ki je bil na dunajski univerzi Cankarjev učitelj, je umetnostna zgodovina zgodovina duha, ki je vpet v

svetovnonazorski okvir določene dobe. Izidor Cankar je posamezne ugotovitve dunajske umetnostnozgodovinske šole povezel v celovit sistem in v svojih raziskavah, strnjeni v izsledkih zgoraj omenjene knjige, na izkustven način opredelil troje glavnih načinov umetnostnega upodabljanja, ki najdejo svoj odraz v treh osnovnih slogih: v ploskovitem, plastičnem in slikovitem. Ploskoviti stil se v svojih upodobitvenih težnjah podreja predvsem ideji in ne izkušnji, plastični stil oblikuje realni svet, tak, kakšen živi v umetnikovi zavesti, naturalistični stil pa je odraz podobe sveta, kot jo umetnik dojema s svojimi očmi. Tem stilnim oznamkam ustreza troje osnovnih pojmov - idealizem, realizem in naturalizem. Zato lahko govorimo tudi o idealističnem realističnem in naturalističnem slogu v umetnosti.

Cankar je stil v umetnosti na prepričljiv način povezel s človekovim svetovnim nazorom, z njegovim pogledom na svet in življenje, umetnostno dogajanje pa je oprl na dvoje osnovnih nasprotij - na idealizem in naturalizem, ki ju povezuje "središčna" kategorija realizma.

Svoja dognanja je Cankar prikazal na nazoren način v svoji pravkar ponatisnjeni knjigi Zgodovina likovne umetnosti v Zahodni Evropi. Smrt je avtorju preprečila dokončanje dela, ki naj bi po že izdelanem konceptu obsegalo tudi obdobje baroka.

Cankarjeva knjiga je zgodovina umetnostnega stila. Njegov pojav izpeljuje avtor iz razmer in duhovnega razpoloženja časa. Umetnosti določene dobe avtor ne hvali in ne kritizira, temveč le razlagajo. Zdi se mu samoumevne produkt časa, v katerem je nastala. "Umetnost je izraz duševnega stanja dobe, družbe in njenih udov, kakor religija, filozofija, naravnost, vedo-socialni red, pesništvo, glasba," pravi avtor. Zato ni čudno, če so kasneje nekateri skušali Cankarjeve ideje prenesti tudi na področje likovne vede,

etnologije, arheologije in zgodovine glasbe.

Prvi del Zgodovine, ki obsega slikarstvo, kiparstvo in arhitekturo starokrščanske dobe in zgodnjega srednjega veka, je Cankar razdelil na več stilnih zaporedij: spiritualistični stil prvih krščanskih stoletij, starokrščanski realizem, starokrščanski monumentalni stil, ploskovito - idealistični stil 7. in 8. stoletja in karolinška renesansa. Cankarju se je med prvimi posrečilo premostiti navidezni prepad med predkrščansko antiko in karolinško renesanso (Stele). Na izviren način je npr. opisal tudi odnos prvih kristjanov do umetnosti.

Druga knjiga obdeluje razvoj stila v visokem in pozmem srednjem veku z močnim poudarkom na arhitekturi, ki je pač najvidnejša in najpomembnejša predstavnica umetnosti v tem času.

Tretja knjiga zajema stilno obdobje renesanse tako v Italiji kot tudi v severnih deželah, predvsem na Nizozemskem, v Franciji in Nemčiji.

Cankar se je v svoji Zgodovini umetnosti izognil vsem podrobnostim, ki bi oteževali jasen pregled stilnega razvoja likovne umetnosti v posameznih obdobjih. Zato se knjiga, polna zanimivih in duhovitih opredelitev ter opisov bere brez napora. K temu pripomore izredno dognan in prečiščen slog pisanja, ki daje delu tudi literarno vrednost.

Prav je, da življenje moža, ki bi v drugačnih razmerah mogel postati eden vodilnih evropskih predvojnih umetnostnih zgodovinarjev, osvetlimo z nekaj biografiskimi podatki in jih obenem dopolnimo z njegovimi prizadevanji tudi na drugih področjih sodobnega kulturnega življenja na Slovenskem.

Izidor Cankar je bil bratranec pisatelja Ivana Cankarja. Tudi njegov oče je bil krojač, mati pa po rodu iz Slavonije, kjer je bil Cankar 22. aprila 1886 tudi rojen (Šid). Gimnazijo in bogoslovje je študiral v Ljubljani, umetnostno zgodovino pa naj-

prej v Gradcu, pozneje pa na Dunaju pri prof. Maksu Dörfelu in prof. Juliju Schlosserju. V doktorski disertaciji je obdelal slikarja ljubljanske stolnice Giulia Quaglia. Zaradi naloge je potoval v Italijo. To potovanje je našlo pomemben odmev v knjigi oziroma romanu S poti, ki jo je leta 1913 najprej objavil v Domu in svetu. Tako kot je roman S poti potrdil Cankarjevo nadarjenost za literaturo, je tudi v Domu in svetu privikrat objavljeno delo Obiski zbudilo veliko pozornost. Cankar je v obliki razgovorov na izviren način predstavil javnosti najvidnejše osebnosti takratnega likovnega, gledališkega, glasbenega in literarnega življenja na Slovenskem. Obe deli je Slovenska matica izdala v samostojni ediciji, prvo 1919 in drugo 1959. Leta 1914, na začetku prve svetovne vojne, je Cankar postal urednik Doma in sveta, ki ga je oblikoval v ugledno in sodobno kulturno

revijo. Po prvi vojni se je vključil v politiko in postal član Narodnega sveta SHS v Zagrebu.

Ustanovitev slovenske univerze v Ljubljani ga je odvrnila od politične kariere. Leta 1923 je postal izredni profesor za umetnostno zgodovino. S svojimi predavanji je privabljal ne samo študente, temveč tudi širok krog ljubljanske inteligenčne. Poleg pedagoškega dela na univerzi se je posvetil organizaciji umetnostnega življenja. Tako je bilo že leta 1920 ustanovljeno umetnostnozgodovinsko društvo, 1921 je izšla prva številka Zbornika za umetnostno zgodovino. Temu je sledila reorganizacija Narodne galerije in priprava dvoje zgodovinsko pomembnih razstav slovenske umetnosti v Ljubljani. Z obsežnim denarnim skladom je poskrbel tudi za zidavo Moderne galerije ter sodeloval pri ustanovitvi Slovenske akademije znanosti in umetnosti ga je 1953 izvolila za svojega rednega člena.

Cene Avguštin

PETER KOZJEK: RAST

Do koder koža seže

Zdravko Kaltenkar: Pozna žetev; ilustracije Vinko Hlebš, samozaložba, Kranj 1992

Pesniška zbirka Pozna žetev

Zdravka Kaltenkarja se pojavlja v nemotinem samozaložniškem dejanju, pa v okviru, ki bi bil lahko tudi samoumeven, če ta okvir ne bi bil posebej izpostavljen. Gre za dva mejnika v zbirki: na začetku je izpis avtorjeve leksikalne enote iz Enciklopedije Slovenije in na koncu zapis, pod katerim je avtor podpisán s svojim strokovnim nazivom. Seveda ne eno ne drugo v ničemer ne zadeva pesnenja samega. To nam je le dano v vednost, po svoji funkciji pa stopa med pesmi in bralcem, nemara kot neka posebna zanimivost, kot dovoljeni pogled na kulise nekega pesniškega snovanja.

Ponujeni okvir je pomenljiv za razumevanje tega pesništva, ne samo kot možen pristevec k njegovemu ocenjevanju. Tu bi kazalo omeniti, da se avtor knjige ukvarja predvsem "z organizacijo delovnih procesov, materialnim poslovanjem, poslovni sistem, organizacijo in razporejanjem delovnega časa posebej", kot pravi Enciklopédija.

Tako bi znali biti izpostavljen ob pesnjenju, znotraj katerega je potem še zmeraj vse možno. Seveda tako, da se bo znanstvenik na področju organizacije dela v trenutkih pesniškega navrhda odrekel svojemu organizacijskemu znanju in gnanju, saj s pesnenjem stopa v nepredvidljivi svet, ki je tudi v nasprotju z vsako predispozicijo urejevalne narave in v nasprotju z že izdelanimi vzorci in

modeli pesniškega oblikovanja. To bi bil v njeni eksistencialni okvir, kakorkoli že strog in racionalen, ali pa kot tak samo navidez sestavljen iz preverljivih in izbranih dejstev. Pesništvo pa je nemara področje nekakšne zasebne svobode, samovolje v kreiranju in tudi samokreacije, v katero se posamezni lahko umakne v samoorganiziranju in razporejanju svojega nedelovnega časa.

K pojasmilu takšnega položaja pesnenja lahko štejemo zapis na koncu zbirke, ki je brez napisov doseči drugega v verbalno zamenjavo spola v razdelku Zrcalna slika samo potuje vseinstost, nediferencira

imenovanih ljubezenskih pesmi je koža, seveda ne kakršni koli koža, pač pa ženska koža različnih oblik, različne lastnosti trpežnosti in vzdržljivosti neskončnega naslajanja. Koža je fetišizirana tako daleč, da so vse druge stvari samo druga imena za kožo. Seveda zemeljski plodovi, sonce in vse. Vse je moj pogled in vse je polteno in zato je tudi vse lepo, vse je pesem. In in drugega. Vse so smo ponovitev. Celo Ponovitev utelješenje, ki naklada nekakšen domišljajski kanibalizem. Tudi poskus doseči drugega v verbalno zamenjavo spola v razdelku Zrcalna slika samo potuje vseinstost, nediferencira

mo. In in drugega. Vse so smo

ponovitev. Celo Ponovitev

utelešenje, ki naklada nekakšen

domišljajski kanibalizem. Tudi

poskus doseči drugega v verba

balno zamenjavo spola v raz

delku Zrcalna slika samo potuje

vseinstost, nediferencira

nost nagibov in mišljena.

Zrcalna slika res prinaša samo

vizualno pomnožitev realitete

ki bi svojo izpraznitve nadome

stila s fatamorganskimi prividi

Zato ni čudno, da pa se vse

sto drugo, ki je vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

ne vse, kar je ne vendarle neizogibno, ne izkazuje na pričakovanju

LIKOVNI ODSEVI

Poskus oblikovanja haiku dialoga

Tomaž Kržišnik je kot pedagog že zdavnaj, ko je še učil na Soli za oblikovanje v Ljubljani, odprt svoj posebej izraženi smisel za obetavno ustvarjalno spodbujanje učencev. Enako prizadel in učinkovit prijem je uveljavil tudi na oddelku za oblikovanje Akademije za likovno umetnost, kjer uspešno poučuje od leta 1988.

Knjiga poezij Slavka Kvase Raztrganine je delo njegove nadarjene učenke Petre Černe, se pravi uspešen rezultat tekočega programa iz predmeta Načrtovanje v III. letniku. Tako je izdelek pred nami, nazoren zgled študijskega procesa, kjer čutimo popolno zavzetost in ustvarjalni vstop študenta v svet oblikovanja, ki ga, kar je povsem razumljivo, na začetku poti v stroko prejkone prepoznavno zaznamuje stvariteljstvo samega učitelja. In vendar je projekt pričujoče knjige Pe-

nam dokončno razstre pogled v osvojeni poetični svet. Morda je zasnova klub vsemu videti evropska, v procesu transpozicije se je v risbi in znakovni interpretaciji uveljavil kdaj pa kdaj tudi rob po naše izražene simbolike. Občutimo jo zlasti v sestavljenih "kartonih", ki so nenavadno zgrajeni iz treh sestavin: osrednjem motivu iz batika kot poizkusu dialoga s pesnikom, nato okvirjih, ki zamejujejo in zgoščajo to izpovednost, in nato še vodor znakov iz roba kot iskanje novih simbolnih pomenov, povzeti iz doživetja poezije. S tem so skladni etnični objekti kot nosilci teh slikovnih konstrukcij, ki osamljeno interpretirani razkrivajo nekaj daljnega postmodernističnega navrhda. O premišljenem zastavku celostne grafične podobe, ki je bilo zasnovno izhodišče naloge, prepričljivo spregovoril tudi mehko in barvito izslikani logotip in njegova funkcionalna razčlenjenja uporaba na plakatu in učinkovitim vizualnim natorvom in simbolnim, k Evropojem naravnanim sporočilom.

dr. Stane Bernik

Franci Zagoričnik

PREJELI SMO

Zvestoba partiji

Delo je poročalo, da je minister za kulturo Borut Šuklje 15. junija sprejel delegacijo RO ZZB NOV Slovenije pod vodstvom predsednika Ivana Dolničarja, ki zahteva ukrepanje zradi skrunitve obeležij NOV, še posebej v zvezi z nedavnimi dogodki na spomeniskem grobišču pri Sv. Urhu.

Združeni ob Lipi sprave razumemo skrb borčevske organizacije za spominska obeležja še posebej zato, ker smo mnogi v našem gibanju tudi člani borčevske organizacije in smo tudi sicer nasprotniki nasilnega odstranjevanja znamenj, ki so pričevalci določene dobe. Teže pa nam je razumeti stališče vodstva borčevske organizacije, ko gre za skrunitve Kristusovih znamenj na množičnih grobiščih. Borčevska organizacija v takih primerih do slej še ni nikdar zahtevala posredovanja ministra za kulturo. Pač zato, ker so množična grobišča, s katerimi je kar na gosto posejana slovenska zemlja, tudi odraz neke dobe, slovenski narodni heroji, ki so vsi od prvega do zadnjega tudi člani borčevske organizacije, pa so v času pobjave - tako je razumeti njihova pričevanja pred Polajnarjevo komisijo - bili na Marsu in se jih množični poboji in znamenja za nje ne tičajo. Zločine da je storila JLA, oni pa da z njo niso imeli nič...?

Pred štirinajstimi dnevi je RO ZZB NOV Slovenije, o čemer je poročalo tudi Delo, predlagal, da se naj najvišje odlikovanje za osamosvojitev Slovenije podeli tudi predsedniku Republike Slovenije - Milanu Kučanu.

Ne glede na to ali predsednik Milan Kučan zaslubi tako odlikovanje ali ne - so dejanja, ki podelitev odlikovanja upravičujejo - pa smo združeni ob Lipi sprave mnenja, da vodstvo RO ZZB NOV Slovenije ne izpolnjuje pogojev za predlagateljega tega najvišjega državnega odlikovanja. Predlagatelj za to odlikovanje bi mogla biti organizacija (stranka, skupščinski organ ali kdo drug), ki si je odločno prizadevala za osamosvojitev Slovenije, česar pa ne moremo trditi o večini v vodstvu borčevske organizacije, ki ga sestavljajo nekdanji najvišji častniki JLA in narodni heroji in je celo za plebiscit 23. decembra predlani postavljalno pogope, na katere smo združeni ob Lipi sprave odgovorili tudi v Delu. Vemo, da je večina borčev NOV od vsega začetka bila za samostojno Slovensko državo, prepričani pa smo tudi, da je sedaj tudi borčevska organizacija, ki je bila ta organizacija tako mladčna, tako zelo mladčna, da se ji ob upoštevanju tega lahko odrekla moralno pravico do predloga.

Združeni ob Lipi sprave mislimo (ali si domisljam), da nas

spomin ni zapustil v taki meri, kot je nekatere izpraševanje oziroma osušljene pred Polajnarjevo komisijo, ki so sedaj očitno že tudi pozabili, da so v času prizadevanj za osvobajanje Slovenije po formalnem razpustu ZKJ postali člani Gibanja za Jugoslavijo, ki je bila proti samostojnosti Slovenije.

Tudi se imamo pravico spomniti, da je vodstvo borčevske organizacije za spominska obeležja še posebej zato, ker smo mnogi v našem gibanju tudi sicer nasprotniki nasilnega odstranjevanja znamenj, ki so pričevalci določene dobe. Teže pa nam je razumeti stališče vodstva borčevske organizacije, ko gre za skrunitve Kristusovih znamenj na množičnih grobiščih. Borčevska organizacija v takih primerih do slej še ni nikdar zahtevala posredovanja ministra za kulturo. Pač zato, ker so množična grobišča, s katerimi je kar na gosto posejana slovenska zemlja, tudi odraz neke dobe, slovenski narodni heroji, ki so vsi od prvega do zadnjega tudi člani borčevske organizacije, pa so v času pobjave - tako je razumeti njihova pričevanja pred Polajnarjevo komisijo - bili na Marsu in se jih množični poboji in znamenja za nje ne tičajo. Zločine da je storila JLA, oni pa da z njo niso imeli nič...?

Ceprov častilcem Titovega, Kardeljevega in Kidričevega imena (in dela) moremo marsikaj očitati, jim vendar enega le ne moremo. Ne moremo jim očitati nezvestobe - Partiji. Tudi izpolnjena obluba molčečnosti o dogodkih na Rogu, Teharjih in drugih moriščih je dokaz njihove zvestobe.

Kranj, 15. julija 1992

Za združene ob Lipi sprave Stanislav Klep

7. spominski pohod na Triglav

(Gorenjski glas, 21. julija 1992)

Člani predsedstva ZB NOV Jesenice smo danes, 22. julija 1992, obravnavali članek "7. spominski pohod na Triglav", objavljen v Gorenjskem glasu, dne 21. julija 1992 in ogorčeni protestiramo zoper tako pisanje gospoda Černeta.

Vsem udeležencem, ki so prišli na Pokljuko z zavestjo in miselnostjo, s katero je bila proslava pripravljena, je bila vsebina in izvedba zelo všeč in so jo povahili kot ustrezno.

Najbrž je bila le peščica takih, ki so na proslavo prišli "po službeni dolžnosti", pa so imeli grenak priokus.

Kljub pravici, da vsak pove svoje, na kar se sklicuje tudi gospod Černe, pa ni dopustno izvedenega programa imenovati "internacionalistično - boljševiški spektakel". Zgodovinskih dejstev in spominov nanje pač ni mogoče potolči s skrhanim orodjem, ki mu rečemo antikomunizem. Gospod Černe se nima komu opravičevati, če je bila proslava všeč vsem udeležencem, razen redkim posameznikom, saj je znano, kako in kdo je to proslava vpravil in izvedel.

Predsedstvo ZB NOV občine Jesenice: Sekretar Albin Kobentar

"Vse razpada"

(Gorenjski glas, 17. julija 1992)

V rubriki JEŽ je bil objavljen fotografski posnetek pritličnega prostora z značilnim podnaslovom Vse razpada...

Posnetek zadeva pritlične prostore v Kranju, Tavčarjeva 16. Ti prostori so še vedno last občine Kranj, upravljalec pa je DOMPLAN.

Celoten objekt - Štempiharjeva hiša - ki zajema stanovanjsko-poslovno stavbo na Tavčarjevi 16 in Prešernovi 15, je bil razglašen za kulturno dediščino II. stopnje. Fotografirani prostori v pritličju Tavčarjeva 16 niso bili izvzeti iz nacionalizacije; torej še vedno občinska last. Kdo in kako so te prostore uporabljali, je zelo dobro znano DOMPLAN-u in policijski poštaji v Kranju!

Dejstvo je, da je zadnji uporabnik teh prostorov neke noči v decembru 1990 (podrobni podatki so sicer znani in zabeleženi) povzročil požar in od takrat so ti prostori uničeni, zasilno zabit z deskami in ... povod za vašo fotografijo Vse razpada...

Dediči že pokojnega bivšega lastnika celotne stavbe smo pravočasno in v vso potrebo dokumentacijo vložili prijavo za denacionalizacijo vseh nacionaliziranih delov stavbe, med katere sodi tudi fotografirani del v Tavčarjevi 16. Tudi smo predlagali ministrstvu za kulturo, kot merodajnemu za reševanje denacionalizacije kulturne dediščine, naj vsaj te pritlične prostore v Tavčarjevi 16 obravnavata prioriteto, ker VSE RAZPADA..., gre pa za kulturno dediščino!

Če torej VSE RAZPADA..., pomeni, da razpada tudi naše pojmovanje o kulturni dediščini in njenem vzdrževanju, kar seveda zadeva tiste, ki so s temi prostori razpolagali 34 let in z njimi razpolagajo še danes!!!

Miloš Štempihar v imenu dedičev

Škandalozna oddaja na Valu 202

Malokdaj je kakšna oddaja posvečena živalim, zlasti na Valu 202. Ko pa se sliši napoved, kot je bilo v soboto, 18. julija, da bo "Oddaja o psih" na sprednjem pol deseta in pol enajsto, marsikdo želi oddaji prispevka na Valu 202 narediti pravo skrupcu. Za začetek so s to oddajo zamudili in jo začeli šele ob 10.15. Nato so napovedali moje ime in mednarodno funkcijo, na kar je v mikrofon gorovila neka gospa Ana iz Škofje Loke. Od vsega mojega intervjua so objavili le dva stavka. Govoril je tudi kinolog in nasloplih se je oddaja vrnila le o nekakih "pasjih hotelih" v Sloveniji. Ugotovili so, da to niso nikoli hoteli, ampak so več ali manj navadne podrtje... Lastnik, ki odhaja na dopust, lahko psa odda v oskrbo le za

STROKOVNO SPECIALIZIRANI SEJEM

SLOVENSKI PROIZVOD
SLOVENSKA KAKOVOST

KRANJ, 8. - 11. 9. 1992

NAJBOLJŠI MED DOBRIMI!

Pregled ponudbe proizvodov
in storitev za domače in tuje tržišče

Ocenjevanje proizvodov in storitev
za dodelitev znaka »SQ«

Made in Slovenia

Poreklo - certificate of origin

PODGETJA!
OBRTNIKI!

PRAVOČASNO SI ZAGOTOVITE RAZSTAVNI PROSTOR!

Informacije:
PPC Gorenjski sejem Kranj, Stara cesta 25, 64000 Kranj
telefon: 064/221-634, fax: 064/222-696

ZDruženje SQ Kranj / PPC Gorenjski sejem Kranj

plačilo. Močno je bilo čutiti, da ni bilo poudarka, kaj s psi in mačkami, ki jih počitnikarji zavrejo t.j. prepustijo usodi ceste, ker ne zmrejo plačila za njihovo oskrbo. Te živali so v tem času najbolj potrebne pomoči: pitne vode in zavetja.

Če odmislimo, da se je voditelji oddaje kar naprej zatikal, pomot in napak je kar mrgolelo, ne moremo mimo dejstva, da ta oddaja sploh ni dosegla svojega namena. Žal voditeljica oddaje tudi drugim sodelujočim ni pustila, da bi do konca povedali začeti stavek, ampak je vmes že zaskripala (stara, zdrsana) gramofoonska plošča.

Ker so moj intervjui najavili, govorila pa je druga oseba o drugih zadevah, sem telefonirala na Val 202 in reklamirala oddajo. Voditeljica se mi je prijavno

opravčila: "Veste gospa, danes imamo pa pri nas eno veliko gužvo".

Oddaja je bila eno samo skrupcu in žal mi je, da so me brez moje vednosti na tak način porinili vanjo. Kaj se pravi: najprej posneti intervju, potem pa z njim manipulirati po svoje! Namesto da bi posvetili dragoceni čas pred mikrofonom in v tej tropski vročini lastnikom živali dali koristne napotke, kako ravnati z njimi - ne, tega Val 202 ni sposoben.

Zato bi s to pisano besedo želela opozoriti lastnike psov in mačk, ptic, želv, morskih prašičkov in drugih drobnih domačih živali, naj jih pred odhodom na dopust ne zavržajo. Če le morete, vzmetite psa, mačka s seboj na počitnice; ptico, želv itd. zaužite svojim najbližnjim.

Lastnike psov čuvajte opozarjam: imejte usmiljenje do teh živil in nemih stvorov, ki vam čuvajo hišo in premoženje. Privoščite jim dovolj sveže, čiste pitne vode, premestite jih v senčnat prostor! Če so na verigi, naj bo ta dolga najmanj 4 metre po dolžini (ne po višini). Psi pripadajo vsaj enkrat na dan topel obrok hrane in obvezno zavetje (uta), kamor se lahko zateče pred zlikovci. Nadvse hvaležen vam bo, če se bo lahko v tej vročini kje okopal ali če ga boste vsaj enkrat na teden temeljito skrtačili. Žival je pač odvisna od človeka!

Lea Eva Müller
svetovalna direktorica v
Svetovni zvezi za
varstvo živali London
Ljubljana

gledom, nato pa se spet zazrl v tla.

"Kakšne težave pa imaš?" je vprašal g. Robinson.

"Na temelje je zlomljena zaponka," je odgovorila. Ponovno je poskusila pritrdit uhan, nato pa se je namrščila in rekla Benjaminu: "Imaš kaj proti, če jih ne nosim?"

"Ne," je odgovoril.

Elaine je snela še drugi uhan in oba položila v stekleni petelinik. Potem se je usedla in si položila zeleni plašč v naročje.

"Pravkar sem spraševal Bena, kako dolgo je že tega, kar sta se vidva zadnjikrat videla," je rekla g. Robinson.

"Ne vem," je rekla Elaine. "Ali nisva šla enkrat skupaj ven, ko sva bila še v gimnaziji?"

"Ja, sva," je odgovoril Benjamin.

G. Robinson je pokimal in pogledal v kozarec, ki ga je z obema rokama držal pred seboj. "Torej," se je zarežal, "nocoj vzemi glavo s seboj, kajti nikoli ne veš, kakšnih zvijač se je Ben naučil tam na Vzhodu." Pomešal je pijačo, jo pokusil, nato pa se je zleknil v naslonjač in pogledal Benjamina. "Kam pa namravata iti?" je vprašal.

"Prosim?"

"Kam nameravata iti?"

"V Hollywood," je odgovoril Benjamin.

"Pogledat v staro mesto?"

"Kaj?"

"Pravim, da gresta pogledat v staro mesto. Da udarita v tiste imenitne nočne lokale."

Benjamin je izpraznil kozarec in ga postavil na mizo poleg sebe. "Pojdiva," je dejal. Vstal je. Tudi Elaine je vstala in mu podala plašč. Ko ji ga je pomagal oblačiti, se mu je pogled ustavljal na špi, v kateri je odsevala podoba ge. Robinson. Nježe oči so preko kozarca nepremično zrle vanj. "Kmalu se bova vrnila," je dejal.

Charles Webb 44

DIPLOMIRANEC

Prevedle
kranjske gimnazijke
pod mentorstvom
prof. Mihe Mohorja

"Ja," Benjamin je počakal toliko, da je g. Robinson odšel iz sobe, pa se je obrnil h g. Robinson, ki je še vedno sedela na naslonjači in zrla v velike šipe, ki so obdajale verando.

"Postlušaj!" je začel. "To ni bila moja zamisel. Bila je zamisel mojega očeta."

"Benjamin," mu je tiho rekla, ne da bi ga pogledala. "Ali nisva popolnoma jasna glede tega?"

"Saj pravim, da to ni moja zamisel!" ji je zatrjeval in stopil korak proti njej. "Pravim vam, da so moji starši menili, naj bi na

pravil majhno prijazno družabno potezo, če ..."

Nogometni Živila Naklo začeli s pripravami

Zakaj ne bi bili prvi

"Naš cilj je prvo mesto, zmaga nad Olimpijo in Mariborom, v najslabšem primeru pa uvrstitev do 3., 4. mesta," je dejal naklanskim nogometnemu na ponedeljkovem uvodnem treningu novi trener Brane Oblak, predsednik kluba Janez Zupan pa je med drugim zagotovil spoštovanje dogovorov in klubskih pravil.

Naklo, 24. julija - Predsednik Zupan je na prvem srečanju po počitnicah na naklanskem nogometnem igrišču, od katerega se nogometni Živil v prihajajoči sezoni težko poslavljajo in bodo zato napeli vse sile, da se čez leto vrnejo za stalno na matično igrišče. Povedal, da je na seznamu prvega moštva 20 nogometnih, od katerih prideva dva ruska igralca sredi tedna (včeraj, v četrtek). Filip Murnik in Andrej Jošt sta se za prvi trening opravičila, včeraj pa so naklanski nogometni odšli na trdnevine priprave na Pokljuko. Darko Stenovec bo pomočnik trenerja in vaditelj vratarjev, treninji bodo v Naklem, priateljske tekme, načrtujejo jih pet, pa bodo v Senčurju, na igrišču Save v Stražišču, zadnja pa na kranjskem stadiionu, kjer bodo Živila igrala prvenstvene tekme in trenirala enkrat tedensko.

Trener Brane Oblak je na prvem srečanju z igralci dejal, da bi lahko moštvo doseglo zadnjo sezono več, kot je in bi lahko Benfica igrala v Naklem, ne pa v Izoli. Naš cilj je biti prvi, premagati Olimpijo in Maribor, sicer pa bi bila zadovoljiva uvrstitev v špico, do tretjega, četrtega mesta. Gremo na nož in kdor tega ne more, naj takoj pove, je dejal Oblak igralecem, nato pa se je začel oster prvi trening.

Na treningu so bili vsi novi igralci naklanskega prvoliga. Tri od njih smo prosili za kratke izjave.

Martin Jeraj: "Igral sem pri Slovanu, pred dvema letoma in pol pa sem prestopil h kranjskemu Triglavu. Takrat je prišel v klub tudi Janez Zupančič. V Kranju sem bil v glavnem zadovoljen, sedanja uprava je delala bistveno bolje od predhodne, vendar je bila moja želja vseeno prva liga. Imel sem več ponudb, vendar sem se odločil za Živila Naklo. Moštvo je sedaj v bistvu močnejše kot lani, saj je odšel samo Taneski, prišel pa je odlični Marušič. Seveda je naredil svoje tudi Oblak kot trener. Bil je pomemben razlog za mojo odločitev."

Robert Marušič: "Zadnjo sezono sem z Ilirijo igral v I. slovenski mladinski ligi, vendar sem se odločil za Živila. Prva liga je le nekaj več, razen tega pa sem prijatelj z igralci. S klubom sem se uspešno sporazumel, ponudili so mi dobre pogoje in tudi to je bil eden od razlogov za prestop k Živilom. Mislim, da je moštvo sposobno za cilje, ki jih je postavil trener Oblak."

Miran Pavlin: "Prvi razlog za moj prihod iz Triglava v Naklo je prva liga. Še član mladinske državne reprezentance in je zato prav, da igram v prvi ligi. V Naklem so tudi zagotovili dobre pogoje, tako da je bilo dogovarjanje uspešno. Brat Brane, ki že igra pri Živilih, na mojo odločitev ni vplival. Sam sem se odločil, sicer pa se o nogometu zelo malo pogovarjava. Prepričan sem, da so Oblakovi cilji realni, da smo dobro moštvo in da igra za Živila smetana gorenjskih nogometnih." ● J. Košnjek, slike G. Šink

Za Živila Naklo bodo igrali

Filip Murnik, German Slepov, Miran Pihler, Janez Križaj, Brane Pavlin, Robert Lunar, Darjan Jošt, Miro Vodan, Andrej Jošt, Sašo Vorobjov, Andrej Jerina, Martin Jeraj, Jani Bohinc, Boris Sirk, Miran Pavlin, Franci Ahčin, Boštjan Naglič, Robert Marušič, Gregor Graščič in Dino Lalič.

Vabilo, prireditve

Kranjski planinci na Spitzegel - Planinsko društvo Kranj organizira izlet na 2118 metrov visoki Spitzegel, vrh Poti prijateljstva v Ziljskih Alpah. Posebni avtobus bo odpeljal izpred hotela Creina v Kranju v soboto (jutri), 25. julija, ob 6. uri. Izletniki bodo potovali skozi Jesenice in predor Karavanke v Ziljsko dolino in po njej po čudoviti dolini do Zg. Bele in potem prek Belske planine na vrh, vracali pa se bodo po isti poti do Zg. Bele in nato po Ziljski dolini in prek Ljubelja nazaj v Kranj, kamor je predvidena vrtnitev okrog 20. ure. Hoje bo za 7 ur, izlet pa bosta vodila izkušena vodnika Meta Šparovec in Tone Grobin. ● J. K.

Kolesarska dirka STARI VRH 92 - Kolesarski klub Janez Peterlin iz Škofje Loke prireja 2. avgusta ob 9. uri kolesarsko dirko Stari vrh 92 s startom na Mestnem trgu v Škofji Loki v počasitev krajevnega praznika Javorij. Dirka bo del tradicionalnega oglarskega dne na Starem vruhu. Prijave bodo sprejemali na startu na dan in dirke po pol devete ure, startnina pa bo 200 tolarjev. Cilj 10 kilometrov dolge dirke bo na Prevalu, tekmovali pa bodo v kategorijah R, R1, ženske A in B ter veterani A, B, C, D, E in F. ● J. K.

Vabilo na Ratitovec - Predsednik Planinskega društva Železniki Tone Nastran vabi v imenu Planinskega društva Železniki člane in ljubitelje gora na Ratitovec. Na Ratitovcu bo v nedeljo, 26. julija, na Jakobovo nedeljo, ob 11. uri svečana proslavitev 85. obljetnice planinstva v Selški dolini. V slavnostnem delu srečanja bodo sodelovali govorniki, ansambel Obzorje, pevski zbor Ratitovec in recitatorji. ● J. K.

Jutri triatlon v Bohinju - Turistično društvo Bohinj prireja jutri, 25. julija, z začetkom ob pol enih na kopališču ob Bohinjskem jezeru Triatlon Bohinj 1992 in Mladinski triatlon Bohinj 1992. Tekmovalci bodo razdeljeni v več starostnih skupin, triatlon pa bo obsegal plavanje, kolesarjenje in tek. Dečki in deklice I (starost od 8 do 10 let) bodo plavali na 100 metrov, kolesarili na 6 kilometrov in tekli na 500

Jutri se bodo v Barceloni začele 25. poletne olimpijske igre

Slovenija prosi za dodatna mesta

V olimpijski vasi glavnega katalonskega mesta Barcelone že visi slovenska zastava, saj tja v začetku tedna že prispeva prva skupina slovenskih športnikov. Druga prihaja tja te dni naš olimpijski komite pa prosi za dodatnih pet mest za naše športnike.

Dosedanje letne olimpiade

Pred tokratno 25. jubilejno olimpiado so bile letne igre moderne dobe v Atenah (1896), Parizu, St. Louisu, Londonu, Stockholmu, Antwerpnu, Parizu, Amsterdamu, Los Angelesu, Berlinu, Londonu, Helsinkih, Melbournu, Rimu, Tokiu, Meksiku Cityju, Münchenu, Montrealu, Moskvi, Los Angelesu in Seulu. Odpadle so tri napovedane olimpiade in sicer zaradi vojne: leta 1916 v Berlinu, leta 1940 v Tokiu in leta 1944 v Londonu.

jakov in agentov, pa so odsteli 333 milijonov mark.

Barcelona pričakuje okrog 400.000 gostov, med katerimi bo 120.000 športnikov, funkcionarjev, pokroviteljev in novinarjev. Igre bodo rekordne po udeležbi športnikov, saj jih bo sodelovalo nad 10.000, njihovih spremjevalcev pa bo nad 5000, tako da bo v olimpijski vasi prebivalo nad 15.000 ljudi. Olimpijska tekmovalna bodo organizirana v 25 športnih oziroma 25 disciplinah. Na igrah bodo sodelovali športniki 183 držav oziroma priznanih nacionalnih olimpijskih komitev.

Slovensko pismo Samaranchu

Predsednik slovenskega olimpijskega komiteja Janez Kocjančič je pisal predsedniku Mednarodnega olimpijskega komiteja Juanu Antoniu Samaranchu. V njem se zahvaljuje za pomoč pri sprejemanju Slovenije v Mednarodni olimpijski komite, obenem pa ga prosi za dodelitev petih dodatnih mest za slovenske športnike, ki so iz-

polnili normo za nastop na olimpiadi. MOK je Sloveniji najprej dodelil 30 mest, nato pa se dodatnih pet na teniskem in namiznoteniškem turnirju, prireditelji pa dodatni petereci dovoljujejo nastop, vendar pod pogojem, da se prvotna kvota zmanjša za pet. To je problem, saj je večina športnikov izpolnjeno normo že v Barceloni. Če bo prošnja ugodno rešena, bodo v Barcelono potovati še namiznoteniška igralka Polona Frelih ter teniški dvojici Blaž Trupej in Iztok Božič ter Tina Križan in Karin Lušnic. Problem je tudi akreditacija namestnika vodje slovenske reprezentance Mira Cerarja, ki za zdaj ne more biti v olimpijski vasi.

Leon Štukelj "rekorder"

Predvojni slovenski telovadec, sedaj 93-letni Leon Štukelj bo med udeleženci olimpiade. Je najstarejši še živeči nosilec olimpijskih odličij in sploh najuspešnejši slovenski udeleženec vseh časov. Na igrah v le-

tih 1924, 1928 in 1936 (Pariz, Amsterdam, Berlin) je osvojil tri zlate, eno srebrno in tri bronzaste kolajne. Miro Cerar je drugi z dvema zlatima in eno bronasto, po eno srebrno in eno bronasto pa telovadec Stanislav Derganc in blejska veslačka Saša Mujkič in Bojan Prešeren.

Slovenci smo osvajali kolajne tudi v ekipnih športih kočči, članji bivše jugoslovanske reprezentance. Med dobbitniki kočči so košarkarji Ivo Danev, Alojša Žoga, Jure Zdovc in Peter Dornik, rokometni Aleska Cuderman, Rolando Pušnik in Iztok Puc, nogometni Marjan Elsner in Srečko Katanc.

Med olimpijci so bili tudi Gorencji, ki sicer niso osvajali kočči. To je bila cela vrsta blejskih veslačev, pa kranjski atlete Polde Milek, kolesarji Bojan Ropret, Bojan Udovič, Marko Cuderman in Janez Lampič in kranjski strelec Franc Petermeister.

Starejši ● J. Košnjek

Alenka Cuderman in Bojan Ropret: Olimpiade so nekaj posebnega

Alenka Cuderman iz Tupalič je na igrah v Los Angelesu leta 1984 kot članica jugoslovanske rokometne reprezentance osvojila zlato kolajno, kolesar Bojan Ropret iz Hotemaž pa je bil na treh olimpijadah, v Los Angelesu pa je s 7. mestom dosegel najboljšo slovensko kolesarsko uvrstitev.

ALENKA CUDERMAN, sedaj že mamica s sinčkom Lukom, je v Los Angelesu z jugoslovansko žensko rokometno ekipo osvojila zlato.

Materinstvo jo je za nekaj časa "odtrgalo" od rokometna, pred tem pa je igrala in trenirala v Nemčiji in Švici. Alenka računa, da se bo vrnila v Ženevo, kjer bo hkrati opravljala dve vlogi: trenerko in igralko.

"Zlata olimpijska kolajna je največ, kar lahko doseže športnik. Pred odhodom v Los Angeles sploh nisem imela prave predstave, kaj olimpiada sploh je. V olimpijskem mestu sem spoznala, da je olimpiada povsem nekaj drugega kot svetovno prvenstvo. Sodeluje več držav in več športnikov v več panogah, z njimi se družiš, pogovarjaš. Vse skupaj je bolj sprščeno ne glede na rezultat, ki te obremenjuje. Zlato iz

Los Angelesa cenim, čeprav smo odhajale tja kot favoritinje in v vlogo v odsotnosti Rusinj upravičile, čeprav so bila tudi druga moštva zelo močna, na primer Koreijke."

BOJAN ROPRET je bil kot član jugoslovanske kolesarske reprezentance na treh olimpijadah: v Montréalu leta 1976, v Moskvi leta 1980 in v Los Angelesu leta 1984.

"Največ sem dosegel v Los Angelesu, kjer sem s 7. mestom med posamezniki dosegel doslej najboljšo slovensko kolesarsko olimpijsko uvrstitev, v Montréalu pa sem bil 22. na pisti. V Moskvi smo bili ekipno odlični osmi, v Los Angelesu pa 10. Prepričan sem, da bi na teh olimpijadah dosegli še več, če bi bilo naše vodstvo doraslo nalagom. Vsaj kot ekipa bi lahko dosegli več. Sicer pa je olimpiada enkraten dojodek, lahko bi rekel cilj vsakega športnika. Meni ni bilo kljub napotom nikdar žal, da sem bil kolesar in da sem sej kot kolesar na olimpijske igre. Če bi mi bilo dano, bi se enkrat ubral enako pot. Kranjski ni smo bili sploh v kolesarskih olimpijskih reprezentancah močno zastopani. V Montréalu sem bil od Gorenjev sam, v Moskvi je bil v reprezentanci tudi Bojan Udovič, v Los Angelesu pa še Cuderman in Lampič. O sedanji slovenskem kolesarstvu vem toliko, kolikor preberem iz časopisov. V Barceloni gre Bonča. On je dober kolesar in samo želim mu, da bi presegel moj najboljši uvrstitev." ● J. Košnjek, slike P. Kozjek

V nedeljo v Bohinju Zaključek lokostrelske šole

Bohinj, 24. julija - Pretekli teden se je začela v Gozdni šoli Zvezde tabornikov Slovenije v Bohinju slovenska lokostrelska šola z mednarodno udeležbo, ki je edina tovrstna šola na Evropi, z ukinjivanjem podobnega centra v Ameriki pa postaja edina tovrstna šola na svetu. Šola traja deset dni, njen cilj pa je usposobiti nove kadre za lokostrelsko organizacijo: učitelje, vaditelje in sodnike. Letošnja novost je izpopolnjevanje tečaj za naše najboljše lokostrelce. Za strokovno plat so skrbeli naši najboljši inštruktorji in trenerji, pridružil pa se jim je Američan Antony Murawski, eden od petih inštruktorjev na svetu z najvišjo licenco. Za letošnjo šolo so se prijavili lokostrelci iz Italije, Avstrije in Nizozemske. Šola bo končana v nedeljo, 26. julija, ko bo ob hotelu Zlatorog lokostrelska tekmovalna.

Konjeniška prireditve v Komendi

Komenda, 24. julija - Konjeniški klub Komenda prireja v nedeljo, 26. julija, ob 14. uri na hipodromu v Komendi kasaške dirke dvoletnikov in od tri do dvanajstletnih kasačev. Na sporedbo bo 6 dirk, v katerih bo sodelovalo okrog 70 konj. Ob tej priložnosti bodo v Komendi blagoslovili dirkališče in pripravili demonstracijo kmetijskih strojev SIP Šempeter in traktorjev Univezal, Zetor in Same. ● J. K.

Šah Dobra igra Gorenjeve

Radovljica, 23. julija - Mladinci so na državnem prvenstvu v šahovljicu do vključno srede odigrali 6 kol. V skupini vodilnih igralcev je tudi edan Murke iz Lesc Tratar, ki ima tako kot Cander, Šolc, Pavasovič 5 točk. Od drugih gorenjskih igralcev imata Martin Kovačič in Klemen Klavčič po 3,5 točke. Peter Kovačič 2,5 točke in Klemen Šmarčič 2 točki. Mladinke so odigrale 4 kol. S 4 točkami vodi Šolc. Murke Kiti Grosar, Maja Šorli pa ima 3 točke. ● V. Perovič

Tek na Prezrenje

Podnart, 24. julija - Okrepčevalnica Mojca iz Podnarta prireja v nedeljo, 26. julija, s startom ob 16. uri pred okrepčevalnico tek ob Podnartu do Prezrenja. Proga bo dolga 1500 metrov in bo imela 150 metrov višinske razlike. Prijavina bo 200 tolarjev, vsak tekmovalec pa dobi okrepčilo. Najboljši bodo prejeli kolajne in denarne nagrade. Sponzorji tekso so SGP Grading Šenčur, Tenis Šašo, Cegram Rudi Kavčič Podbrezje, Okroglo brušenje Milan Markič Naklo in Trgovina Casablanca Kranj. ● J. K.

OBČINA RADOVLJICA
Sekretariat za upravnopravno
in splošne zadeve

objavlja prosto delovno mesto

**REFERENTA I ZA JAVNI RED IN MIR
V UPRAVI ZA NOTRANJE ZADEVE**

Pogoji:

- VI. stopnja izobrazbe upravne ali pravne smeri
- preizkus znanja iz ZUP
- 3 leta delovnih izkušenj

Poleg navedenih pogojev morajo biti kandidati državljeni Republike Slovenije in aktivno obvladati slovenski jezik, izpolnjevati pa morajo tudi druge pogoje, določene v 4. členu zakona o delavcih v državnih organih (Uradni list RS, št. 15/90, 5/91).

Poskusno delo traja tri mesece.

Z izbranim kandidatom bomo sklenili delovno razmerje za določen čas za dobo 12 mesecev s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljete v roku 8 dni po objavi na naslov: OBČINA RADOVLJICA - Sekretariat za upravnopravne in splošne zadeve, Radovljica, Gorenjska 18.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 8 dneh po odločitvi.

PERFTECH

Podjetje za proizvodnjo
in uvajanje novih tehnologij

Ljubljanska 7
64260 BLED

K sodelovanju vabimo ustvarjalne in sposobne sodelavce za prosta delovna mesta na področju računalništva

1. PROGRAMERJA

Pogoji:

- visoka ali višja šola ustreznne smeri
- znanje programiranja v programskej jeziku C/C++ v okolju Windows
- poznavanje dela z bazami podatkov (SQL)
- znanje angleškega jezika

2. PROJEKTANTA INFORMACIJSKIH SISTEMOV

Pogoji:

- visoka šola elektro smeri
- poznavanje lokalnih računalniških mrež in telekomunikacij

3. SERVISERA ZA OBMOČJE LJUBLJANE

Pogoji:

- srednja strokovna izobrazba elektro ali računalniške smeri
- bivališče v Ljubljani

Od kandidatov pričakujemo, da imajo opravljen vozniški izpit B kategorije.

Delovna razmerja bomo sklenili za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom. Ponudbe z ustreznimi dokazili bomo sprejemali do 15. avgusta 1992. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po poteku razpisa.

**Specializirana prodajalna
za jahalno športne
proizvode in usnjene izdelke**

VILLACH

Imamo celotno opremo za konja in jezdce!

Pri nas dobite internacionalne nasvete!

Za našo delavnico iščemo

STROKOVNEGA DELAVCA

Če izpolnjujete potrebne pogoje in vas hkrati zanima dolgoročna zaposlitev, potem se pogovorite z gospodom Smolakom.

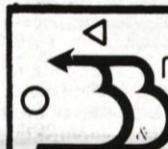
smolak

A - 9500 VILLACH / BELJAK

Jahalni šport:
Gerbergasse 37

Usnjeni izdelki:
Lederergasse 3

Tel.: 9943/4242/24874- Fax: 2487423

AVTOŠOLA Begunjska 10, Kranj

TEČAJ - VSAK PONEDELJEK
216-245

klub Kokra

prodaja

v skladišču na Rečici pri Bledu
smrekova drva različnih dolžin po
1.200,00 SIT/m³

in smrekova drva dolžine 1 m po
1.700,00 SIT/m³

Cene so brez prometnega davka, ki
ga plača kupec!

Delniška družba Krokar ima v zalogi univerzalno
žično pletivo - mrežo za ograje - po zelo ugodni
ceni. Pokličite nas po telefonih: (064) 801-528

(0609) 610-910

(0609) 610-629

telefax: (064) 802-145

Večina se jih je podražila. Naše pa ne.

Prejšnji teden se je podražila večina cigaret. V splošnem trendu podražitev je prav prijetno slišati, da lahko nekateri kvalitetni izdelki ohranijo svojo ceno in postanejo še bolj konkurenčni.

Zato in za zaščito potrošnikov objavljamo cenik cigaret, ki jih uvaža Magistrat International. Navedene so maloprodajne cene za Škatlico:

KIM Slimsize	125,00 tolarjev
KIM Menthol	125,00 tolarjev
KIM Blau	125,00 tolarjev
HB King Size Box	125,00 tolarjev
HB 100s Box	125,00 tolarjev
FREE STATE	114,00 tolarjev
GAULOISES BLONDÉS	125,00 tolarjev
FINE 120 Rouge	124,00 tolarjev
FINE 120 Menthol	124,00 tolarjev
SILK CUT	160,00 tolarjev
BENSON & HEDGES	165,00 tolarjev

Te cene veljajo za originalne uvožene nemške, francoske in angleške cigarete, ki jih uvažamo in zastopamo.

MAGISTRAT
INTERNATIONAL

Vojkova 46, 61000 Ljubljana
tel. (061) 182-144, fax 181-466

MOMEHNIKA
ŠKOFJA LOKA D.O.O.

Trgovina, Servis, Mednarodna dejavnost 64220 Škofja Loka

FIAT AVTO VAŠIH SANJ

TIPO

**PANDA
UNO 45
TEMPRA**

CROMA 2.0

FIORINO

POSEBNI POLETNI POPUST!

Vozila dobite v

ŠK. LOKI, KIDRIČEVA 50 (Trata), tel.: 064/632-730

in v POOBLAŠČENEM SERVISU FIATA na

BLEDU, RIBENSKA 6, tel.: 064/77-910

Superspektakel na Šmarjetni gori

Pojutrišnjem bo na Šmarjetni gori pravi olimpijski dvobojo, v katerem se bosta pomerila naš najboljši ultramaratonec Dušan Mravlje ter Marko Polanc, kolesar kranjske Save in državni reprezentant. Prvi bo štartal peš, drugi pa na kolesu. Oba sta prepričana, da bosta prva prišla na vrh Šmarjetne gore. Kaj menite vi? Radio Kranj je v sodelovanju z Omnia Sport in Rekar Šport pripravil tudi postavljanje stav. Stavne listke (po sto tolarjev eden) bodo sprejemali še uro pred začetkom, vsak, ki bo stavljal, pa bo v hotelu Bellevue nagrajen s "špicarjem". Med stavnimi listki bodo izzrebali tudi lepe nagrade. **Start bo ob vznožju Šmarjetne gore v nedeljo, 26. julija, ob 18. uri.**

Počitnice v PLAVI LAGUNI POREČ v vrhuncu sezone po posebno ugodnih cenah 7-dnevni paket aranžmajev

Termini: 1. 8. in 8. 8. 1992

Hoteli: MATERADA, LOTOS, ALBATROS in DELFIN polpenzion 11.200 oz. 9.800 SIT, penzion 13.300 oz. 11.900 SIT

Bungalovi ŠPADIČI: prehrana v h. Materada polpenzion 9.800 oz. 8.400 SIT, penzion 11.900 oz. 10.500 SIT

4 posteljni apartmaji ASTRA: najem 21.000 oz 16.800 SIT

V ceno smo vključili takso, gala večerjo (razen za ap. goste), šolo smučanja na vodi za otroke in odrasle in šolo tenisa za otroke.

Znatni popusti za otroke, tudi do 100 odstotkov.

INFORMACIJE: vaša agencija ali po telefonu 0531/31-822, 34-122, fax 32-026

APOHITECHA: negovalna kozmetika dostopna tudi v Globusu v Kranju po ugodnih cenah!

MALI OGLASI**217-960****APARATI STROJI**

PUHALNIK Tafun, 6 m cevi, 7.5 KW motor, prodam. Markič, Podbreze 246. ☎ 70-462 9496

ELEKTROMOTOR 18.5 KW, 2900 vrt/min, prodam. ☎ 311-436 9519

TRAKTOR Zetor 4718, lepo ohranjen, ugodno prodam. ☎ 77-054 9559

BARVNI TELEVIZOR Gorenje, nov, prodam. ☎ 64-323 9560

TRAKTOR Steyr in F 60, starejšo, prodam. ☎ 74-751 9565

MOTOKULTIVATOR Honda s prikužki (prikolica, osipalnik, plugi), prodam. ☎ 422-574 9568

LESNO OBDELJALNVI STROJ Mio Standard, s petimi operacijami, ugodno prodam. ☎ 83-956

OVERLOCK, industrijski, petnitni, prodam. ☎ 58-367 9573

ELEKTRIČNI VITEL - dvigalo za gradbeništvo, vlečenje lesa, prodam. ☎ 83-850 9598

SAMONAKLADALKO za seno Menge 19 ali 14 kub., prodam. ☎ 061/375-168 9604

STEDILNIK Corona, nerabiljen, prodam ceneje kot novega. ☎ 57-377 9624

STREŠNO LEPENKO, 15 kosov, poceni prodam. ☎ 47-236 9608

Novo etažno plinsko PEČ, prodam s popustom. Šenčur, Pipanova 45

TABORNIKI - ugodno, na prodaj nov japonski KOMPAS. ☎ 57-205 9650

HLADILNIK, 50 litrsko zmrzvalno SKRINJO, sušilni in pralni STROJ, ugodno prodam. ☎ 633-402 9655

BARVNI TELEVIZOR Grundig z dajlincem, prodam za 15.000 SLT. ☎ 620-512 9663

FOTO APARATE in OBJEKTEVE znamke Canon (stare, FD bajonet), odkupim. ☎ 327-489 9671

PUHALNIK z motorjem in cevmi, prodam. Sodja, Blejska dobrava 87 9675

BOBNE za mletje sadja in repe, prodam. ☎ 421-214 9676

Barvni TV Iskra Horizont za 250 DEM in tolsarski protivrednosti, prodam. ☎ 218-308 9677

TRAKTOR STORE 402, 670 ur in rotacijsko KOSILNICO Sip 135, ugodno prodam. Zg. Lipnica 16, Kamna Gorica 9683

STEDILNIK, ohranjen, 4 električne plošče, prodam za 8.000 SIT. ☎ 74-642 9684

COMMODORE 64, s kasetami, prodam. ☎ 631-009 9690

OBRAČALNIK 20 BCS kosičniko, prodam. ☎ 65-154 9691

Nov brezščni TELEFONSKI APARAT, prodam. ☎ 47-496 9697

MENJALNIK za Golf JGL, ugodno prodam. ☎ 46-718 9699

LESNO obdelovalni STROJ Hobi 83, 4 operacije, ugodno prodam. ☎ 691-855, popoldan 9703

GATER Osar 56 in ŽAMAR, prodam. ☎ 41-615, Srednja vas 83, Šenčur 9704

Barvni TV Gorenje maratohon na daljinski upravljanje, prodam. ☎ 324-602 9707

KUPERBUSCH, kuhinjski električni STEDILNIK 4., klasično žensko KOLO, ugodno prodam. ☎ 325-275 9711

Enovrstni iskopač KROMPIRJA Hmezd, prodam. Lahovče 4, Cerklje 9735

VOŽIČEK za kosičniko BCS, prodam. ☎ 70-009 9736

TRAKTORSKO PRIKOLICO kiper, prodam. ☎ 70-332 9758

BARVNI TV Iskra, star 3 leta, prodam za 300 DENM. ☎ 66-961 9777

4 stranski skobelni STROJ, kupim. ☎ 621-275 9788

GLASBILA

KLAVIR, starejši, dunajski mehanični, prodam. ☎ 57-510 9744

AVTOMATIK 3 MS, poceni prodam. ☎ 401-358 9695

Moško DIRKALNO KOLO na 10 prestav, nemške proizvodnje, prodam. ☎ 51-347 9643

Fantovsko dirkalno KOLO na 5 prestav, prodam. ☎ 241-483 9661

BT 50, letnik 1987, prodam za 850 DEM. ☎ 633-232 9695

AVTOMATIK 3 MS, poceni prodam. Tomaž, Zariška ul. 13, Družovka pri Kranju. 9716

KOLO, 26 col, 10 prestav, prodam. ☎ 213-644 9718

TOMOS AVTOMATIK A3 ML, prodam. ☎ 49-261, zvečer 9749

KOLO, deško, na 10 prestav in pony KOLO, poceni prodam. ☎ 218-480 9771

POZOR! HUJŠAJTE brez diete, s shujševalnim pasom do lepše linije. Naročila na ☎ 061/218-941

ARMAL PIPE po nizki ceni. ☎ 801-166 9537

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna v Čepuljah zaprta zaradi rednega letnega dopusta od 30. 7 do 20. 8 1992. Priporočamo se za nadaljnji obisk! 9710

PUNTE, BANKINE in rabljene DE-SKE, prodam. Pivka 3, Naklo. 9582

OKNO z roleto, staro, trodelno, zastekljeno, prodam. ☎ 241-819

STREŠNO LEPENKO, 15 kosov, poceni prodam. ☎ 47-236 9608

Suhe smrekoove borove in macesneve OBLOGE (opaž), raznih širin in dolžin ter istoimenski LES, PARKET in LADIJSKI POD, prodam. ☎ 85-176, do 15. ure 9156

STREŠNIK Kikinda, rabljen, poceni prodam. ☎ 311-436 9518

ALUMINIJASTE PLOŠČE 2000 x 1000 x 1 mm, 7 kosov in SIPOREX 5 cm, 2 kub.m., prodam. Pintar, Rečica 22/a, Bled. 9556

ELEKTRIČNI VITEL - dvigalo za gradbeništvo, vlečenje lesa, prodam. ☎ 83-850 9598

SAMONAKLADALKO za seno Menge 19 ali 14 kub., prodam. ☎ 061/375-168 9604

STEDILNIK Corona, nerabiljen, prodam ceneje kot novega. ☎ 57-377 9624

STREŠNO LEPENKO, 15 kosov, poceni prodam. ☎ 47-236 9608

Suhe smrekoove borove in macesneve OBLOGE (opaž), raznih dolžin in širin ter istoimenski LES, PARKET in LADIJSKI POD, prodam. ☎ 64-103 9609

TERACO ploščice, 22 kv.m., B kvaliteta, ugodno prodam. ☎ 43-358, popoldne. 9567

PUNTE, BANKINE in rabljene DE-SKE, prodam. Pivka 3, Naklo. 9582

OKNO z roleto, staro, trodelno, zastekljeno, prodam. ☎ 241-819

STREŠNO LEPENKO, 15 kosov, poceni prodam. ☎ 47-236 9608

POZOR! HUJŠAJTE brez diete, s shujševalnim pasom do lepše linije. Naročila na ☎ 061/218-941

ARMAL PIPE po nizki ceni. ☎ 801-166 9537

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna v Čepuljah zaprta zaradi rednega letnega dopusta od 30. 7 do 20. 8 1992. Priporočamo se za nadaljnji obisk! 9710

PUNTE, BANKINE in rabljene DE-SKE, prodam. Pivka 3, Naklo. 9582

OKNO z roleto, staro, trodelno, zastekljeno, prodam. ☎ 241-819

STREŠNO LEPENKO, 15 kosov, poceni prodam. ☎ 47-236 9608

POZOR! HUJŠAJTE brez diete, s shujševalnim pasom do lepše linije. Naročila na ☎ 061/218-941

ARMAL PIPE po nizki ceni. ☎ 801-166 9537

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna v Čepuljah zaprta zaradi rednega letnega dopusta od 30. 7 do 20. 8 1992. Priporočamo se za nadaljnji obisk! 9710

PUNTE, BANKINE in rabljene DE-SKE, prodam. Pivka 3, Naklo. 9582

OKNO z roleto, staro, trodelno, zastekljeno, prodam. ☎ 241-819

STREŠNO LEPENKO, 15 kosov, poceni prodam. ☎ 47-236 9608

POZOR! HUJŠAJTE brez diete, s shujševalnim pasom do lepše linije. Naročila na ☎ 061/218-941

ARMAL PIPE po nizki ceni. ☎ 801-166 9537

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna v Čepuljah zaprta zaradi rednega letnega dopusta od 30. 7 do 20. 8 1992. Priporočamo se za nadaljnji obisk! 9710

PUNTE, BANKINE in rabljene DE-SKE, prodam. Pivka 3, Naklo. 9582

OKNO z roleto, staro, trodelno, zastekljeno, prodam. ☎ 241-819

STREŠNO LEPENKO, 15 kosov, poceni prodam. ☎ 47-236 9608

POZOR! HUJŠAJTE brez diete, s shujševalnim pasom do lepše linije. Naročila na ☎ 061/218-941

ARMAL PIPE po nizki ceni. ☎ 801-166 9537

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna v Čepuljah zaprta zaradi rednega letnega dopusta od 30. 7 do 20. 8 1992. Priporočamo se za nadaljnji obisk! 9710

PUNTE, BANKINE in rabljene DE-SKE, prodam. Pivka 3, Naklo. 9582

OKNO z roleto, staro, trodelno, zastekljeno, prodam. ☎ 241-819

STREŠNO LEPENKO, 15 kosov, poceni prodam. ☎ 47-236 9608

POZOR! HUJŠAJTE brez diete, s shujševalnim pasom do lepše linije. Naročila na ☎ 061/218-941

ARMAL PIPE po nizki ceni. ☎ 801-166 9537

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna v Čepuljah zaprta zaradi rednega letnega dopusta od 30. 7 do 20. 8 1992. Priporočamo se za nadaljnji obisk! 9710

PUNTE, BANKINE in rabljene DE-SKE, prodam. Pivka 3, Naklo. 9582

OKNO z roleto, staro, trodelno, zastekljeno, prodam. ☎ 241-819

STREŠNO LEPENKO, 15 kosov, poceni prodam. ☎ 47-236 9608

POZOR! HUJŠAJTE brez diete, s shujševalnim pasom do lepše linije. Naročila na ☎ 061/218-941

ARMAL PIPE po nizki ceni. ☎ 801-166 9537

Cenjene goste obveščamo, da bo gostilna v Čepuljah zaprta zaradi rednega letn

GOLF 1.6 bencinar, letnik 1987, registriran do 17. 7. 1993. 312-012
126 P, letnik 1981, registriran do 15. 7. 1993, ugodno prodam. 76-483, po 19. uri 9737

JUGO 55, rdeče barve, letnik 7/1990, prevoženih 17.500 km, prodam. 41-443 9745

JUGO 45, letnik 1990, karambolirana zadnja stran, prodam. 327-129 9759

FORD TAUNUS, letnik 1981, zelo dobro ohranjen, prodam za 4.800 DEM. 323-910 9760

OPEL KADETTA, letnik 1987 in vrtno KOSILNICO Agroal, prodam. Marin Jože, Golnik 57 9762

JUGO Skala 55, letnik 6/1988, rdeče barve, ugodno prodam. 46-128 9764

ZASTAVO 101, letnik 1980, registrirano. Deljanin, Kidričeva 29, Kranj 9775

ZASTAVO 750, letnik 1981, prodam. Pirih, Gorenjska 37, Ribno, Bled 9781

ZASTAVO 101, starejši letnik in JUGO 45, letnik 1985, prodam. Voklo 47 9785

126 P, letnik 1979 prodam za 900 DEM. 66-055, po 19. uri 9789

ZAPOSLITVE

Takoji zaposlimo prijetno simpatično DEKLE ZA ŠTREŽBO in KUHARSKO POMOČNIKO. Gostišče Posavec, 70-142 9523

Honorarno zaposlim DEKLETI v novem kava baru v Šenčurju. Honorar 100 SIT/h. 216-683 9546

Mlada PRODAJALKA išče delo v trgovini v Kranju. 217-415, do poldne ali zvečer. 9561

Honorarno zaposlim resno in pošteno dekle za DELO V STREŽBI v bifeju v Poljanah. 65-378 9591

Redno honorarno delo nudim spomini "Steparici" - ŠIVILJI. Šifra: REDNO 9594

FANTA starega 15 let s končano osnovno šolo, z veseljem do mizarskega poklica, takoj sprejem. Možnost kasnejšega štipendiranja. 061/191-642 9653

KV KUHARICO ali KUHARJA redno ali honorarno zaposlimo na Bledu. Nudimo dober OD. 77-577 9739

NATAKARICO, pripravnico, zaposljam. 217-720 9786

Iščemo resnega PRIPRAVNIKA kuhanstva za daljšo dobo, ki ima veselje do kuhanstva. 41-700, od 11. do 23. ure. 9791

ŽIVALI

BIKCA simentalca, težkega 40 kg, prodam. 65-482 9555

KOKER ŠPANELE, zlatorumene, z rodovnikom, stare 7 tednov, prodam. 621-632 9583

TELETA simentalca, starega do 14 dni kupim. 70-411 9774

BRAK JAZBEČARKI, stari 9 tednov, prodam. 70-380 9629

PRAŠIČKE, težke 25 kg, prodam. Spodnji Brnik 15 9630

KRAVO po izbirki, prodam. Lancevo 31 9634

KOZICO in KOZLIČKA, stara dva meseca, prodam. 64-036 9637

Brejo TELICO in KRAVO, prodam ali menjam za jalovo. Virmaše 42, Škofja Loka 9640

KOZO z mladičem, ugodno prodam. Podhom 7, Zg. Gorje 9646

KRAŠKEGA OVČARJA, čistorodnega, starega 10 tednov, ugodno prodam. 68-655 9585

MOLZNO KRAVO, prodam. Voglje, Na vasi 17, Šenčur. 9586

Tigraste NEMŠKE BOKSERJE, ugodno prodam. 401-178 9595

KRAVO simentalko, po prvem teletu, prodam. Koritno 5, Bled. 9596

TELČKO, stara 2 meseca, težko 110 kg, prodam. 58-373 9600

TELIČKO simentalko, staro 6 tednov, za nadaljnjo rejo, prodam. Gorlar Anton, Gosteče 14, Škofja Loka. 9605

KRAVO po tretjem teletu, s teličkom ali brez, prodam. Ažman Peter, Krnica 21, Zg. Gorje. 9607

KRAVO s prvim teletom in 9 mesecov brejo, simentalki, prodam. Suha 5, Kranj. 9617

KOKER ŠPANELE - zlatorumene, prodam. 47-281 9628

Mlado KRAVO pred drugo telitvijo in deset mesečne KOKOŠI nesnice, prodam. Voglje, Krožna pot 17, 49-239 9647

BIKCA, težkega 130 kg, prodam za nadaljnjo rejo. Podhom 4, Zg. Gorje. 9658

BIKCA frizica, starega 7 tednov, prodam. 49-514 9667

3 PUJSKE, težki po 30 kg, prodam. 65-360 9674

Mlaide HRČKE, prodam. 324-120 9680

KRAVE po izbiri in TELICI, težki 300 kg, prodam. 695-095 9746

KRAVO, brejo, prodam. Lahovče 43 9747

KRAVO simentalko z drugim teletom ali brez, prodam. Trboje 31 9754

BIKCA simentalca 7 dni starega, kupim. 422-806 9755

Več parov NIMF z vso opremo in hrano, prodam. 44-567, popoldan 9763

TELETA, težkega 110 kg, prodam. Sušnik, Sp. Bela 8, 45-305 9765

KRAVO, brejo en mesec, prodam. Demšar, 66-708 9769

BIKCA, simentalca, en mesec starega, prodam. Smolej Janez, Sp. Rute 27, Gozd Martuljk 9770

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš upokojeni sodelavec iz Tovarne Sava Tech - obrat Valjarna

SLAVKO CELESTINA

rojen 1906

Od njega smo se poslovili v torek, 21. julija 1992, ob 17. uri na pokopališču v Kranju.

DELOVNI KOLEKTIV
SAVA KRANJ

V SPOMIN

Ljubila si zemljo in cvetoča polja,
ljubila si dom in družino,
a v tihem bolečem pričakovanju
dneva poletja,
odsela si v večni mir.

K počitku leglo je telo,
a delo tvoje in ljubezen
pozabljeno ne bo.

V čistost pomladnega dne
je ujeto Tvoje ime.
V vezeh, ki so močnejše
od življenja in smrti
se bomo vedno znova in znova
iskali...

26. julija se bo izteklo leto
nenadomestljive globoke
praznine, ko je za vedno
zaprla svoje trudne oči moja
ljuba skrbna mami

ANGELCA JARC

Zahvaljujem se vsem, ki z ljubezno ohranjate spomin na njo, postojite ob njenem grobu s šopkom cvetja in ji prižigate sveče!

ŽALUJOČA: njeni neutolažljivi hčerkati Tatjana
Naklo, 26. julija 1992

ZAHVALA

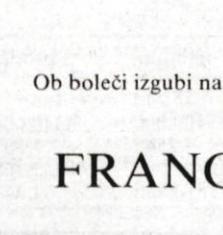
Ob tragični izgubi drage hčerke in vnukinja

MAJE SELIČ

roj. 19. decembra 1985

vsem, ki ste ob tragični izgubi naše Maje počastili njen spomin, izrazili sožalje, darovali cvetje ali na kakršenkoli drug način izrazili pozornost in sočustvovanje, prisrčna in izkrena hvala!

ŽALUJOČI: mama Mojca in ostali domači
Sveti Duh, julija 1992

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice, sestre in tete

FRANCKE VRTNIK

iz Sp. Brnika

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno ustno in pisno sožalje, podarjeno cvetje in številno spremstvo na njeni zadnji poti. Po sebi se zahvaljujemo g. Janez Ječniku in ga. Slavki Koželj, ter duhovniku in dijakonu za lepo opravljen obred. Zahvala tudi cerkvenemu pevskemu zboru in pevcom iz Predosej za zapete pesmi.

Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste bili z nami, še enkrat prisrčna hvala!

VSI NJENI

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega očeta

IVA JERŠETA

se zahvaljuje delovni organizaciji Alpetour, GD Bitnje in g. župniku za lep obred, pevcem iz Nakla, ter za izročeno pisno in ustno sožalje. Zahvaljujeva se tudi sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nama v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje in nama kakorkoli pomagali. Še enkrat izkrena hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegov zadnji poti!

ŽALUJOČI: žena Cilka in hčerka Alenka z družino

Zgornje Bitnje, 16. julija 1992

ZAHVALA

V 38. letu starosti nas je zapustila žena in mati

ŠTEFKA RAVNIHAR

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam v teh težkih dneh pomagali ob izgubi žene in matere Štefke. Zahvaljujemo se bratom Silvu in Avgustu z družinama, ter ostalim sorodnikom. Zahvala sosedom in znancem ter gospodu župniku za pogrebno mašo ter zboroma Rattitovec in Mladinskemu cerkvemu zboru ter kolektivu Alpes za hitro izkazano pomoč. Zahvala tudi njenim sodelavcem in tudi neimenovanim še enkrat izkrena hvala za spremstvo na njeni zadnji poti!

ŽALUJOČI: mož Janko, sin Robert in hčerka Andreja

Dašnica, Železniki, 5. julija 1992

ZAHVALA

V soboto, 18. julija 1992, smo se za vedno poslovili od naše mame

KATARINE PODPESKAR

roj. Gros

Iskreno se zahvaljujemo sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje, kakorkoli pomagali in ji darovali cvetje. Zahvala gospodu župniku za pogrebni obred, pevcem in godbi ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

VSI NJENI

Kokrica, Ljubljana, 18. julija 1992

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega sina, brata in nečaka

DRAGANA PETROVIČA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Lepa hvala tudi g. župniku za pogrebni obred in pevcem bratom Zupan za zapete žalostinke.

Vsem še enkrat najlepša hvala!

VSI NJEGOVI

Orehk, Straža pri Novem mestu, Mlaka, 20. julija 1992

MENJALNIŠKI TEČAJI: Prejšnji teden, zlasti okrog 15. julija, je poletna vročina stopila led na slovenskem tolarju. Opazno so se dnevno povečevali nakupni in prodajni tečaji deviz, že pred tem so poslovne banke določevale podjetniške tečaje med 53,00 in 54,00 SIT za marko. Klub dopustom, pomanjkanju tolarjev in sorazmerno dobri ponudbi deviz je zavladala raha panika - čutiti jo je bilo še v začetku tega teden. Tečaji v gorenjskih menjalnicah so bili včeraj že umirjeno - večidel so ostali na pondeljkovi ravni. V večini menjalnic so tedenski odkup, ter prodajo deviz ocenili kot povprečno. V nekaterih menjalnicah se je naval iz začetka tedna povsem umiril, ponovni skok pričakujejo konec naslednjega tedna, ko bodo izplačevane julijanske povečane pokojnine. V menjalnicah so s posti v tem tednu zadovoljni: zaradi stimulativnih odkupnih tečajev je bilo več ponudbe, s tem večja prodaja. Razlike med nakupnim in prodajnim tečajem deviz je med enim in štirimi tolarji. Razveseljiv je podatek iz menjalnic Invest v Škofji Loki, Otok Bled, Aval Bled in Geoss Medvode, da je tudi ponudba hrvaških dinarjev precej boljša. V Kranju jih ima Hranilnica LON (Koroška 27).

Vsekakor pa se vam bo v posameznih menjalnicah še zgodilo, da bo devizna blagajna prazna - občasno je povpraševanje še večje od ponudbe. Devize so tako ali drugače še vedno deficitarna zadeva, menjalniški trg niha in če je občasno mark veliko na razpolago, je prav tako možno, da jih še isti dan tudi močno zmanjka.

Včeraj, v četrtek, 23. julija, so ob 16. uri bili menjalniški tečaji:

menjalnica	valuta, nakupni / prodajni tečaj			
	DEM	ATS	HRD	
Abanka Kranj (Tržič, Jesenice)	53,10	56,00	7,45	7,94
Aval Bled	55,00	56,20	7,77	7,88
Geoss Medvode	55,20	56,50	7,50	7,95
Hranilnica LON, d. d. Kranj	54,90	56,80	7,70	8,10
HIDA - Ljubljanska tržnica	55,00	56,50	7,77	8,07
INVEST Škofja Loka	54,80	56,60	7,78	8,05
LB - Gorenjska banka Kranj	52,60	56,90	7,23	8,23
Lorema Bled	55,15	56,00	7,50	8,00
Merkur - Partner Kranj	54,70	56,80	7,77	8,07
Otok Bled	55,00	56,20	7,77	7,88
Poštna banka, d. d. (na pošti)	53,00	55,50	7,40	7,95
SHP - Sl. pos. in hranilnica Kr.	54,80	56,00	7,70	7,90
SKB Kranj (Radovljica, Šk. Loka)	54,70	56,80	7,77	8,07
Sloga Kranj	54,70	56,30	7,65	8,05

BORZA: Včerajšnji sestanek Ljubljanske borze d.d. je zabeležil rahlo povečan promet. Banka Slovenije pa je z izdajo dvodelnih blagajniških zapisov v začetku tega meseca (LB - Gorenjska banka d.d. jih je začela prodajati 10. julija) dobro razgibala slovenski trg vrednostnih papirjev. Včeraj so "dvojki" prvič kotirali na Ljubljanski borzi d.d.: borzni tečaj za devizni del "majhnega dvojčka", ki se glasi na 100.000,00 SIT, je 106,0, za "veliki dvojček", ki se glasi na 1 milijon tolarjev, pa 106,5. Dvodelni blagajniški zapis kotirajo posebej tolarški in devizni del ter kot celota.

Glede na zadnje borzne sestanke je oživel promet s popуларno obveznico RSL 2, ki ji je tudi prijetno porasel borzni tečaj. Dosegel je namreč 77,4. Tečaj v torek je obstal na 74,6. Borzna uspešnica zadnjega meseca je obveznica koncerna Gorenje - tudi včeraj je bilo na Ljubljanski borzi z njim veliko prometa, tečaj je bil 75,5 (torkov je bil 74,0). Prejšnjo sredo je zapadel v plačilo kupon obveznic Gorenje - investitorji so bili konkretno izplačani, zato zaupanje in živahan promet z obveznico Gorenje ni naključen. Obveznici oziroma njenemu tečaju se prav nič ne poznajo kadrovske spremembe v vodstvu koncerna Gorenje.

Borzni tečaj nemške marke je včeraj s 53,85 (prejšnji četrtek - v torek ni bilo prometa z blagajniškimi zapisi Banke Slovenije v DEM!) porasel na 54,30. Takšen je tudi podjetniški prodajni tečaj večine poslovnih bank - z vrednosti okrog 50 DEM iz začetka julija je 10-odstotni popravek borznega tečaja kar precej, a verjetno manj, kot pričakujejo izvozniki, ki strahoma zaključujejo šestmesečno balanco poslovanja in napovedujejo rdeče številke v polletnem periodičnem obračunu zaradi neustreznega tečaja doljarja v maju in juniju. Na borzi so včeraj trgovali le s 60-dnevнимi blagajniškimi zapisi Banke Slovenije, ki se glasijo v DEM - ter seveda prvič in živahno z deviznima deloma obeh dvodelnih blagajniških zapisov.

Uradni tečaj: Na tečajni listi Banke Slovenije veljajo

	nakupni	srednji	prodajni
Avstrija	100 ATS	725.1979	727.3800
Nemčija	100 DEM	5104.1517	5119.5102
Italija	100 ITL	6.7323	6.7526
Švica	100 CHF	5763.6080	5780.9509
Jugoslavija	100 YUD		32.0000
RHrvaška	100 CRD		30.0000

Podjetniški tečaj: Na tečajni listi Ljubljanske banke d.d. za obračun deviznih prilivov in odlivov veljajo

	nakupni	prodajni
Avstrija	100 ATS	781,44
Nemčija	100 DEM	5500.000
Italija	100 ITL	7.2545
Švica	100 CHF	6210.6000
ZDA	1 USD	81.8455

NASVET

PO HRVAŠKE DINARJE IN MARKE V MEDVODE!

Za 1.000,00 hrvaških dinarjev boste odsteli le 350,00 tolarjev.

Menjalnica GEOSS v Medvodah je odprta vsak dan od 9. do 18.30 ure, poklicete pa jih lahko po telefonu: 061/611-276

Sive telefonske lise izginjajo

Čeprav se PTT podjetje Kranj srečuje z enakimi ali celo večjimi težavami kot celotno naše gospodarstvo, jim na področju telekomunikacij oziroma telefonije uspeva uresničevati začrtani program. Zdaj je na Gorenjskem že 50 tisoč telefonskih naročnikov.

Kranj, 23. julija - V teh dneh PTT podjetje Kranj na Gorenjskem končuje z vključevanjem novih telefonskih naročnikov nekatera večja za letos načrtovana dela v Zgornjesavski dolini in na Škofjeloškem območju. Sicer pa se Gorenjska na celotnem področju telekomunikacij ob velikih naporih PTT podjetja vse bolj kakovostno odpira, pri čemer postopoma "iz katastra pokritosti s telefoni" vse bolj izginjajo sive (nepokrite) lise.

S postopnim vključevanjem 255 novih in prevezavo 196 dosedanjih v novo centralo v Mojsstrani ter 119 novih in 44 dosedanjih v Ratečah bo na tem območju v Zgornjesavski dolini v jeseniški občini uresničen načrtovani program izgradnje sodobnega in kakovostnega telefonskega omrežja, ki vključuje izgradnjo objektov, novih central, prenosne sisteme in krajevne omrežje.

V PTT podjetju Kranj, kjer bodo v teh dneh vključili 50-tisočega telefonskega naročnika na Gorenjskem, so nam povedali, da so kakovosten uspeh zabeležili junija, ko so vključili glavno digitalno telefonsko centralo v Kranju preko digitalnega prenosnega sistema v tranzitno telefonsko centralo v Ljubljani. S tem so uresničili kakovostno raven normalnega telefonskega prometa na tej relaciji.

Z vključitvijo Mojstrane je zdaj urejena telefonska povezava tudi z Radovno. Sicer pa sta v jeseniški občini za naprej na vrsti med drugim še Kranjska Gora in Blejska Dobrava, kjer vse poteka nekako po programu, problem pa je odsek Gozd Martuljek - Kranjska Gora, kjer bo najprej potrebno projekt prostorsko opredeliti.

V radovljški občini se pospešeno začenja delo tudi v Radovljici in sicer v prvi fazi na območju Predtrga, kjer pa je skleniteljev pogodb za telefon sicer manj, kot je bilo pred časom interesentov. Vendar pa si podjetje skupaj z občino privzadeva, da bi našli finančno pokritje. Akcija v Radovljici pa je sicer povezana in hkrati mora biti usklajena z izgradnjo mednarodnega optičnega kabla Kranj - Radovljica, vključitvijo centrale in izgradnjo

krajevne omrežja. Laže pa gre na Bledu (Rečica, za Gradiščem, Podhom, Zasip), kjer z adaptacijo omrežja uresničujejo pogodbе z novimi naročniki. Kar pa zadeva Mlino in Bohinjsko Belo, se PTT podjetje in občina dogovarjajo z Ministrom za obrambo zaradi zagotovitev tudi njihovih potreb za Center na Bohinjski Beli. Glede naročnikov stvari potekajo po programu, z Ministrom za obrambo pa pogovori še niso končani.

V Škofjeloški občini poteka vključevanje na področju Žirov, končujejo pa tudi dela na območju Davče in Sorice. V programu pa je še zamenjava v povečanje telefonske centrale v Gorenji vasi in razširitev centrale v Bukovici ter povečanje zvez med Kranjem in Škofjo Loko. Ob uresničevanju za letos načrtovanega Gorenjskega programa na področju telefonije oziroma telekomunikacij pa je v kranjski občini treba omeniti nenazadnje tudi manjše dograditve krajevne omrežja na območju mesta. V Tržiču pa se bodo začela montažna dela za montažo vozilskih telefonskih lise. ● A. Žalar

tem se ni končano, saj ministrstvo obtožuje nekatere graditve, da so nenamensko porabili kredite, čeprav je po besedah predstavnika Zveze, Branislava Gospodinačkega, znan samo en primer, ko si je graditelj zgradil dostop na gradbišče kupil ceneje terensko vozilo. Omenil je tudi, da kritike na graditelje letijo tudi, če vložijo več lastnih sredstev, kar je popolnoma skregano z vsemi izračuni. Ministrstvo namreč kreditira 3300 mark na kilovat moči, stroški pa so skorajda še enkrat višji. Vane Gošnik, predsednik Kluba poslancev Zelenih je dejal, da podpora zakonu še ne pomeni, da se bodo Zeleni na slepo strinjali z vsemi projekti malih elektrarn, pač pa zakon določa, da je sredstva porabili nenamensko. Podajanje žogice o nenamenski porabi sredstev pa s

ponedeljka na torek. Neznanec je iz odklenjenega gospodarskega poslopha odnesel kovinski zabor z orodjem unior, vreden okrog 100 tisočakov.

Z avtom pred vespo

Begunje - V ponedeljek, 20. julija, nekaj po deveti zvečer je izbruhnil požar na Sankaški koči blizu cerkve sv. Petra. Koča je bila last Turističnega društva Begunje. Bila, kajti v požaru, ki se je s skladovnice drva razsvirila na ostrešje, nato pa v notranjost, je koča do tal pogorela, saj gasilci na težavnem terenu niso mogli zagotoviti dovolj vode. Zaradi tega so vdrli v koči in iz nje rešili opremo.

lantič, doma s Hriba pri Predvoru, z oprom kadettom peljal po novi cesti od brniške proti Britofu. Iz nepojasnjega vzroka je zapeljal na desno bankino, od tam nazaj na cesto, kjer ga je začelo zanašati, avto je skrenil s ceste v desno čez nasip. Po devetih metrih letenja se je vozilo še enkrat odvilo od tal in po dvanajstih metrih pristalo na strehi. Balantica so hudo ranjena deli. Gasilci, ki so skušali požar pogasiti, so povedali, da so bila vrata in vsa okna zaprta. Na podlagi ugotovitev na kraju in na podlagi zbranih obvestil je komisija UNZ morebitni samovžig izključila. ● H. J.

Vlomilci odnesli 260.000 SIT

Bled - Neznanci so vlomili v stanovanje na Bledu in lastnico oškodovali za 260.000 tolarjev. Vlom so imeli tudi na Primskovem v Kranju, in sicer v noči s

"G. G."

BARCELONA

Jutri se prav zares začne: 25. jubilejne letne olimpijske igre in slovenska otvoritev 25. julija. Rekordi po številu udeležencev, rekordni dosežki in (skoraj) rekordne cene vstopnic. Najcenejša vstopnica za ogled olimpijskih tekmovanj je 12 DEM (750 pezeti), najdražja 730 DEM (46.000 pezeti). Ker je zlasti za jutrišnjo otvoritveno slovesnost neverjetno zanimanje, je črnoboržanska cena vstopnic s 730 DEM narasla na neverjetnih 8.000 in celo na rekordnih 11.500 DEM (500.000 - 700.000 pezeti). Ko boste jutri spremljali prenos iz Barcelone, morda ne bo odveč vedeti, da je vstopnica za stadion vredna več od povprečne slovenske plače.

Ob teh številkah je ponudba iz hokejskega kluba Acroni Jesenice, ki so za celoletno vstopnico za ogled vseh tekem jeseniških hokejistov določili ceno 100 DEM, prav neverjetno ugodna. Pa še na tri obroke je možno dobiti karto za jeseniški hokej!

Devizna menjalnica

INVEST

UGODNA PRODAJA HRVAŠKIH DINARJEV

V Poslovni zgradbi Agencije Alpetour, Titov trg 4/b, v Škofji Loki

po ugodnih dnevnih tečajih lahko poleg drugih valut